Gazeta
Jarocińska
TYGODNIK ZIEMI JAROCIŃSKIEJ
Nr 15 (289)
12 kwietnia 1996 r.
ISSN 1230-851X
Cena 90 gr/ 9 000 zł

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO-USŁUGOWE
ELEMIX
ELEMIX-HURT
AUDIO-VIDEO-TV SAT
63-400 Ostrów Wielkopolski
ul. Wolności 28, tel./fax (0-64) 38-08-33

W numerze:

- Zrzucić kilogramy s.7
- Niedźwiedzie idą s.8-9
- Dyrektorzy w Holandii s.8
- Korepetycje za sześć stów s.8
- Byłem przy porodzie s.10
- Dziura ozonowa s.12

Redaktor prowadzący:
Jacek Kaliszan

Koncert Michała Bajora
szczegóły str. 4

Lany poniedziałek

Lany poniedziałek rzeczywiście był „lany" - zarówno w Jarocinie, jak i w okolicznych wsiach. W podtrzymanie tradycji najbardziej zaangażowała się młodzież. Po dyngusie w trasę ruszyli wielkanocni przebierańcy.

Można ich było jednak spotkać tylko w niektórych miejscowościach. „Niedźwiedzie - popielorze" od dawna chodzą w Cielczy. W obchodzie wsi brały udział aż dwa Niedźwiedzie, Baba, Cyganki i inne ciekawie przebrane postaci. Cały pochód liczył 27 osób. Zorganizowany był przez dorosłych z ochotniczej straży pożarnej, którzy śpiewali: *„Ochotnicza Straż Cielecka ufa ludziom już od dziecka, ludzie także jej ufają i co mają, to jej dają"*. A obdarowywali ich głównie jajkami i pieniędzmi.

Młodzi chłopcy „murzyli" napotkanych przechodniów głównie sadzą. *"U nas w Chrzanie od kilku lat szykujemy przyczepę - mocujemy na niej baldachim ze słomy i ruszamy przez wieś"* - opowiadał jeden z przebierańców. *"Wypisujemy też mandaty gospodarzom, którzy nie dbają o swoje obejścia"* - dodał.

Po południu w Potarzycy można było spotkać bardzo wesołą grupę starszej młodzieży męskiej. Były tam dwa Koniki, Baba, Śmierć...

FOTO Stachowiak

Trzydziestoosobowa grupa z Goliny przez sześć godzin odwiedzała swoich sąsiadów. Dziewczęta skarżyły się, że chłopcy nie pozwalają się im przebierać. *"To jest zajęcie dla chłopców"* - mówił Kominiarz.

Dużą gościnnością wykazali się mieszkańcy Twardowa, byli hojni dla przebierańców. *"Większość ludzi chętnie nas wpuszczała na swoje podwórka, ale byli też tacy, którzy chowali się przed nami"* - mówił Lekarz. Diabeł zaś oznajmił - *"Koń, wóz i słoma to dziś rzadki środek lokomocji. My nim jeździmy, bo ludzie zapomną, czym się dawniej poruszano na wsiach"*.

(in)

Śmietnik zamiast stawu

W jarocińskim parku jest coraz mniej drzew. Staw, który powinien być ozdobą, wygląda obrzydliwie. Jest w nim wszystko: rury, baniaki, kartony, mnóstwo liści. Najmniej jest w nim w tej chwili wody.

Stare drzewa w parku połamał huragan. Nowe łamią wandale, czyli mieszkańcy Jarocina. Wkrótce park przemieni się w polanę z bajorem. Coś, co kiedyś było stawem, nie przypomina go w tej chwili. Co prawda odwilż spowoduje prawdopodobnie, że wody, której teraz nie ma, przybędzie. Nie zmieni to jednak faktu, iż śmieci w stawie pozostaną, a ogromne sterty liści zaczną gnić. Za parę dni będziemy spacerować wdychając znajomy już smrodek.

(refb)

FOTO Stachowiak

Kotlin

Absolutorium i szkody

Głównym tematem, prawie czterogodzinnej, sesji było absolutorium dla Zarządu Gminy za 1995 rok, ale najbardziej ożywioną dyskusję wywołał problem szkód spowodowanych badaniami geofizycznymi.

Po raz pierwszy na sesji zjawił się radny Rady Gminy w Kotlinie Maciej Baurycza, wybrany w wyborach uzupełniających 10 marca 1996. Ślubowanie radnego rozpoczęło sesję 4 kwietnia.

O sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za 1995 poproszony został wójt **Walenty Kwaśniewski:** *"Cyfry mają to do siebie, że one po prostu nie kłamią. I jeżeli analizuje się cyfry dotyczące działalności gminy rok po roku to można wyczytać, co się zmieniło i w jaki sposób."* Planowano dochody gminy na poziomie 2.128.635 zł, w tym dochody własne - 1.844.335 zł. Na zadania zlecone zaplanowano kwotę w wysokości 284.300 zł. Po zmianach wprowadzanych w ciągu roku dochody gminy wyniosły 2.383.134 zł. Budżet gminy za rok 1995 został wykonany po stronie dochodów w wysokości 100,4%. W niektórych działach wykonano ponadplanowe wpływy, inne natomiast nie osiągnęły pełnej realizacji.

Projekt budżetu przewidywał wydatki na poziomie 2.437.657 zł. Wykonanie wydatków zamknęło się kwotą 2.372.679 zł, co stanowi 97,3%. W 1995 zrealizowano inwestycje o wartości 979.231 zł, tj. 41,3% ogółu wydatków. Wszystkie inwestycje, które zależały od gminy, zostały zrealizowane. Było to możliwe dzięki środkom otrzymamym z Urzędu Wojewódzkiego w Kaliszu (16.000 zł) i z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (10.000 zł). Te pieniądze przeznaczone zostały na inwestycje. *"W naszej gminie dominuje pompowanie środków w inwestycje. O festynie czy dożynkach ludzie pamiętają tydzień, a o dziurawej drodze latami"*.

Dokończenie na str. 3

URODZENIA

Anna Matuszak
Szymon Jarmuż
Monika Mazurkiewicz
Piotr Rebelski
Sonia Lisiecka
Klaudia Marszałek
Adrianna Statucka
Piotr Bandyk
Dawid Cieślak
Franciszek Ostojski
Sebastian Kaczmarek
Adam Cwojdziński
Joanna Wicijowska
Albert Cieślak

ŚLUBY

13 kwietnia
Piotr Kaczmarek (Płukawy) - Hanna Włodarczyk (Rusko)
Robert Grodzki (Panienka) - Marzena Mieloszyk (Bielejewo)
Rafał Regulski (Roszków) - Karolina Piątka (Góra)
Marek Musolf (Poznań) - Renata Biernacik (Poznań)
Krzysztof Dopierała (Boguszyn) - Katarzyna Wawrzyniak (Osiek)
Tomasz Matyszczak (Jarocin) - Elżbieta Siankowska (Jarocin)
Kazimierz Kubiak (Jarocin) - Agnieszka Smułka (Golina)
Tomasz Kalinowski (Jarocin) - Joanna Kurzawa (Witaszyczki)
Janusz Roszyk (Michałów) - Lidia Zomer (Witaszyce)
Tomasz Grygiel (Nosków) - Hanna Kostuj (Stara Obra)
Grzegorz Kurzawa (Jarocin) - Agnieszka Gostyńska (Jarocin)
Krzysztof Formela (Jarocin) - Hanna Piduch (Jarocin)
Paweł Maryniak (Sławoszew) - Halina Jaworska (Twardów)
Wojciech Pawlaczyk (Łobzowiec) - Katarzyna Roszyk (Wola Książęca)
Sebastian Grygiel (Kotlin) - Miłosława Mrugacz (Magnuszewice)
Jarosław Czekalski (Lutynia) - Elżbieta Zwierzchlewska (Wysogotówek)

Maciej Sakwa (Aleksandrów) - Honorata Nagła (Szypłów)

ZGONY

Stanisława Walczak l. 75 (Paruchów)
Franciszek Kotecki l. 70 (Jarocin)
Maciej Płonka l. 18 (Jarocin)
Władysława Strzelczyk l. 86 (Witaszyce)
Teresa Skiba l. 69 (Jarocin)
Helena Waszyńska l. 91 (Wojciechowo)
Władysława Ignaszak l. 83 (Paruchów)
Sławomir Kawa l. 30 (Komorze, gm. Żerków)
Franciszek Pilarczyk l. 87 (Wyszki)
Teresa Krajewska l. 62 (Wolica Nowa)
Krystyna Malińska l. 43 (Wolica Nowa)

Rodzinom zmarłych składamy wyrazy współczucia

KRONIKA POLICYJNA

❑ W nocy z 1 na 2 kwietnia w Jarocinie na ul. św. Ducha włamano się do kiosku "Ruchu". Skradziono zabawki i słodycze wartości 14 zł na szkodę Genowefy C.

❑ 2 kwietnia do WBK oddział w Jarocinie wpłacono banknot o nominale 100 zł, który wydaje się być fałszywy. Wpłata pochodziła od jednej ze stacji benzynowych w Jarocinie.

❑ Dzień później ok. godz. 8.10 w Stęgoszy zderzyły się dwa autobusy, w wyniku czego obaj kierowcy doznali obrażeń ciała.

❑ W nocy z 3 na 4 kwietnia w Golinie włamano się do szopy budowlanej. Skradziono narzędzia wartości 150 zł na szkodę Andrzeja S.

❑ Tej samej nocy w Jaraczewie włamano się do sklepu odzieżowego Małgorzaty S. Skradziono odzież damską, męską i dziecięcą wartości 2.550 zł. **(jn)**

DYŻURY APTEK

Do 14 kwietnia dyżur nocny w godz. 20.00 - 8.00 pełni apteka **Convallaria** (Jarocin, ul. Wolności 7, tel. 47-25-63). **Od 15 do 21 kwietnia** dyżurować będzie apteka **Flos Rosae** (Jarocin, ul. Wrocławska 9, tel. 47-23-58).

Apteka **Remedium** czynna jest w każdą niedzielę i święto w godz. 14.00 - 18.00 (Jarocin, ul. św. Ducha 14, tel. 47-15-50).

Dwa małe piwa? Kolegium

Komenda Rejonowa Policji w Jarocinie zanotowała w pierwszym kwartale 115 przypadków kierowania pojazdami przez nietrzeźwych kierowców - o 30 procent więcej niż przed rokiem. Od 5 kwietnia, pod kryptonimem "Trzeźwość" przeprowadzono wzmożone kontrole kierowców.

Zgodnie z wytycznymi Komendy Wojewódzkiej Policji w Kaliszu w czasie kontroli każdy zatrzymany kierowca, w razie uzasadnionego podejrzenia, będzie miał przeprowadzone badanie trzeźwości. Przeprowadza je policjant przy pomocy urządzenia do badania zawartości alkoholu - alcotestu. Przy stwierdzeniu zawartości alkoholu powyżej 0,2 promila, policjant ma prawo zatrzymać prawo jazdy. Kierowca, który nie zgadza się z wynikiem badania alcotestem - powinien mieć dodatkowo przeprowadzone badanie krwi. Pobiera się ją w pogotowiu, względnie szpitalu, po czym wysyła do Zakładu Medycyny Sądowej w Kaliszu. - *Trzy tygodnie czeka się na wynik analizy krwi. W większości przypadków jest on nawet o 0,1 promila wyższy, niż wykazywał alcotest* - mówi Andrzej Stróżyk, starszy sierżant sztabowy w Komendzie Rejonowej Policji. Prowadzący samochód, który w czasie kontroli był po spożyciu alkoholu, ponosi wszystkie koszty związane z badaniami. - *Musi zapłacić 6 złotych za użycie alcotestu. Badanie krwi kosztuje około 24 nowych złotych. Natomiast jeżeli okaże się, że kierowca był trzeźwy, wtedy wszystkie koszty pokrywa policja* - mówi. Stwierdza również, że najczęściej zatrzymuje się nietrzeźwych kierowców w weekendy. - *W dni wolne, piątki, soboty i niedziele, oraz w dniu wypłat* - dodaje Andrzej Stróżyk. Według niego nie tylko mężczyźni prowadzą po wypiciu alkoholu. - *Jednym z zatrzymanych była ostatnio również kobieta, która miała powyżej dwóch promili alkoholu we krwi* - twierdzi Andrzej Stróżyk. Tegorocznym "rekordzistą" okazał się jednak mężczyzna, który miał 4,75 promila alkoholu we krwi. Jest to wynik wyższy niż w roku ubiegłym. Wtedy "rekord" wynosił 3,25 promila.

Policjant, który stwierdzi, że kierowca jest pod wpływem alkoholu (alcotest wykazuje powyżej 0,2 promila), podczas kontroli spisuje protokół. Po kilku dniach sprawę rozpatruje kolegium ds. wykroczeń, na którym ustala się wysokość grzywny oraz okres, na jaki zatrzymuje się uprawnienie do kierowania. Najdłużej prawo jazdy można stracić na okres trzech lat, najkrócej na sześć miesięcy. Jeżeli zostanie ono zatrzymane na okres roku i jednego dnia, albo na dłużej, wtedy kierowca zdaje ponowny egzamin kontrolny.

W dniach 5 i 10 kwietnia w godzinach od 16.00 do 24.00 przeprowadzane były kontrole trzeźwości kierujących. Była to akcja ogólnopolska pod kryptonimem "Trzeźwość". Do działań oprócz samodzielnej sekcji ruchu drogowego, włączyły się również policyjne służby prewencji. Zdaniem Stróżyka celem tych działań było wyeliminowanie z ruchu jak największej liczby nietrzeźwych kierowców. **(rz)**

BEZ PRACY

5 kwietnia w jarocińskim urzędzie pracy zarejestrowanych było 6.012 bezrobotnych. W ciągu tygodnia zarejestrowało się 108 osób. Spośród 52 wyrejestrowanych 34 podjęło pracę.

Rejonowy Urząd Pracy w Jarocinie dysponuje ofertami zatrudnienia dla krawca, technika budowlanego, kierowcy kat. CE, operatora sprzętu budowlanego, głównego księgowego, specjalisty do spraw marketingu (z wyższym wykształceniem ekonomicznym), technika - ceramika, murarza, teletechnika. **(jn)**

TELEFON ZAUFANIA

Anonimowych Alkoholików 47-15-22, czynny w poniedziałki i środy od godz. 18.00 do 21.00.

W Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, Jarocin, ul. T. Kościuszki 16, tel. 47-22-45; czynny w każdy czwartek od godz. 16.00 do 17.00. Można korzystać z porad psychologa, pedagoga i logopedy.

Znajomym, koleżankom i kolegom z pracy
a szczególnie
przyjaciołom, którzy okazali pomoc i współczucie
w trudnych dniach
składamy serdeczne podziękowania
Mieczysław Katona z dziećmi

Serdeczne podziękowanie ks. Adamowi, rodzinie, sąsiadom, znajomym, delegacjom oraz wszystkim, którzy okazali współczucie, zamówili msze św., złożyli kwiaty i odprowadzili na miejsce wiecznego spoczynku naszego drogiego męża, ojca, teścia i dziadka

ś. † p.

Tadeusza Maćkowiaka

składają

żona, córka, syn z żoną i wnuki

Absolutorium i szkody

Dokończenie ze str. 1

Zresztą właśnie ten temat powraca na każdej sesji. W roku 1995 na inwestycje przeznaczyliśmy 43% budżetu, a na utrzymanie bieżące gminy - 57%. Moim zdaniem utrzymanie czterdziestoprocentowego poziomu na zadania inwestycyjne pozwoli zająć naszej gminie jedno z czołowych miejsc w województwie" - ocenił Walenty Kwaśniewski.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu pozytywnie oceniła sprawozdanie Komisji Rewizyjnej w sprawie absolutorium dla Zarządu Gminy w Kotlinie.

W dyskusji nad sprawozdaniem głos zabrał radny Kazimierz Jazgar. Jego zdaniem działalność zarządu była prawidłowa, chociaż w niektóre sprawy mógłby on być bardziej zaangażowany. *"Nie podzielam głosów obywateli, że jeśli chodzi o inwestycje, to były ona kierowane w rejony, skąd pochodzą członkowie zarządu. Roboty inwestycyjne prowadzone były tak po stronie północnej, jak i południowej Kotlina, i w samym Kotlinie. Mam mały niedosyt, jeśli chodzi o zainteresowanie zarządu drogami. Dróg w gminie utwardza się kilka kilometrów. Chwała za to. Ale trzeba też patrzeć na ich utrzymanie. Najbardziej zaniedbanym odcinkiem drogi - w moim przekonaniu - jest ulica Teodorowska w Kotlinie. Sprawą czystości i przepustowością rowów powinien się zarząd zająć. Chciałbym zasugerować radnym, aby wyjazd w teren pod nazwą „autobus Kwaśniewskiego" przenieść na okres jesienny"* - powiedział radny nawiązując do sesji wyjazdowej. Kazimierz Jazgar zaproponował, by wydzielić z budżetu dla wójta pewną pulę pieniędzy na nagrody w turniejach czy zawodach sportowych.

Piętnastoma głosami Rada Gminy udzieliła Zarządowi Gminy absolutorium. Dwóch radnych wstrzymało się od głosu.

Jednomyślni radni

Jako pierwszą jednogłośnie przyjęto uchwałę o opłatach za przedszkole publiczne. Według niej opieka w przedszkolu pięciogodzinnym jest bezpłatna. W przedszkolu dziewięciogodzinnym opłaty obejmują koszty związane ze świadczeniami wykraczającymi poza podstawy wychowania przedszkolnego. Koszty wyżywienia dziecka w pięcio- i dziewięciogodzinnym przedszkolu ustala dyrektor przedszkola uwzględniając racje pokarmowe w żywieniu dzieci ustalone przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej. Druga uchwała dotyczyła otwarcia lokat terminowych w PKO w Jarocinie. Jednogłośnie przyjęto również uchwałę o nieodpłatnym przekazaniu gruntu o powierzchni 156 m2 na rzecz Skarbu Państwa - Dyrekcji Okręgowej Dróg Publicznych w Poznaniu.

Rada Gminy powołała na funkcję zastępcy przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej Stefana Taczałę, a do Komisji Regulaminowo - Statutowej - Macieja Baurycza. Ustalono również składy osobowe komisji Rady Gminy.

Od sesji do sesji

Wójt Walenty Kwaśniewski przedstawił także sprawozdanie z działalności Zarządu Gminy za okres międzysesyjny. W tym czasie zarząd spotkał się trzy razy, m. in. po to, by zająć stanowisko w sprawie przystąpienia jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej do Krajowego Systemu Ratowniczego. W związku z tym konieczne jest zamontowanie wywoływania radiowego syren. Na trzy straże koszt wynosić będzie ok. 6.000 zł. Pozytywnie rozpatrzono czterdzieści wniosków o odroczenia pierwszej raty podatków rolnych na łączną kwotę 100 000 zł. W czterech przypadkach - ze względów zdrowotnych - umorzono pierwszą ratę podatku rolnego. *"Kwota odroczeń od dobrych dwóch lat oscyluje wokół 100 000 starych złotych. Przy czym odroczenia są praktycznie ściągalne, a zaległości - nie"* - ocenił wójt.

Szkody i drogi

W dyskusji głos zabrali radni zaniepokojeni szkodami spowodowanymi badaniami geofizycznymi prowadzonymi na terenie gminy. Radny Feliks Jankowski powiedział: *"Od trzynastu lat poszukiwania gazu robią duże szkody, a jak przychodzi do obliczania - to płacą słabo. Zastanawiam się, czy nie należy powołać komisji do oceniania tych szkód"*. Radnego poparł Marian Żurek. Z tą opinią nie zgodził się sołtys Magnuszewic Zenon Szymczak - *"Biorę udział w pracach przy wytyczaniu linii. I chciałbym powiedzieć, że po raz pierwszy, jak jeszcze nigdy tego nie było, Geofizyka Kraków płaci bardzo dobrze. Płaci już za to, że rolnik udostępnia grunt. Wycena była i do końca kwietnia rolnicy otrzymają pieniądze. Geofizycy twierdzą, że sytuacja z wypłacaniem odszkodowań zmieniła się, bo szkody będą olbrzymie. Ale są to ostatnie badania na najbliższe 20 - 30 lat"*. Wójt również wyraził wątpliwość: *„Jak będzie z ostatecznym wypłaceniem odszkodowań, to mam taką samą obawę jak radni."* Sołtys Magnuszewic poruszył również sprawę postawienia słupów ogłoszeniowych na terenie sołectw i boiska w tej wsi. Wójt odpowiedział, że słupy ogłoszeniowe będą postawione jak pogoda pozwoli i zostanie wskazana lokalizacja. Zarzut niedbania o boisko został przez wójta odparty - *"Ze sportu szkolnego korzysta 1000 dzieci, w lidze w Magnuszewicach kopie 11 zawodników i to nie tylko z naszej gminy."*

Zenon Szymczak poprosił o rozważenie powołania do komisji Rady Gminy sołtysów. Przewodniczący Józef Szymendera odpowiedział - *"Zgodnie z ustaleniami w posiedzeniach komisji lub zarządu będą uczestniczyć sołtysi wtedy, gdy będą omawiane sprawy danego sołectwa. W komisjach są już ludzie spoza rady. Sądzę, że doczepianie kolejnych wagoników do tego pociągu, który już ledwo zipie, byłoby niewskazane."*

Poruszono również kwestię bezpieczeństwa na drogach. Przedstawiciele Magnuszewic, radny Lech Fajerski i sołtys Zenon Szymczak mówili o niebezpiecznym odcinka drogi w Magnuszewicach od sklepu do szkoły. Wójt wyjaśnił, że przebudowa drogi nie jest możliwa. Wyznaczono tam ograniczenie prędkości do 40 km. Radny Czesław Moch mówił o niebezpiecznym odcinku ulicy Poznańskiej, gdzie nie ma chodnika. Na pewno bezpieczeństwo poprawiłoby zainstalowanie sygnalizacji świetlnej w centrum Kotlina. Walenty Kwaśniewski odpowiedział - *"W sprawie sygnalizacji świetlnej są prowadzone rozmowy. Chodnik na ulicy Poznańskiej możemy zbudować, ale trzeba założyć krawężnik, by połączyć asfalt z chodnikiem. Koszty byłyby wysokie."* Radny Henryk Orczyk zauważył konieczność wprowadzenia ograniczenia szybkości na ul. Konopnickiej.

GRAŻYNA CYCHNERSKA

Wycieczka emerytów

Kolejna wycieczka organizowana przez Zarząd Oddziału Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów odbędzie się po Ziemi Głogowskiej.

Uczestnicy będą mieli okazję zobaczyć Centrum Wyszkolenia Szybowcowego pod Lesznem, zwiedzić Osową Sień, Wschowę i Szlichtyngową oraz Głogów. W drodze powrotnej odwiedzą także Górę i Czerninę.

Wycieczka odbędzie się 19 kwietnia. Szczegółowych informacji o wycieczce udziela i zapisy przyjmuje biuro PZERiI w Jarocinie, ul. T. Kościuszki 15a, we wtorki i piątki w godz. 9.00 - 12.00.

Jaraczewo

Spotkanie z posłami

W sali sesyjnej Urzędu Gminy w Jaraczewie odbyło się 1 kwietnia zebranie delegatów Polskiego Stronnictwa Ludowego gminy Jaraczewo. Mieszkańcy gminy mogli się też spotkać z posłami tego ugrupowania.

Podczas zjazdu podsumowano dotychczasową działalność oddziału gminnego PSL. Na spotkanie przybyli zaproszeni goście: poseł Andrzej Grzyb, członek Rady Naczelnej PSL Jan Grzesiek, członek Prezydium Zarządu Wojewódzkiego Stanisław Czeszyk. W zjeździe wzięło udział 36 delegatów, co w sumie stanowiło 60 procent obecności. Spośród trzech kandydatów na prezesa gminnych ludowców wybrano, w tajnym głosowaniu, Edwarda Kowalczyka. Odbyło się również głosowanie na członków Gminnego Zarządu. Wybrano do niego Stanisława Andrzejczaka, Zenona Błaszczyka, dotychczasowego prezesa Teodora Grobelnego, Adama Górnasia, Leona Kasprzaka, Mariana Kasprzaka, Czesława Skibińskiego, Romana Skrzypczaka oraz Edwarda Kowalczyka. W komisji rewizyjnej znaleźli się: Stafan Andruszkiewicz, Konrad Kołacki oraz Edward Sikora. Delegatami na Zjazd Wojewódzki zostali Stanisław Andrzejczak, Zenon Błaszczyk, Leon Kasprzak, Edward Kowalczyk, Czesław Skibiński.

W tym samym dniu odbyło się spotkanie z posłami. Dojechał również poseł Józef Gruszka. Sala sesyjna zapełniła się radnymi, sołtysami. Obecni byli również prezesi i działacze Kółek Rolniczych gminy Jaraczewo. Rozmawiano o bezpieczeństwie kraju. Interesowano się projektami o zmianie podziału administracyjnego Polski. Mieszkańcy gminy pytali o tworzenie Izb Rolniczych. Posłowie zapewniali, iż wszystkie te sprawy znajdują się w projektach ustaw. Wiele z nich już czeka na wprowadzenie w życie.

(as)

ZABAWY

- 13 kwietnia zabawa taneczna w Wojciechowie. Gra i śpiewa grupa AXEL.
- 13 kwietnia o godz. 19.00 rozpocznie się zabawa taneczna w Mieszkowie. Gra zespół Skamander.

Radio
piątek 18.00
CO POWIEDZĄ LUDZIE...
o przeszczepach narządów
audycję prowadzą: Beata Frąckowiak, Konrad Dziennik

Gminne referendum

Od 16 kwietnia obowiązywać będzie zmieniona ustawa o referendum gminnym, instytucji jeszcze mało rozpowszechnionej w polskiej demokracji. Jednakże w niektórych gminach w Polsce przeprowadzano już referenda w sprawie samoopodatkowania się mieszkańców czy odwołania rady gminy.

Niektóre problemy gminy można rozstrzygnąć tylko w drodze referendum. Tak jest w przypadku samoopodatkowania się mieszkańców na cele publiczne i w sprawie odwołania rady gminy przed upływem jej kadencji.

Decyzję o przeprowadzeniu referendum w sprawie samoopodatkowania się mieszkańców lub w innej ważnej dla gminy sprawie podejmują radni bezwzględną większością głosów. Muszą jednocześnie konkretnie wskazać cel i zasady samoopodatkowania się mieszkańców.

Z inicjatywą przeprowadzenia referendum mogą też wystąpić mieszkańcy gminy. Może to uczynić obywatel lub grupa obywateli (którym przysługuje prawo wybierania do rady danej gminy) lub też terenowa struktura partii politycznej lub organizacji społecznej, działającej w danej gminie. Inicjator musi powiadomić o swoim zamiarze wójta lub burmistrza gminy, a w przypadku zamiaru przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania rady gminy, dodatkowo jest zobowiązany powiadomić wojewódzkiego komisarza wyborczego.

W terminie sześćdziesięciu dni od powiadomienia wójta lub burmistrza o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum, jego inicjator musi zebrać podpisy 1/10 mieszkańców uprawnionych do wybierania rady i pragnących poprzeć inicjatywę w tej sprawie.

Referendum jest ważne, jeżeli weźmie w nim udział co najmniej 30 procent uprawnionych do głosowania. Wynik jest rozstrzygający, jeśli za jednym z rozwiązań w sprawie poddanej referendum zostanie oddanych więcej niż połowa ważnych głosów, a w przypadku samoopodatkowania się mieszkańców wówczas, gdy za taką propozycją opowie się 2/3 głosujących.

Podanie do publicznej wiadomości wyników referendum rozstrzygającego o odwołaniu rady gminy przed upływem kadencji oznacza zakończenie działalności rady i także zarządu gminy. W takiej sytuacji premier wyznacza osobę do pełnienia funkcji organów gminy i zarządza przedtereminowe wybory do rady gminy.

(rr)

W Polsce referendum, jako forma demokracji bezpośredniej, ma wielkie problemy z przyjęciem się w życiu społeczno - politycznym. W krajach Europy (szczególnie Szwajcarii) o doskonalszych od naszego mechanizmach demokratycznych jest powszechnie stosowanym sposobem rozstrzygania najważniejszych problemów lokalnych wspólnot. W niektórych polskich gminach znaleźli się jednak inicjatorzy głosowania w sprawie odwołania rady gminy. Referenda najczęściej kończyły się niepowodzeniem pomysłodawców - prawie zawsze z powodu zbyt niskiej frekwencji (poniżej 30 %). Natomiast rozstrzygnięcie dawały referenda przeprowadzane przy okazji wyborów parlamentarnych, prezydenckich. Wówczas władze pytały mieszkańców o zdanie na temat szczególnie ważnych problemów gminy, a jednocześnie budzących najwięcej kontrowersji. W Jarocinie, przez sześć lat działalności samorządu lokalnego, nigdy nie zdecydowano się na to. A przecież nie brakuje drażliwych tematów, jak chociażby festiwal, kolejność realizacji niezbędnych inwestycji czy przeznaczenie budynku szkoły w Roszkowie. Są to problemy, nad którymi się długo debatuje, a mało czyni w kierunku ich rozwiązania. Jeśli władze nie potrafią lub nie chcą - z różnych względów - podjąć ostatecznych decyzji, może warto zapytać o zdanie najbardziej zainteresowanych - mieszkańców gminy. Bo opieszałość może też stać się powodem referendum, którego przedmiotem mogą być sami rządzący.

ROBERT KAŹMIERCZAK

Kotlin

Zasiłki

Radni przyjęli sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotlinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał na realizację zadań zleconych 253.660 zł oraz 15.353 zł na wypłaty zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. W 1995 roku z faktycznej pomocy ośrodka skorzystało 1.185 osób, co stanowi 16,77 % liczby mieszkańców. Osiemdziesiąt osób skorzystało z pomocy dla kobiet w ciąży i osób wychowujących dzieci. Przyznawano także zasiłki jednorazowe na zakup opału, żywności, odzieży czy artykułów szkolnych dla dzieci.

(gc)

Rozmowa z ZYGMUNTEM GÓRNASIEM - sołtysem Brzostowa

Bez wody i telefonów

Jak długo jest pan sołtysem Brzostowa?

Pełnię tę funkcję ponad pięć lat. Wybrano mnie na zebraniu wiejskim, gdyż mój poprzednik zachorował, a ja od kilkunastu lat jestem na emeryturze kolejowej.

Co pana cieszy, a co smuci z życia wsi?

Ostatnio udało nam się odzyskać pieniądze Funduszu Sołeckiego w wysokości 3 tys. zł z upadłego jaraczewskiego banku. Nie jest to duża suma, lecz prawie wszyscy mieszkańcy wsi gromadzili ją przez szereg lat. Chcemy te pieniądze ulokować w pewnym banku na lokacie terminowej. Smuci mnie i mieszkańców brak wodociągów. Tyle się o tym mówi na sesjach. Lata jednak lecą, a woda ciągle nie płynie.

To na pewno bardzo denerwuje mieszkańców wsi?

To za mało powiedziane, gdyż koszty udziału rodziny wzrosły z 800 zł do 1.200 zł. Trzeba pamiętać jeszcze o tym, że podatki poszły w górę, szczególnie dla rolników. Drugim poważnym problemem jest brak telefonów. We wsi jest jeden przestarzały aparat w byłym PGR i to nie zawsze dostępny.

Nie ma widoków na poprawę?

Jak twierdzi przewodniczący komitetu wodociągowania wsi - radny Banaszak - prace mają się rozpocząć w tym roku. Jeżeli chodzi o telefony, to wójt ostatnio obiecywał rozpoczęcie telefonizacji w całej gminie w przyszłym roku. Ludzie jednak w to nie wierzą.

Przy jarocińskiej drodze od niedawna stoi pobudowany z cegły przystanek autobusowy. To zapewne prezent gminy?

Gmina dała nam tylko część materiałów, część kupiliśmy z Funduszu Sołeckiego. Prace wykonaliśmy we własnym zakresie, społecznie. Mamy zamiar podobny przystanek zbudować po drugiej stronie drogi, lecz najpierw musimy się dogadać z właścicielem posesji.

Rozmawiał ANDRZEJ STASIAK

Fot. A. Stasiak

JA-Radio zaprasza na

RECITAL

MICHAŁA Bajora

przy fortepianie - MICHAŁ SALAMON

Sala widowiskowa JOK
piątek, 26 kwietnia, godz. 19.00

Bilety w cenie 8 zł do nabycia w Biurze Ogłoszeń "Gazety Jarocińskiej"

Wizyta w Veldhoven

Efekty pięciodniowej wizyty dyrektorów szkół ponadpodstawowych w Holandii powinny być widoczne w ciągu najbliższych miesięcy. Współpraca oświatowa pomiędzy jarocińskimi szkołami średnimi a Veldhoven ma przede wszystkim polegać na wzajemnej wymianie młodzieży i nauczycieli, a także na zatrudnieniu studentów z Holandii jako nauczycieli języków obcych: niemieckiego i angielskiego.

Jarocińskie szkoły średnie reprezentowane były w Holandii przez zastępcę dyrektora Liceum Ogólnokształcącego - Andrzeja Kunza, dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 - Krzysztofa Lehmanna, dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 - Wojciecha Florczyka, dyrektora Społecznego Liceum Ogólnokształcącego - Pawła Piekarskiego, dyrektora Zespołu Szkół Rolniczych w Tarcach - Jana Śmiłowskiego. - *"Wyjazd ten był okazją, aby poznać system oświaty w Holandii, poprzez kontakt ze szkołami ponadpodstawowymi w Veldhoven, które niedawno zostały połączone w tzw. system Sondervick-College"* - mówi Andrzej Kunz. Struktura oświaty holenderskiej różni się od naszej, składa się z sześciu typów szkół na poziomie średnim. Najwyżej w hierarchii stoi liceum. O tym, do której szkoły skierowany zostanie uczeń, decydują nauczyciele po konsultacji z rodzicami. Szkoły finansowane są całkowicie z budżetu państwa, rodzice partycypują tylko w kosztach na określony cel, dają np. 100 guldenów na fundusz wycieczkowy. Wysokość dotacji państwowych uzależniona jest od liczby uczniów. Jednak płace nauczycieli są proporcjonalne do poziomu placówki, w której pracują i wynoszą odpowiednio od 2500 do 4000 guldenów. - *"System holenderski nastawiono przede wszystkim na ucznia, który musi jednak sam przygotować się do rozwiązywania problemów, a nauczyciel ma mu tylko ułatwić poszukiwanie rozwiązania* - twierdzi dyrektor Wojciech Florczyk. - *Jest to jednolity system, a nie zlepek luźnych propozycji, tak jak ma to miejsce u nas. Co najważniejsze sprawdza się on w praktyce. Wprowadza się go już od trzeciego roku życia danego człowieka i wraz z całą otoczką prawną i obyczajową konsoliduje wokół jednej idei, którą stanowi tzw. działalność wychowawcza, opiekuńcza i dydaktyczna"* - dodaje dyrektor Lehmann.

Oprócz zwiedzania szkół przeprowadzono także wiele rozmów negocjacyjnych, które trwały często do godz. 23.00. Ustalono konkretne możliwości współpracy pomiędzy szkołami. - *"Nie należy spodziewać się efektów natychmiastowych, stworzenie systemu wymiany uczniów i nauczycieli wymaga czasu"* - mówią dyrektorzy. Główną przeszkodę w nawiązaniu kontaktów stanowi bariera językowa, która wiąże się z traktowaniem u nas języka obcego jako zbędnego szkolnego przedmiotu. Dyrektorzy zauważają, że podstawą działań powinna być przebudowa psychiki młodzieży, aby język przyswajali nie na zasadzie przymusu, ale z przekonania.

Dla uczniów specjalizacji meblarskiej i technologii drewna ZSZ nr 1 otwarły się możliwości praktyki zawodowej w Holandii, ale w tym roku jest już za późno na przygotowanie wyjazdu. - *"Nie ma natomiast praktyki dla uczniów, którzy w zakresie języka niemieckiego są na pewno lepiej przygotowani. Myślę tu o Liceum Ekonomicznym. Po stronie holenderskiej istnieje zapotrzebowanie na tę specjalizację, ale obudowa prawno-finansowa znacznie odbiega od polskiej, tak że uczeń znający dobrze język, zupełnie sobie nie poradzi w ich realiach"* - stwierdza dyrektor Lehmann. Jego szkoła wraz z L.O. zmierza także do wymiany nauczycieli. W przypadku liceum byliby to pedagodzy niezależnie od wykładanego przez nich przedmiotu, jedyny warunek stanowi znajomość języka angielskiego lub niemieckiego. Natomiast szkoła zawodowa myśli przede wszystkim o wyjeździe nauczycieli informatyki, aby zapoznali się oni z nowoczesnymi metodami nauczania tego przedmiotu. Z Zespołu Szkół Rolniczych w Tarcach, także i w tym roku, do Holandii uda się ośmioosobowa grupa praktykantów w ramach 4-tygodniowych praktyk letnich.

Szkoły noszą się z zamiarem zatrudnienia studentów ostatniego roku filologii angielskiej z Veldhoven w roli nauczycieli tegoż języka. *"Okazuje się jednak, że ustawa o przeciwdziałaniu bezrobociu ogranicza bardzo możliwości. Student byłby zatrudniony na zupełnie innych warunkach niż reprezentanci Korpusu Pokoju, to oznacza między innymi, że jego płaca kształtowałaby się poniżej średniej krajowej. Mam nadzieję, że mimo wszystko cel ten, tak istotny dla LO, zostanie osiągnięty i przyjedzie tutaj jakiś nauczyciel z Holandii"* - podkreśla Andrzej Kunz i zaraz dodaje: *"Pozostałe sprawy, które również mam nadzieję dojdą do skutku, to właśnie wymiana młodzieży w celu szlifowania języka czy to angielskiego, niemieckiego, czy ewentualnie francuskiego."*

Z polskiej inicjatywy odbyła się wycieczka do Amsterdamu. W ostatnim dniu goście z Jarocina zostali zaproszeni na trzygodzinny program artystyczny w wykonaniu młodzieży ze szkół Sondervick. Doszło również do spotkania z wiceburmistrzem gminy Veldhoven.

Każdemu z uczestników coś innego pozostało na dłużej w pamięci. Andrzej Kunz podkreśla ogromną czystość, a zarazem olbrzymią tolerancję religijną i rasową. - *"Za to my mamy salę gimnastyczną taką, jakiej nie widziałem w Holandii. Co prawda każda szkoła ją posiada, ale są one wielkości ok. 1/3 sali w LO"* - stwierdza z dumą. Dyrektor Lehmann zaskoczony był szacunkiem dla pracy, systemem uczenia przedmiotów zawodowych, np. murarstwa czy mechaniki samochodowej. Natomiast zdaniem dyrektora Śmiłowskiego: - *"Holendrom można pozazdrościć wyposażenia, budynków i systemu edukacyjnego"*

W przyszłości nastąpi także rewizyta ze strony holenderskiej. - *"Mam nadzieję, że będziemy w stanie przyjąć ich równie dobrze jak oni nas"* - mówi Andrzej Kunz, a dyrektor Lehmann dodaje: - *"W programie kulturalnym można pokazać nie tylko Jarocin, ale także Kórnik, Rydzynę czy choćby Goluchów. I to powinno dopełnić sprawę, gdyż są wśród nich również myśliwi."*

LIDIA SOKOWICZ

Nie chcą do Cząszczewa

Rodzice stanowczo sprzeciwili się projektowi przeniesienia klasy zerowej ze szkoły podstawowej w Cielczy do Cząszczewa. W tej sprawie dotarł list do Rady Miejskiej w Jarocinie.

13 marca odbyło się w Cielczy spotkanie rodziców dzieci rocznika 1990 w z władzami oświatowymi. Rodzice przyszłych zerówkowiczów zostali poinformowani o propozycji dowożenia 30 dzieci klas zerowych do Szkoły Podstawowej w Cząszczewie.

Pod koniec marca do Rady Miejskiej w Jarocinie dotarł list sprzeciwiający się takiemu rozwiązaniu. Autorzy listu - rodzice - wysuwają szereg argumentów, które sprowadzają się do tego, by nie dopuścić do realizacji pomysłu komisji. *"W przypadku decyzji o dowożeniu dzieci oddziałów przedszkolnych do Cząszczewa, około połowy rodziców z Cielczy zrezygnuje z posyłania swych dzieci do zerówki"* - piszą rodzice w liście do Rady Miejskiej. Argumenty przemawiające za tym, by dzieci nie dojeżdżały do Cząszczewa są m. in. takie, że są one *"zbyt małe, aby je dowozić (...) szkoła nie posiada nawet telefonu, (...) a sanitariaty znajdują się poza budynkiem szkoły, tak więc warunki są o wiele gorsze niż na miejscu w Cielczy."* Poważnym argumentem wydaje się być to, iż szkoła w Cielczy została rozbudowana przez jej mieszkańców. Z myślą o dzieciach klas zerowych - jak podkreślają rodzice - wykonano sanitariaty wewnątrz starej części budynku. Według autorów listu - Szkoła Podstawowa w Cielczy jest dużą szkołą, zdolną pomieścić wszystkie dzieci ze wsi. Nie ma więc potrzeby przenoszenia zerówkowiczów do Cząszczewa. Takie są argumenty rodziców.

Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu, dążąc do zapełnienia klas we wszystkich szkołach, chce m. in. zmienić obwód dla podstawówki w Cielczy. Nie zgadza się z argumentami postawionymi przez rodziców, choć bez ich zgody żadnych zmian nie będzie. - *Burmistrz obiecał, że telefon w szkole będzie założony, a sanitariaty pobudowane do września. Pieniądze na to są* - mówi **Marek Tobolski**, przewodniczący Komisji. Zdaniem Tobolskiego wszystkie nowości dotyczące zmiany obwodów szkolnych wchodzą w życie dość opornie. - *W rozmowach z rodzicami, wszyscy są za tym, żeby coś zmienić, jeśli jednak ma to ich bezpośrednio dotyczyć, to się sprzeciwiają* - kontynuuje Tobolski. Zastrzega się jednak, że nic na siłę wprowadzane nie będzie. W rezultacie prawdopodobnie dzieci w jednej szkole będą się uczyć na dwie zmiany, w drugiej zaś klasy będą puste. W Cząszczewie bowiem w całej szkole jest 19 dzieci, a tylko klasa zerowa przeniesiona z Cielczy liczyłaby trzydzieścioro sześciolatków.

(jn)

Europa w Wilkowyi

W wielkanocną niedzielę zainaugurowała swą działalność druga na Ziemi Jarocińskiej dyskoteka. Jest to już czwarty w województwie kaliskim obiekt, którego gospodarzem jest 23-letni Daniel Kasprzak z Rosoczycy koło Ostrowa.

Każdy, kto jeszcze przed sześcioma miesiącami widział świetlicę wiejską w Wikowyi, może mieć problemy z rozpoznaniem miejsca. Skala zmian jest wręcz niewiarygodna. Sala została urządzona komfortowo, a wystrój wnętrza jest na miarę końca stulecia. Jest duży parkiet do tańca, a nad nim lustrzany sufit, dobre nagłośnienie, atrakcyjne oświetlenie i dymy. - *W salę w Wilkowyi zainwestowaliśmy 700 - 750 milionów starych złotych. Liczymy na to, że do tak wyposażonego obiektu będą przychodzić ludzie nie tylko ze wsi, ale przyjadą również z Jarocina. Odwrotnie, to znaczy z wyjazdami młodzieży ze wsi na dyskoteki do miasta, bywa różnie* - mówi Daniel Kasprzak.

Dodatkowo gmina wyasygnowała 100 milionów starych złotych na wykonanie toalet i prac adaptacyjnych. - *Zależało nam na tym,aby ta świetlica ożyła. Dofinansowaliśmy budowę sanitariatów, bo bez tego nie można myśleć o normalnym funkcjonowaniu takiego obiektu* - powiedział przed oficjalnym otwarciem sali Henryk Kowalski, zastępca burmistrza Jarocina. Bilety będą kosztowały 5 złotych, a ochronę imprez powierzono zapaśnikom z Krotoszyna. Dyskoteki mają się odbywać w soboty i niedziele.

W uroczystym otwarciu wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych, rady sołeckiej, proboszcz Wilkowyi oraz mieszkańcy wsi. Wszyscy zgodnie bardzo wysoko oceniali wygląd sali po remoncie i jej wyposażenie. - *Jestem mile zaskoczony, że jest to tak wspaniały obiekt. Jak to się mówi Europa* - mówił w kuluarach ksiądz kanonik Eugeniusz Michalczak, proboszcz Wilkowyi. Po krótkich wystąpieniach "oficjeli" rozpoczęła się pierwsza dyskoteka.

(rp)

Rada sołecka Wilkowyi zdecydowała się oddać w trzyletnie nieodpłatne użytkowanie wiejską świetlicę, która niebszczała i była nie do końca wykorzystywana. W zamian, nie wykładając w zasadzie pieniędzy, wieś otrzymała przepiękny obiekt. Istnieje szansa na to, aby mała wioska w gminie Jarocin stała się znana z dobrej, tłumnie odwiedzanej dyskoteki. Być może ta decyzja rady soleckiej pozwoli na wskazanie jednej z dróg, które zachęcą do inwestowania na terenie gminy. Rezygnacja na pewien czas z opłat, podatków czy czynszów dzierżawnych jest z pewnością zachętą dla potencjalnych inwestorów. Tym razem przykład idzie z dołu.

PIOTR PIOTROWICZ

Moda na „korki"

Wielu tegorocznych maturzystów jarocińskiego liceum ma już wybrany kierunek studiów, na którym chciałoby się kształcić. Jednak od chęci do zrealizowania swoich zamierzeń wiedzie nieraz długa i kosztowna droga. Kosztowna dlatego, że wielu abiturientów pogłębia swoją wiedzę na korepetycjach z różnych przedmiotów.

Bardzo dużym powodzeniem wśród kandydatów na medycynę cieszą się "korki" z biologii prowadzone przez poznańskich profesorów, zarówno tych z Akademii Medycznej jak i uniwersytetu. Lekcja biologii kosztuje około 60 zł, bez względu na to, ile osób uczęszcza na zajęcia. - *"Nastawiłem się tylko na testy z biologii, dlatego też od grudnia rozwiązuję po kolei testy i omawiam je"* - mówi jeden z uczniów LO. Jedna lekcja trwa około dwóch godzin lub tak długo aż zostanie skończony temat. Dla przyszłych studentów medycyny dochodzą jeszcze korepetycje z chemii lub fizyki, które są już tańsze - ich koszt za jedną godzinę wynosi od 10 do 15 zł. Tyle o medycynie. A jak jest z innymi przedmiotami, które będą potrzebne by zdać egzamin na studia? Godzina historii kosztuje około 13 zł - w zależności od tego, czy są to zajęcia indywidualne czy też grupowe. Na "korki" z historii chodzą kandydaci na prawo, historię lub politologię. Są to głównie zajęcia powtórkowe, przygotowujące również do matury, ale wykraczające często poza schemat podręcznika - a to jest przecież wymagane od kandydatów na studia. Natomiast by studiować w jednej z wielu szkół językowych lub też na anglistyce czy germanistyce, uczniowie decydują się na zajęcia językowe. Opłata za godzinę języka niemieckiego lub angielskiego waha się od 12 do 22 zł - w zależności od wykładowcy danego języka.

Kilku maturzystów uczestniczy także w kursach, jakie organizuje poznańskie Akademickie Centrum Informacyjne. Zajęcia prowadzone są przez doświadczoną kadrę dydaktyczną - nauczycieli akademickich poznańskich wyższych uczelni. Kilku licealistów bierze udział w kursie biologii, na którym zajęcia dotyczą wybranej problematyki z programu szkoły średniej z uwzględnieniem tych zagadnień, które pojawiają się w zestawach pytań egzaminacyjnych na psychologię. Zajęcia prowadzone są od grudnia, ich koszt wynosi 300 zł. Podobny termin i cena oferowane są na kursie historii, na którym rezygnuje się z faktograficznej dokumentacji dziejów na rzecz prezentacji problemowej. Z tego kursu korzystają głównie kandydaci na prawo. Natomiast z myślą o osobach pragnących poszerzyć swoją wiedzę z zakresu historii Polski i historii powszechnej, a chcących studiować politologię, ACI zorganizowało kurs historii najnowszej, obejmujący 20 godzin. Koszt takiego kursu wynosi 130 zł. Jednak nie zawsze kursy te spełniają nasze oczekiwania. - *"Przez dwa z rzędu spotkania, każde po cztery godziny, prowadzony był wykład o AIDS* - mówi jedna z uczestniczek kursu biologii. - *Nie wiem w jakim celu, bo nie przyda mi się to wcale na psychologii".*

(bs)

PRASA DONOSIŁA

Zasługa

Pani Szczaniecka w Boguszynie, pani Szczaniecka w Skoraczewie, pani Trzuska w Chwalencinku i pani Czapska w Chociczy darowały katolickiemu kościołowi parafialnemu w Kolniczkach, powiatu Pleszewskiego, rozmaite sprzęty i ozdoby wartujące 125 Tal. 20 sgr.

Poznań, dnia 9. Kwietnia 1836.

Król. Pruska Regencja II.

"Dziennik Urzędowy Królewskiey Regencyi w Poznaniu"
Nr 16, 19 kwietnia 1836 r.

Do Szanownych abonentów!

Wydawnictwo „Orędownika" przeszło z dniem 3. kwietnia r. b. z p. Tranknera na nowo założoną „Drukarnię Jarocińską", Spółkę zapisaną z ogr. odp.

Jest to spółka, którą dopiero w ostatnim czasie założono, i która na początku jeszcze walczyć musi z trudnościami bardzo wielkimi, jak brakiem materyałów drukarskich, personalu i t. d. Dla tego też „Orędownik" wychodzić może narazie tylko raz w tydzień.

Szanownych Abonentów prosimy jak najuprzejmiej o łaskawe wyrozumienie dla ciężkiego początku spółki naszej.

Pozatem zapraszamy bardzo uprzejmie do przystąpienia do spółki. Udziały wynoszą 500 marek, wstępne 10 - mk. od każdego członka, które już przyjmuje Kasa Pożyczkowa i Oszczędności w Jarocinie. Deklaracje przystąpienia zaś przyjmuje

„DRUKARNIA JAROCIŃSKA",
Spółka zapisana z ogr. odpowiedzialnością
w Jarocinie.

"Orędownik"
Nr 27, 8 kwietnia 1920 r.

Kształcą się kadry pionu Ministerstwa Skupu

W niedalekim sąsiedztwie Jarocina, w pięknej lesistej okolicy, leży miejscowość Tarce. Mieści się tam w pięknym gmachu stanowiącym ongiś pałac hrabiego Skarżyńskiego, Ośrodek Szkoleniowy Kadr Ministerstwa Skupu.

W czasie od 1 stycznia do 29 lutego br. Ośrodek przeszkolił już robotników młynarskich, kierowników młynów, delegatów gromadzkich do spraw skupu, oraz magazynierów młynów przemysłowych. Obecnie odbywają się dwa kursy: kierowników młynów i inspektorów inwestycyjnych, na które zjechali się z całego kraju pracownicy młynów gospodarczych, by pogłębić kwalifikacje zawodowe.

Kursanci mają do dyspozycji bogatą bibliotekę oraz laboratorium a wolny czas wykorzystują na rozrywki kulturalne, uprawianie sportu i na zajęcia świetlicowe.

KOLEKTYW SAMORZĄDU KURSOWEGO

"Gazeta Poznańska"
Nr 91, 16 kwietnia 1956 r.

Wakacje we Francji

5 5

Kilka tygodni temu ogłosiliśmy konkurs dla uczniów szkół podstawowych, w którym główną nagrodę stanowią letnie kolonie we Francji. Warunkiem udziału w konkursie jest przesłanie do redakcji "Gazety Jarocińskiej" prawidłowych odpowiedzi na podane niżej pytania wraz z wykonaną własnoręcznie pracą plastyczną (na temat "Moje wyobrażenia o Francji") oraz wszystkimi wydrukowanymi kuponami. Na kopercie należy podać dokładny adres zamieszkania oraz adres szkoły. Czekamy do końca kwietnia.

* * *

1. Kiedy podpisana została umowa między gminami Jarocin i Libercourt?
2. Kto i po ilu latach podpisał umowę o kontynuacji współpracy?
3. Wymień nazwiska trzech merów, którzy zarządzali Libercourt?
4. W latach 1986-1995 pełniła funkcję zastępczyni mera, bardzo angażowała się we współpracę między Jarocinem i Libercourt. Jak brzmi nazwisko tej Francuzki?
5. Jak nazywa się obecny mer Libercourt?

(raf)

Lekarze i dietetycy są zgodni: o naszym żywieniu decydują przyzwyczajenia. Niewiele osób kieruje się zasadami racjonalnego odżywiania. Efekty są widoczne. Coraz więcej osób ma problemy z nadwagą.

Żyjemy, aby jeść

IWONA CIEŚLAK

Prawidłową wagę można określić w zależności od płci i wzrostu danej osoby. Najprostszym sposobem obliczenia tzw. wagi należnej jest odjęcie od wzrostu w centymetrach cyfry sto. Otrzymaną liczbę można uznać za prawidłową wagę. Trzeba jednak brać pod uwagę również budowę ciała. Jeśli ciężar ciała jest większy od otrzymanej liczby, mamy do czynienia z nadwagą.

Otyłość można podzielić na dwa typy. Androidalny, czyli typ jabłka, występujący głównie u mężczyzn i genoidalny - typ gruszki - charakterystyczny dla pań. W typie pierwszym obwód brzucha jest większy od obwodu bioder, w drugim - tkanka tłuszczowa odkłada się głównie na biodrach. Bardziej szkodliwy dla zdrowia jest typ androidalny. Z nim związane jest przyśpieszenie rozwoju miażdżycy, cukrzyca, choroba wieńcowa i nadciśnienie. - *Otyłość może spowodować bardzo różne schorzenia. Wiele osób twierdzi, że mają nadwagę, gdyż są chore. Bardzo często zależność ta jest odwrotna. Ludzie chorują, bo mają nadwagę. W wielu przypadkach cukrzycy typu B, zamiast leczenia farmakologicznego wystarczyłoby "zrzucenie" zbędnych kilogramów* - stwierdza **Radosław Bahłaj,** internista.

Tłusto, znaczy dobrze

Osoby otyłe bardzo często tłumaczą się skłonnościami genetycznymi. Zdaniem doktora Bahłaja nie można ich wykluczyć. Głównymi przyczynami nadwagi i otyłości są jednak złe odżywianie i brak ruchu. W wielu domach nadal jada się dużo i tłusto, a małą nadwagę uważa się za dowód zdrowia i dostatku.

Do "grzechów głównych" należy jadanie dużej ilości słodyczy, zawiesistych zup i sosów oraz podjadanie między posiłkami. - *Zbyt mało jest w naszej diecie warzyw i owoców. Za dużo natomiast tłuszczów i to tych pochodzenia zwierzęcego oraz słodyczy* - informuje **Helena Golińska,** dietetyczka.

Zdarza się, że otyłość jest spowodowana chorobą, najczęściej zaburzeniami endokrynologicznymi. W opinii Radosława Bahłaja są to jednak przypadki bardzo rzadkie.

- *Aby zdrowo się odżywiać, należy przede wszystkim ograniczyć spożywanie tłuszczów zwierzęcych, a zastąpić je roślinnymi. Zamiast smalcu i masła powinny być stosowane margaryna i olej. Konieczne jest wyeliminowanie z jadłospisu tłustych serów, tłustego mleka i śmietany* - mówi doktor Bahłaj. Zbyt często na naszych stołach pojawiają się jajka, które zawierają bardzo dużo cholesterolu. Podobnie wątróbka, podroby i pasztety. Należy również ograniczyć spożywanie soli.

Dieta - tak, głodówka - nie

Walkę z nadwagą podejmuje coraz więcej osób. Zachęcają do tego zalecenia lekarzy, moda na zgrabną, szczupłą sylwetkę i reklamy proponujące stosowanie "cudownych środków". W jarocińskich aptekach oferowane są koktajle zastępujące inne posiłki, krople i tabletki zmniejszające łaknienie oraz mieszanki ziołowe przyspieszające trawienie. Osoby zażywające je mają różne zdania na temat ich skuteczności. Jednym pomagają, innym nie. Jednoznacznie można natomiast ocenić, iż nie jest to dieta tania. Za koktajle typu Slim Fast i Ultra Diet Trim trzeba zapłacić ponad 250 tysięcy starych złotych. Zbliżone są ceny kropli, np. Nowa Figura - około 230 tysięcy starych złotych, i kapsułek, Trimline - 240 tysięcy. Znacznie tańsze są zioła. Można je kupić już od 14 tysięcy złotych za opakowanie.

W opinii lekarzy i dietetyków najbezpieczniejsza jest dieta, polegająca na zmniejszeniu ilości kalorii. Osoba, która chce się odchudzać, nie powinna dostarczać organizmowi więcej niż 1200 kalorii w ciągu dnia. - *Jest to dieta, która zapewnia normalne funkcjonowanie organizmu, a zarazem sprawia, że musi on czerpać energię ze źródeł, które są magazynowane w ustroju. Chodzi tu głównie o tłuszcze. Dieta ta zapewnia odchudzanie się bez szkody dla organizmu* - stwierdza Radosław Bahłaj. Ten sam sposób pozbycia się zbędnych kilogramów proponuje dietetyczka. - *Musimy przede wszystkim zmienić złe nawyki. Zrezygnować ze słodyczy, ciasteczek, paluszków, podjadanych między posiłkami. Tabele nie kłamią. Wystarczy porównanie: 100 g szynki zawiera 389 kalorii, 100 g czekolady 559, sera żółtego 380, natomiast 100 g arbuza to zaledwie 15 kalorii, jabłek 48, a mandarynek 34. Należy jadać więcej rano, a rezygnować z posiłków wieczornych. Jeszcze w szkole często nam powtarzano: "śniadanie powinno być królewskie, obiad książęcy, a kolacja żebracza"* - informuje Helena Golińska. Każda dieta powinna być połączona ze zwiększeniem aktywności ruchowej, uprawianiem sportu. W zależności od wieku i stanu zdrowia, mogą to być spacery, biegi, pływanie lub inne ćwiczenia.

Zdecydowanie odradzane jest głodzenie się, gdyż może ono doprowadzić do zaburzeń biochemicznych. - *W czasie stosowania głodówki organizm bardzo szybko wyczerpuje zapasy cukru, a potem także tłuszczu. Odbywa się to jednak w taki sposób, że powstaje wiele produktów toksycznych. Wytwarza się aceton, dochodzi do zakwaszenia organizmu, możliwe są uszkodzenia niektórych narządów, mogą pojawić się również zaburzenia hormonalne* - mówi doktor Bahłaj.

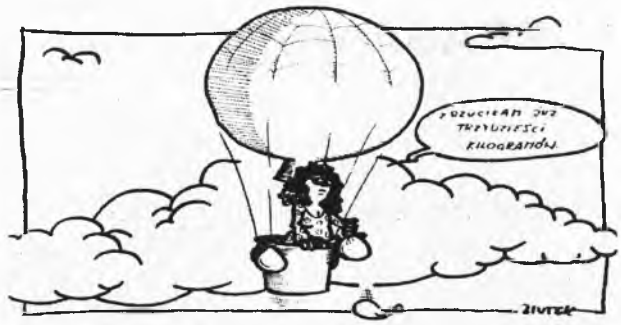

Zrzucić 25 kilogramów

Walkę o uzyskanie szczupłej sylwetki prowadzą zarówno kobiety, jak i mężczyźni. Trzydziestopięcioletni **Paweł** nie po raz pierwszy próbuje schudnąć. - *W ubiegłym roku, wiosną "zrzuciłem" dwanaście kilogramów. Niestety szybko zapomniałem, że muszę się pilnować. W tym roku chcę pozbyć się 25 zbędnych kilogramów* - informuje. Jego zdaniem jedynym sposobem zmniejszenia nadwagi jest ograniczenie ilości spożywanych produktów. - *Jem bardzo mało. Na śniadanie pół kromki ciemnego chleba plus plasterek chudego sera lub wędliny. Piję kawę lub herbaty ziołowe, oczywiście bez cukru. Mój obiad to chude mięso i gotowane warzywa. Zrezygnowałem z ziemniaków, ryżu, klusek i makaronów. Później jem tylko owoce lub surówki. Wyeliminowałem z diety sól, wprowadziłem dodatkowo witaminy* - mówi Paweł, który dzięki tej diecie w ciągu szesnastu dni schudł o osiem kilogramów. - *Nie mam poczucia, że się umartwiam. Czuję się naprawdę świetnie. Mam poczucie lekkości, łatwiej jest mi wykonywać niektóre prace, nie męczę się wchodząc na trzecie piętro. A co najważniejsze, nie mam problemów z nadciśnieniem* - dodaje.

Nie wszystkim wystarcza silnej woli, by stosować tak rygorystyczną dietę. Od kilku lat bezskutecznie walczy z nadwagą dwudziestosześcioletnia **Agnieszka**. - *Jestem niska, więc zbędne dziesięć kilogramów jest bardzo widoczne. Nie mogę się ich jednak pozbyć, choć jem niewiele. Stosowałam już mieszanki ziołowe i krople zmniejszające apetyt. Niestety niewiele pomagały. Teraz zapisałam się na aerobik. Może gimnastyka pomoże mi wrócić do zgrabnej sylwetki* - mówi.

Jeszcze inną metodę wybrała Barbara. W jej przypadku nadwaga jest prawie niewidoczna. - *Odchudzam się właściwie stale. Mam skłonności do tycia, więc kilogramów przybywa mi bardzo szybko. Potrafię jednak się ich pozbyć. Stosuję głodówkę lub też przez kilka dni piję tylko soki. W ciągu tygodnia moja waga zmienia się nawet o pięć kilogramów. Szybko chudnę, ale i szybko tyję. Niestety zauważyłam, że odbywa się to kosztem mojej skóry - cera staje się matowa i zmęczona. Mam nadzieję, że wreszcie uda mi się utrzymać stałą wagę* - opowiada **Barbara**.

Niebezpieczne skutki

Zdaniem doktora Bahłaja nieprawidłowe odchudzanie się może być równie niebezpieczne w skutkach jak otyłość. Zdecydowanie niekorzystne są duże wahania wagi. Aby nie dopuścić do szkodliwych następstw, powinniśmy tracić około pół kilograma w ciągu tygodnia, czyli około dwóch kilogramów miesięcznie. Częste, nieracjonalne odchudzanie się może prowadzić nawet do anoreksji, czyli jadłowstrętu. - *W czasie swojej praktyki spotkałem się z dwoma przypadkami anoreksji. Osoba cierpiąca na nią nie ma apetytu, a więc nie przyjmuje pokarmu, głodzi się. Czasem prowadzi to do stanu skrajnego wyczerpania. Jeśli nie pomaga leczenie u psychologa lub psychiatry, konieczne jest podawanie pokarmu w formie roztworów dożylnych* - informuje Radosław Bahłaj.

W Wielki Piątek tradycyjnie odprawia się Drogę Krzyżową w krużgankach kościoła św. Marcina

Ksiądz dziekan Stanisław Adamski święci potrawy na Ługach w Jarocinie

Mieszkańcy Zakrzewa także zebrali się na świeżym powietrzu

Od rana w świąteczny poniedziałek młodzież czekała na przechodniów z wiadrami pełnymi wody

Niektórych nawet donoszono pod pompę

Zbiorowe zdjęcie przebierańców w Górze

Ofiara Kominiarzy

Po „ciężkiej" pracy noskowscy przebierańcy odpoczywali w barze „Uniwersalnym"

FOTO Stachowiak

„To jest naprawdę przeżycie, takie chodzenie z przebierańcami - mówi jeden z noskowiaków. - Żeby ci starsi chcieli chodzić, to bym do dzisiaj chodził w słomie. A co, z ludźmi się pogada, pośpiewa sobie człowiek i jeszcze go wódką poczęstują. Niedźwiedź przecież zawsze kielicha dostał. Otwierali mu paszczę i lali do środka, że hej."

Niedźwiedzie idą!

ANNA KOPRAS-FIJOŁEK

„Najważniejsze jest ubranie dla niedźwiedzia - twierdzi **Andrzej Andrzejczak**. - *Co rok go ubieram, bo nie ma takiego drugiego, co by chciał to robić. Przedtem ubierał Edziu Kowalczyk, ale teraz jest już starszy, to nie przyjdzie."*

Ze słomy polewanej wodą (żeby nie kruszała) kręci się warkocze, którymi oplata się następnie przyszłego niedźwiedzia. *„Trzeba było dobrze to zrobić, żeby wieś przeleciał cały i słomy nie zgubił"* - tłumaczy **Ryszard Ignasiak**.

Andrzej przez cztery lata był niedźwiedziem, potem babą, dziadem. *„Nie powiem, przyjemnie było."* Kiedyś, ktoś nieopatrznie wyrzucił zapałkę i podpalił Andrzeja - niedźwiedzia. *„Wskoczyłem jednak szybko do rowu i sam się ugasiłem. Trochę się wystraszyłem, bo z tej słomy to ciężko się wydostać."*

W drugie święto wielkanocne zazwyczaj dopisywała pogoda, czasem było wręcz gorąco. Niedźwiedzie trzeba było wtedy polewać wodą. *„W tej słomie to przecież gorąco jak licho* - mówi Czesław Andrzejewski. - *Polewaliśmy więc ich wiadrami z wodą".*

Nie ma już osiołka

Zdaniem Andrzeja Andrzejczaka ubranie niedźwiedzia nie jest łatwe. *„Trzeba tak wiązać słomę sznurkiem, żeby się nie rozrywało. Ciężko jest."* Jeszcze niedawno ubierał też osiołka. *„Ten, który się za niego przebierał, miał z przodu wystruganą z drewna głowę osiołka, a z tyłu przymocowane sito do przesiewania mąki, na nim spódnicę damską - wyglądał tak jak ten ajerkonik krakowski"* - tłumaczy zaaferowany mężczyzna. *„Ale teraz osiołki już niemodne* - dodaje Andrzejczak - *nikt się nie chce za nie przebierać. Nie ma też półtora nieszczęścia (mężczyzny przebranego za kobietę trzymającą pijanego męża). Wszyscy chcą być za babę, za dziada albo za „kominiarza". Bo kominiarz czapkę albo pończochę założy na głowę, ręce ubrudzi i może lecieć".* Nie ma też problemu ze znalezieniem chętnego do przebrania się za diabła. W Noskowie chodzi on z widłami zrobionymi specjalnie na tę okazję przez miejscowego kowala. Jak diabeł uderzy widłami w ziemię, to dzwonią.

Para dziad i baba to kobieta przebrana za mężczyznę i mężczyzna przebrany za kobietę. Zazwyczaj pchają przed sobą wózek z lalką. Towarzyszy im „brodaty" i „wąsaty" pisarek - w kapeluszu, okularach - skrzętnie zapisujący, ile i co podarowała każda gospodyni.

„Dawniej był jeszcze koń i była bryczka" - wspomina jeden z mieszkańców Noskowa. Bryczkę przystrajano wstążkami, słomą, starymi poduszkami. *„Wszystkim, co szło. A teraz nie ma we wsi koni albo jest ich niewiele".*

Gotowane jaja

Zazwyczaj podczas obchodu przebierańców po wiosce, zbierano wśród mieszkańców pieniądze na jakiś „zbożny" cel. *„Teraz nie ma już zbożnego celu, młodzi dzielą się pieniędzmi między sobą i tyle"* - twierdzi **Czesław Andrzejewski**. Kiedyś, gdy przebierała się straż pożarna, zbierano między innymi na mundury. W Roszkowie kilka lat temu przeznaczono „datki" na szkołę. *„Wszystkiego było około miliona. Pieniądze przydały się między innymi na załatwienie niektórych formalności związanych z budową nowej szkoły"* - mówi jeden z mieszkańców wioski.

W Noskowie zbierano niedawno na potrzeby miejscowego zespołu folklorystycznego. Wśród przebierańców znaleźli się wtedy wszyscy członkowie „Noskowiaków". *„Kupę pieniędzy uzbieraliśmy i kupę jaj* - mówi **Krystyna Andrzejewska**. - *Musieliśmy tylko wyrzucić te ugotowane, bo i takie dostaliśmy."* W sumie „Noskowiacy" zebrali ponad 150 kilogramów jajek. Prawie wszystkie udało im się sprzedać.

Sławni przebierańcy

„Jak jedzie autobus, to zatrzymujemy go, wchodzimy z kapeluszem i też zbieramy pieniądze. W ubiegłym roku to nawet po „stówie" dawali (...) A kiedyś przyjechali tu do jednej rodziny krewni z Francji. Jak nas zobaczyli, to zaczęli sobie z nami nawet zdjęcia robić. Oni czegoś takiego u siebie nigdy nie widzieli".

Największą atrakcją podczas pochodu przebierańców, jest „murzenie" dziewczyn. *„Biega się za nimi po opłotkach i ogrodach. Eh, nieraz to się człowiek musi dobrze nagonić"* - mówi jeden z „kominiarzy". Gdy „murzyni" - bo i tak nazywa się „kominiarzy" - wejdą do jakiegoś domu, gospodyni pamięta to jeszcze długo. *„Ło, pani, jak uni wejdum do dumu, to już kuniec. Słumy natrzepium, sieczki od jaj nasypium tak, że i dwa dni trzeba sprzuntać"* - tłumaczy starsza gospodyni. *„A my kiedyś w altanie mieliśmy pieczywo* - śmieje się inna kobieta. - *Jak przebierańcy przyszli, to zanim się spostrzegłam, wszystko było zjedzone. A zresztą, głodni byli, to zjedli. Dobrze właściwie, że zjedli, bo może na drugi dzień kury by wszystko zjadły."*

Mniej jaj

„Nie ma teraz ludzi do przebierania się, a właściwie są ludzie, ale nie chce im się latać. Teraz nie ma takiego zarobku jak kiedyś. Dają albo kilka jaj, albo trochę pieniędzy. Przebierańców jest coraz mniej. Co rok, to gorzej" - żali się Andrzejczak. *„Młodzi mają teraz swój styl, swoją muzykę. Nie znają starych, ludowych piosenek. Kiedyś nie było innych rozrywek, telewizor był rzadkością. Telewizja wszystko zepsuła, rozłożyła cały folklor wiejski, tradycję"* - dodaje Andrzejewski.

Przebierańcy w Noskowie *FOTO Stachowiak*

Fajna tradycja

W Roszkowie ostatni raz chodziła grupka przebierańców kilka lat temu, w 1991 roku. Ci, którzy wtedy wędrowali przez całą wieś, chcieliby wrócić do tej tradycji w następnych latach.

„To jest fajne, bo pozwala zachować tradycję na wsi. Jeśli to zginie, to nie wiem, co pozostanie" - mówi **Jan Błaszczyk**. Teksty przyśpiewek prezentowanych we wszystkich domach, układała **Mirosława Winniewicz**. W drugie święto wielkanocne przebrała się również - za Cygankę. Założyła na siebie ponad dziesięć metrów materiału. *„Byłam tak szeroka, że ledwo weszłam na wóz (...) Moja córka mówi, że mam się opamiętać. Ale mnie się taka zabawa podoba".* Oprócz Cyganki roszkowian odwiedziły również niedźwiedzie, poganiacz niedźwiedzi, Chinka, kwiaciarka, baba z dziadem oraz „kominiarze". Była też kapela ze skrzypcami, akordeonem, trąbką i tamburynem.

Fasola Mariana

W każdym domu roszkowscy przebierańcy śpiewali inną piosenkę. Wszystkie nawiązywały swoimi tekstami - ułożonymi specjalnie na tę okazję - do charakteru gospodarzy, ich stanu posiadania czy marzeń. W jednym z domów żartobliwie stwierdzono:

„Niech cię Marian łeb nie boli,
nasadziłeś se fasoli,
nasadziłeś i sprzątnułeś
i trabanta se kupiułeś".

Niektóre z przyśpiewek - podobne do weselnych, tych oczepinowych - miały „mocniejsze" słowa:

„Poszedł Roman sioć ogórki,
zabrał Elę, ćpnuł w radlunki
i tak jum tam penetrował
tym ogórkim, co kiełkował."

★ ★ ★

Dawniej odwiedziny przebierańców w drugie święto wielkanocne to był zaszczyt dla gospodarzy. *„Dzisiaj* - wspomina starsza kobieta - *ludzie mają ładne parkiety, dywany i nie wpuszczają nikogo do domu. Kiedyś przebierańcy wchodzili i tańczyli z gospodynią. Jak wyszli, to wystarczyło tylko dwa razy zamieść izbę i już był porządek."*

Zarówno mieszkańcy Roszkowa jak i Noskowa przyznają, że z biegiem lat zanika tradycja chodzenia po wsi przebierańców. *„Kiedyś wszyscy się rwali do przebierania. To była atrakcja. Jeszcze sobie daliśmy po kieliszku na śmiałka i w drogę. A później na trasie też nas częstowali wódeczką"* - wspomina mieszkaniec Noskowa. - *Niestety, dzisiaj już nie jest tak wesoło. Coraz mniej jest przebierańców i coraz skromniejsze są ich przebrania".*

Pieluchy zdrożały?

Dla ludzi chorych, starszych i dla dzieci, u których stwierdzono schorzenia układu moczowego pieluchomajtki stały się rzeczą niezbędną. Dotychczas można je było kupować na tzw. zielone recepty. Uprawnienia te zostały zniesione w marcu bieżącego roku.

Nowa ustawa o zasadach odpłatności za leki i artukuły sanitarne obowiązuje od siódmego marca. - *W ustawie tej jest zawarta definicja określająca środki zaliczane do artykułów sanitarnych. Nie znalazły się wśród nich pieluchomajtki. W związku z tym nie wolno refundować kosztów ich zakupu ze środków przeznaczonych na leki. O zmianie tej zostali poinformowani lekarze* - mówi **Helena Rokicka** zastępca dyrektora Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego w Kaliszu. W praktyce oznacza to, że żaden lekarz nie może wystawiać recepty na zakup pieluch. Dotychczas można je było kupić na tzw. zielone recepty, po zapłaceniu dwunastu tysięcy starych złotych. Teraz koszty zakupu pieluchomajtek wzrosły kilkunastokrotnie. W aptekach, w zależności od rozmiaru, ceny pieluch mieszczą się w przedziale od 20 do 29 tysięcy starych złotych za sztukę. Znacznie tańsze są w Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego i Ortopedycznego. - *U nas pieluchy są w cenie szesnastu i dziewiętnastu tysięcy. Z rozmów z kupującymi wynika, że osoby chore potrzebują od dziewięćdziesięciu do stu dziesięciu pieluch w ciągu miesiąca. Koszty można łatwo wyliczyć - mogą one wynieść od dwóch do trzech milionów starych złotych. U nas pieluchomajtki i podkłady są tańsze, więc chętnych nie brakuje. Składam coraz większe zamówienia* - stwierdza **Jarosław Zaradny**, kierownik Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego i Ortopedycznego w Jarocinie.

Osoby, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji finansowej mogą zgłosić się po pomoc do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. - *Przychodzi dość dużo osób. Te, które mają niewielkie dochody, mogą liczyć na przyznanie zasiłku jednorazowego lub też comiesięcznego, przeznaczonego właśnie na zakup pieluch* - informuje **Ewa Kunz**, kierownik MGOPS w Jarocinie.

O konsekwencjach zniesienia prawa zakupu pieluchomajtek na recepty rozmawiano 14 marca na spotkaniu emerytów i rencistów z **Maciejem Adamczykiem**, Pełnomocnikiem Wojewody do Spraw Osób Niepełnosprawnych. - *Na posiedzeniu Rady Koordynacyjnej zostanie podjęta decyzja o ewentualnym wystąpieniu do Trybunału Konstytucyjnego o zniesienie tej ustawy* - mówił **Maciej Adamczyk**.

Decyzja taka zapadła. - Wystąpiliśmy o uznanie ustawy za niezgodną z Konstytucją RP. Argument jest bardzo prosty. Problem ten dotyczy ludzi chorych. Skoro leki są wydawane na recepty, a pieluchomajtki kupują ludzie chorzy, to oni też mają prawo do pobierania recept. Tym bardziej, że koszty zakupu pieluch są bardzo duże - mówi **Bolesław Juziuk**, przewodniczący Wojewódzkiej Rady Koordynacyjnej. O tym, czy ustawa zostanie powtórnie rozpatrzona przez Sejm RP jest uzależnione od decyzji Trybunału Konstytucyjnego. - *Decyzja o wystąpieniu z protestem została podjęta po otrzymaniu wielu skarg i zażaleń z terenu całego województwa. Problem dotyczy wielu osób, przy czym wiele z nich znajduje się w trudnej sytuacji materialnej. Teraz jego rozwiązanie zależy od parlamentarzystów* - dodaje Bolesław Juziuk. **(ic)**

Byłem przy porodzie

Decyzja o tym, że będę towarzyszył mojej żonie Ewie przy porodzie zapadła właściwie natychmiast po tym, jak zorientowaliśmy się, że istnieje taka możliwość.

Wiedziałem, że to ona będzie musiała cierpieć i przechodzić to wszystko, więc byłoby nie fair gdybym w tym momencie nie wspierał jej chociaż duchowo, bo o innym wsparciu nie może być mowy. Założenie było takie, że zostanę przy niej dopóki będę w stanie, o ile mnie wcześniej nie wyniosą. Kiedy tak spojrzę na to z perspektywy, to widzę, że chyba podświadomie liczyłem na to, że może akurat będę w pracy i ominie mnie to zobowiązanie. Tym bardziej że pracuję na zmiany i szanse na to, że nie będzie mnie "kiedy trzeba" w domu, wynosiły jeden do trzech - to niemało. Mimo wszystko zawsze to przyjemniej wrócić do domu i dowiedzieć się, że już po wszystkim.

Przygotowywałem się jednak psychicznie do tego wielkiego wydarzenia na wypadek, gdybym akurat nie był w pracy. Moim największym lękiem nie było to, czy wytrzymam ten widok i czy wyjdę z sali porodowej o własnych siłach, lecz to, że będę patrzył na cierpienia żony i nic nie będę mógł zrobić. Właśnie ta świadomość bezradności była dla mnie najgorsza. W ostatnich tygodniach przed porodem rozmawiałem dużo z koleżankami, które już rodziły i dowiadywałem się, jak to było w ich odczuciu. Ich wspomnienia były różne. Jedna powiedziała, że to tylko chwila moment i zanim się obejrzała było po wszystkim, ale inna znajoma dla odmiany próbowała mnie pocieszyć słowami: *Wiesz, przy porodzie to jest taki ból, jakby ci wyrywali rękę na żywca.* Wtedy wyobraziłem sobie kobietę, której wyrywają rękę, siebie patrzącego na to i pomyślałem, że chyba jednak nie podołam. Oczywiście Ewie relacjonowałem tylko te optymistyczne wiadomości. Pocieszeniem było to, że wszystkie te kobiety deklarowały, iż nie był to ich ostatni poród i chcą mieć następne dzieci. To znaczy, że poród da się przeżyć! Udało mi się porozmawiać nawet z jednym panem, który uczestniczył już w porodzie. Powiedział tonem znawcy, że było "spoko" i w ogóle to nic strasznego, chociaż tuż po porodzie cały się trząsł, no ale to jeszcze o niczym nie świadczy.

Planowy termin zbliżał się nieubłaganie. Coraz częściej dzwoniłem do żony z pracy i serce podskakiwało mi do gardła na każdy dźwięk telefonu do mnie. A kiedy na kilka dni przed porodem Ewa powiedziała, że zaczyna coś odczuwać, nasze życie zamieniło się w jedno wielkie oczekiwanie. W końcu nadszedł ten dzień, a właściwie noc. Po całym dniu ciężkiej pracy chciałem wreszcie położyć się spać, a żona właśnie w tej chwili oznajmiła spokojnym tonem: *Wstań, pojedziemy do szpitala.* Na to on (czyli ja): *To już? Jesteś pewna?* Ewa: *Tak, na pewno.* Taki klasyczny scenariusz z filmów o tej tematyce przypomniał mi się w tej chwili. Myślałem, że tylko w kinie to tak banalnie wygląda. Pojechaliśmy do szpitala. Na izbie przyjęć przebrałem się w piżamę, którą podała mi pani, a która okazała się być specjalnym ubiorem dla ojców uczestniczących w porodzie. Potem musiałem czekać na Ewę poddawaną badaniom. Siedziałem tak w tej piżamie na korytarzu, panowała grobowa cisza i ani śladu żywej duszy. Za oknami było zupełnie ciemno, a wewnątrz tak zimno, że aż przebiegały mnie dreszcze. W końcu zrobiło mi się bardziej żal siebie niż mojej żony. Ale na krótko, bo za chwilę ona leżała na potężnym łóżku popodłączana do różnych aparatów, a ja siedziałem obok. Przez cały czas było słychać bicie serca naszego dziecka wzmacniane przez głośnik urządzenia, którego nazwy nie mogę sobie przypomnieć. Okazało się, że do szpitala dotarliśmy we wczesnej fazie porodu i kilka najbliższych godzin czekaliśmy, aż coś się zacznie dziać. Chwilami zdarzało mi się przysnąć. *Jeśli tak ma wyglądać cały poród, to ja nie mam nic przeciwko temu* - pomyślałem. W pewnym momencie poczułem straszny głód, nie jadłem od kilkunastu godzin, a w całym tym zamieszaniu nie zabrałem niczego do jedzenia. Musiałem urwać się na chwilę i zjeść cokolwiek, żeby w ogóle dożyć wyniosłej chwili narodzin własnego dziecka. Wróciłem akurat w chwili, kiedy wszystko zaczęło się na dobre. Zaczął się ruch, położne nie odstępowały już od Ewy, cały czas kontrolując sytuację. Zobaczyłem wtedy na czym polega ból porodu, zaczęła się ta faza, której najbardziej się obawiałem. Widziałem cierpienie swojej żony i mogłem jedynie powtarzać: *Już niedługo, jeszcze tylko chwila!* Wydawało mi się to tak mało, choć żona do dziś zapewnia mnie, że wcale tak nie było. Później moja rola poszerzyła się o przypominanie jej o regularnym oddychaniu. Wszystko trwało bardzo krótko, po dwóch godzinach położna zaczęła wołać: *Już. Widzę je!* Za parę minut i ja je widziałem. Wreszcie był. Mój syn! Z początku bałem się, że nie będę mógł patrzeć na to, kiedy dziecko wyjdzie na świat. To jest ta chwila, którą tłumaczą się bardziej wrażliwi mężowie. Potrafię ich zrozumieć. Jednak szok był dla mnie taki silny, że nic nie było mnie w stanie ruszyć, a wcale nie uważam się za odpornego na te widoki. Poza tym nastawiłem się do tego w taki sposób, że to, co zobaczyłem okazało się mniej straszne, niż myślałem. Już po wszystkim byłem taki szczęśliwy, że o mało nie wyfrunąłem ze szpitala.

Dzisiaj nasz mały Kamilek zaczyna już chodzić, a ja wciąż pamiętam jego pierwsze chwile. Patrząc obiektywnie, to uczestniczenie w porodzie nie jest żadną przyjemnością, dopiero sam moment narodzin dziecka rekompensuje to wszystko. Wcale nie brałem w nim udziału z wielką chęcią. Ale nakłoniła mnie do tego świadomość, że to i tak jest nic w porównaniu z tym, co przechodzi wtedy kobieta i to, że tylko w ten sposób można jej wówczas pomóc. O ile kobieta życzy sobie takiej pomocy. A to nie jest wcale takie oczywiste. **TATUŚ**

Radio
sobota 17.00
LISTA PRZEBOJÓW
audycję prowadzą: Hieronim Ścigacz i Adam Martuzalski

Piątek 12 IV

TELEWIZJA POLSKA

1

6.00 Kawa czy herbata; w tym: Kalendarium XX wieku, Miniatury: Leszek Krzysztof Sawicki - "Przyroda polska"
7.45 V.I.P. - rozmowa Jedynki
8.00 "Moda na sukces" (210) - serial prod. USA
8.30 Bractwo przygody i zabawy
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja - program dla mamy i trzylatka
9.25 Domowe przedszkole: Przedszkolny koncert życzeń
10.00 "Star Trek - stacja kosmiczna" (15/20) - serial s-f prod. USA
10.45 Muzyczna Jedynka
11.00 Zrób to tak jak my: Pantofelki domowe
11.15 Małe spojrzenie - Płeć
11.30 U siebie
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes - rolniczy magazyn informacyjny
12.15 Magazyn Notowań: A co po dyplomie - Szkoła nowoczesnego myślenia
12.45 Czas przeszły i dokonany
13.05 Twórcze szkoły - Nauczyciele i uczniowie: "Chroń młode życie..."
13.25 Wiedzieć znaczy żyć - Brak bezpiecznej odległości między pojazdami
13.30 Teleplastikon
13.50 Nowa matura: Nauczyciele - współtwórcy Nowej Matury
14.05 Tu jest ojczyzna: W kaszubskiej chyczy
14.25 Jeśli nie Oxford, to co? - informacje
14.35 Seks wizja: Seks ograniczony
14.50 Program dnia
15.00 Muzyczna Jedynka
15.30 "Moda na sukces" (210) - serial prod. USA (powt.)
16.00 Dla młodych widzów: Fronda - Sekty
16.25 Dla dzieci: Ciuchcia
16.50 Kalendarium XX wieku
17.00 Teleexpress
17.20 "Tata, a Marcin powiedział..."
17.30 Goniec - tygodnik kulturalny
17.45 Publicystyka kulturalna
18.05 Randka w ciemno - zabawa quizowa
18.50 Co by tu jeszcze - przeboje kabaretów
19.00 Wieczorynka: "Przygody bystrego Billa" - serial anim. prod. australijskiej
19.30 Wiadomości
20.10 "W złym towarzystwie" (Bad Company) - film fab. prod. USA (1989 r.) reż. R. Benton, wyk.: Jeff Bridges, Barry Brown, Jim Davis
21.45 Puls dnia
22.05 WC Kwadrans
22.25 MdM, czyli Mann do Materny, Materna do Manna
23.05 Wiadomości
23.25 Około północy - program Marcina Kydryńskiego
23.40 "Iluzjonista" (Magic) - film fab. USA (1978 r.) reż. Richard Attenborough, wyk.: Anthony Hopkins, Ann Margret, Burgess Meredith

Anthony Hopkins urodził się w 1937 r. w Południowej Walii. Zadebiutował rolą Ryszarda Lwie Serce w "The Lion in Winter" (1968), światową sławę przyniósł mu "Człowiek słoń" Davida Lyncha (1979), a potem rola Hannibala Lectera w "Milczeniu owiec", za którą otrzymał Oskara. Potem podziwialiśmy jego kreację w "Draculi" Coppoli. Jego najnowsza rola to postać prezydenta Nixona w filmie "Nixon".

1.30 Goniec (powt.)
1.45 Zakończenie programu

2

7.00 Panorama
7.10 Sport telegram
7.15 Poranny magazyn Dwójki; w tym: Dziennik krajowy, Gość poranny
7.50 Akademia zdrowia Dwójki - program sportowo - rekreacyjny
8.00 Program lokalny
8.30 "Pełna chata" (37) - serial kom. prod. USA
9.00 Transmisja obrad Sejmu; w przerwie ok. 13.00 - Panorama
14.55 Powitanie
15.00 "Wilczek" (20) - serial anim. prod. USA
15.25 Akademia zdrowia Dwójki - program sportowo - rekreacyjny (powt.)
15.40 Lalamido, czyli porykiwania szarpidrutów
16.05 Studio sport: Koszykówka zawodowa NBA
17.00 30 ton! - lista przebojów
17.30 "Pełna chata" (37) - serial kom. prod. USA (powt.)
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
19.05 Va banque - teleturniej
19.35 Instalacja? - program dla dzieci
20.00 B. B. King - koncert (1)

Nie tak dawno ten zakomity czarnoskóry bluesman gościł w Poznaniu i zgodnie z oczekiwaniami dał popisowy, znakomity, genialny koncert. Artysta urodził się w 1925 roku w Itta Bena w Missisippi. Zaczynał od śpiewania muzyki gospel, pierwszą płytę "Miss Martha King" zrealizował w 1949 r. Jest gitarzystą o oryginalnym stylu łączącym w sobie bluesa, gospel i jazz, "firmowanym" wyborną, wirtuozowską techniką gry na gitarze. Jako wokalista zachwyca wielką, naturalną ekspresją głosu, pełną ciepła i łagodności.

21.00 Panorama
21.35 Sport telegram
21.40 "Odjazdy" - program satyryczny, reż. Andrzej Zaorski
22.40 "Humphrey Bogart - człowiek i legenda" - film dok. prod. USA
23.25 Wywiad z gwiazdą - B. B. King
24.00 Panorama
0.05 B. B. King - koncert (2)
0.30 Studio sport: MŚ w hokeju na lodzie - grupa B: Polska - Dania
1.30 Zakończenie programu

Sobota 13 IV

1

7.00 Eko echo
7.15 Z Polski
7.30 Wszystko o działce i ogrodzie
7.55 Agrolinia
8.30 "Powrót do przyszłości" (19/26) - "Cudowne drzewko" - serial anim. prod. USA
8.55 Program dnia
9.00 Wiadomości
9.10 Ziarno - program red. katolickiej dla dzieci i rodziców
9.35 5-10-15 - program dla dzieci i młodzieży
10.35 Kwant - program popularnonaukowy
10.55 Co wy na to? - Bogaci i biedni
11.00 "Zbawczy potop. Pora deszczowa w Północnej Australii" - film dok. prod. USA
12.00 Wiadomości
12.10 Kraj - magazyn regionalnych oddziałów TVP
12.35 Koncert Życzeń
13.00 Zwierzęta świata: "Wstęga życia - Podróż przez Wielką Rafę Koralową z Alastairem Birtlesem" (2 - ost.) - film dok. prod. australijskiej (emisja z teletekstem)
13.30 Walt Disney przedstawia: "Aladyn" - "Trzymajmy się razem" (emisja z teletekstem)
14.45 Telewizyjny Teatr Rozmaitości: Pierre Gripari 1. "Osioł" 2. "Anioł" - reż. Cezary Nowicki, Andrzej Maj, wyk.: Iwona Bielska, Krzysztof Globisz, Andrzej Kozak, Jerzy Trela, Mateusz Janicki
15.25 Swojskie klimaty
16.05 "Bill Cosby show" (46/50) - serial kom. prod. USA
16.30 Swojskie klimaty
16.50 Kalendarium XX wieku
17.00 Teleexpress
17.25 Nowożeńcy - teleturniej
17.55 Swojskie klimaty
18.10 "Szpital Dobrej Nadziei" (3/22) - serial obycz. prod. USA
19.00 Wieczorynka: "Noddy" - serial anim. prod. ang.
19.30 Wiadomości
20.10 "Mania wielkości" (La folie des grandeurs) - kom. prod. franc. (1971 r.) reż. Gerard Oury, wyk.: Louis de Funes, Yves Montand, Alice Sapritch
22.00 Kabaret 60-tka - Satirical Fiction
22.55 Program rozrywkowy
23.20 Wiadomości
23.30 Sportowa sobota
0.05 "Oddział Delta" (Delta Force) - film fab. prod. USA (1986 r.) reż. Menahem Golan, wyk.: Chuck Norris, Lee Marvin, Martin Balsam

Dwóch Arabów porywa samolot pasażerski. Są agresywni i brutalni, szczególnie w stosunku do Amerykanów. Żądają wypuszczenia więźniów politycznych, w tym brata przywódcy grupy. Jednocześnie z negocjacjami przeprowadzona ma być operacja wojskowa. Do tego zadania wyznaczona została elitarna, świetnie wyszkolona grupa komandosów.

Film wyreżyserowany przez Manalema Golana, powstał w 1986 r. Ze względu na bardzo aktualną treść, niezły poziom realizacyjny i udział gwiazd: Lee Marvina i Chucka Norrisa, zebrał sporo pochlebnych recenzji.

2.10 "Zabójczy rejs" (2/3) - film fab. prod. USA
3.45 Zakończenie programu

2

7.00 Panorama
7.10 Folkowe nuty: Weselmy się
7.30 Tacy sami
7.50 Spotkanie z językiem migowym
8.00 "Legendy Wyspy Skarbów" (21) - "Podniebna kraina" - serial anim. prod. ang.
8.20 Powitanie
8.30 Programy lokalne
9.30 Małe ojczyzny: Mój Mikstat
10.00 Życie obok nas: "Zwierzęta Australii" (7) - "Tasmańskie drapieżniki" - serial dok. prod. austr.
10.30 Polaków portret własny
11.00 Kino bez rodziców: Spotkanie z Hanna Barbera - filmy anim. prod. USA; "Dwa światy" - serial s-f prod. australijsko-polskiej
11.45 "Jeszcze jedna szansa" (Chance of a lifetime) - film fab. prod. USA (1990 r.) reż. Jonathan Sanger, wyk.: Betty White, Leslie Nielson, Ed Begley Jr

Jako rekomendacja filmu niech posłuży nazwisko występującego tu Leslie Nelsona. Często niedoceniany weteran srebrnego ekranu (z filmografią liczącą ponad 60 tytułów) rozpoczął karierę w latach 50-tych w niskiego lotu filmach przygodowych. Przełom nastąpił dopiero w 1980 r., kiedy trio: Zucker-Abrahams-Zucker zaangażowało go do roli zwariowanego lekarza, dziś już w kultowym obrazie "Czy leci z nami pilot". Tę czwórkę połączyło absurdalne poczucie humoru, świetnie się rozumieją i to zaowocowało filmami z serii "Naga broń". Najnowszy film z jego udziałem to komedia "Drakula. Martwy i szczęśliwy".

13.20 Studio sport: Finał Pucharu Świata w ujeżdżeniu
14.00 Wydarzenie tygodnia
14.35 "Słów cięcie-gięcie, czyli rebusy Szymona Majewskiego"
15.05 Familiada - teleturniej
15.35 "Opowieść o Józefie Szwejku i jego drodze na front" (4/6) - "U pana Boga i pana wachmistrza"
16.05 Wielka gra - teleturniej
17.00 "Żegnaj Chips" (1/3) - serial prod. ang. (1984 r.) reż. Gareth Davies, wyk.: Roy Marsden, Anne Kristen, Jill Meager
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.30 7 dni świat
19.05 Va banque - teleturniej
19.35 "Szalone liczby" - teleturniej dla dzieci
20.00 "Zofia Nałkowska - życie i twórczość" - program dok.
21.00 Panorama
21.30 Sport telegram
21.35 Słowo na niedzielę
21.40 Chimera
22.10 "Sierotki" (Orphans) - dramat psych. prod. USA (1987 r.) reż. Alan Jr Pakula, wyk.: Albert Finney, Matthew Modine, Kevin Anderson
24.05 Panorama
0.10 Studio sport: MŚ w hokeju na lodzie - grupa B: Polska - Wielka Brytania
1.00 Zakończenie programu

Niedziela 14 IV

1

7.00 Rolnictwo na świecie
7.15 Tańce polskie: Lasowiaczki na przednówku
7.35 Notowania
8.05 Studio pod pięciolinią - magazyn muzyczny dla dzieci
8.35 "Droga do Avonlea" (52) - "Domowe ognisko" - serial prod. kanad.
9.25 Teleranek
9.50 Tut Turu
10.00 Kukułka
10.15 W Starym Kinie: "Abbott i Costello spotykają gliniarzy z Hollywood" (Abbot and Costello meet the Keystone Cops) - kom. prod. USA (1955 r.) reż. Charles Lamot, wyk.: Bud Abbott, Lou Costello, Fred Clark
11.35 Morze - magazyn
12.00 Anioł Pański - transmisja modlitwy Ojca Świętego
12.20 Opinie - program publicystyczny
13.00 Wiadomości
13.10 Tydzień
13.40 Pieprz i wanilia: Tropem Majów - Grecy Ameryki Łacińskiej
14.20 Seriale wszech czasów: "Północ-Południe" (17/24) - serial prod. USA

15.10 Od przedszkola do Opola
16.00 "Deo Patriae Amicitiae" - "Bogu, ojczyźnie, przyjaźni" - film dok.
16.35 "Krzyk" - monodram
16.50 Kalendarium XX wieku
17.00 Teleexpress
17.20 Śmiechu warte
17.50 DTV - program satyryczny Jacka Fedorowicza
18.05 "Dr Quinn" (68) - serial prod. USA (emisja z teletekstem)
19.00 Wieczorynka: "Myszka Miki i przyjaciele"
19.30 Wiadomości
20.10 "Matki, żony i kochanki" (8/12) - serial prod. TVP
21.05 Wojtek Pszoniak: Pytania do siebie - "Kobiecość"
22.10 Sportowa niedziela
22.30 Racja stanu
23.00 Po co nam... Kinematografia
24.00 "Jedzenie" (Eating) - film fab. prod. USA (1990r.) reż. Henry Jagłom, wyk.: Frances Bergen, Lisa Richards, Nelly Alard
1.45 Konkursowe interpretacje - Andrew Armstrong
2.20 Zakończenie programu

2
7.00 Echa tygodnia (dla niesłyszących)
7.30 Film dla niesłyszących: "Matki, żony i kochanki" (8/12) - serial prod. TVP
8.20 Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
8.30 Programy lokalne
9.30 Powitanie
9.35 Komentarz polityczny
10.00 Ojczyzna-polszczyzna: Toruń i Nowy Sącz
10.15 Ulica Sezamkowa - program dla dzieci
11.15 Teatr dla Dzieci: Philippe Dorin "Olbrzym" - reż. Piotr Tomaszuk, wyk.: Joanna Kasperek, Marek Tyszkiewicz, Georgi Angielow
12.05 Perły z lamusa: "Młodość Lincolna" (Young Mr. Lincoln) - film fab. prod. USA (1939 r.) reż. John Ford, wyk.: Henry Fonda, Alice Brady, Marjorie Weaver
14.00 Studio sport: Mecz I ligi piłki nożnej
15.05 Familiada - teleturniej
15.30 Tischner czyta katechizm (6) - Ryzyko Pana Boga
16.00 Szansa na sukces (Lombard)
17.00 "Beverly Hills 90210" (30) - serial prod. USA
17.50 Halo Dwójka
18.00 Programy lokalne
18.10 Koncert muzyki popularnej: Radiowa Orkiestra Symfoniczna w Krakowie pod dyr. Marka Pijarowskiego
19.05 Va banque - teleturniej
19.30 "Taz-mania" (2) - "W czasie deszczu dzieci się nudzą" - serial anim. prod. USA
20.00 Linia specjalna - audiotele 070015022 (nie), 070015055(tak)
21.00 Panorama
21.30 Sport telegram
21.45 "Szpiedzy, kłamstwa i nagie uda" (Spies, Lies and Naked Thighs) - film fab. prod. USA (1988 r.) reż. James Frawley, wyk.: Harry Anderson, Ed Begley, Linda Purl

Komedia. W Nowym Jorku trwa światowa konferencja rozbrojeniowa - porozumienie jest kwestią dni. Ale wystarczy jeden zamach, aby zniweczyć wieloletnie starania negocjatorów. Na szczęście CIA czuwa. Po latach nieobecności pojawia się w mieście ofermowaty Fredie. Nikt nie wierzy, że to superagent, od którego zależą losy świata...

TELEWIZJA POLSKA

23.15 Tomasz Mann "Wybraniec" - widowisko baletowe, reż. Marek Wortman, muzyka Krzysztof Knittel, choreografia Ewa Wycichowska, wyk.: Piotr Machalica, aktorzy Teatru Tańca z Poznania
24.05 Panorama
0.10 Art Ensemble of Chicago
1.05 Zakończenie programu

Poniedziałek 15 IV

1
6.00 Kawa czy herbata; w tym: Kalendarium XX wieku, Sportowa apteka
7.45 V.I.P. - rozmowa Jedynki
8.00 "Moda na sukces" (211) - serial prod. USA
8.30 Jadą, idą dzieci drogą - teleturniej dla dzieci
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja - program dla mamy i trzylatka
9.25 Gimnastyka dla przedszkolaków
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.05 "Doktor Quinn" (68) - serial prod. USA (powt.)
10.50 Muzyczna Jedynka
11.00 Przyjemne z pożytecznym
11.30 Ludzki świat - program redakcji katolickiej
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes - rolniczy magazyn informacyjny
12.15 Indeks
12.40 Oświatowe informacje
12.45 Szkoły za oceanem: Uczenie się z telewizji
13.05 Zielonym do góry
13.35 Oblicza Austrii: "Tyrolski Park Narodowy" - film dok. prod. austriackiej
14.00 Krajobraz z cisem - Rok w buczynie
14.10 I ciało i duch - "Ile to już lat..."
14.30 Nisza
14.50 Program dnia
15.00 Dla młodych widzów: Drgawy
15.30 "Moda na sukces" (211) - serial prod. USA (powt.)
16.00 Dla młodych widzów: Alternativi
16.25 Dla dzieci: Dziejnik - quiz historyczny
16.50 Kalendarium XX wieku
17.00 Teleexpress
17.20 Forum - program publicystyczny
18.10 "Murphy Brown" (57/102) - serial prod. USA
18.35 Powidoki Marka Nowakowskiego - Optymistyczna kreska
19.00 Wieczorynka: Filmy przyrodnicze
19.30 Wiadomości
20.10 Teatr Telewizji: Fryderyk Schiller "Zbójcy" - reż. Krzysztof Babicki, wyk.: Jerzy Bińczycki, Jacek Mikołajczak, Mirosław Baka, Jolanata Jackowska
22.00 Puls dnia
22.15 Tydzień prezydenta
22.30 MdM, czyli Mann do Materny, Materna do Manna
22.55 Przegląd militarny: Współpraca bałtycka '96
23.10 Wiadomości
23.30 Mistrzowie kina: Jean Renoir "Południowiec" (The Southerner) - film fab. prod. USA (1945 r.) reż. Jean Renoir, wyk.: Zachary Scott, Betty Field, Beulah Bondi
1.00 Przeboje Bogusława Kaczyńskiego
2.00 Zakończenie programu

2
7.00 Panorama
7.10 Sport telegram
7.15 Poranny magazyn Dwójki; w tym: Dziennik krajowy oraz Gość poranny
7.50 Akademia zdrowia Dwójki - program sportowo - rekreacyjny
8.00 Program lokalny
8.30 "Zdrówko" (15/29) - serial kom. prod. USA
9.00 Świat kobiet - magazyn
9.30 "Arktyczni myśliwi" - film dok. prod. japońskiej
10.00 Krzyżówka 13-latków - program dla dzieci
10.25 Familiada - teleturniej (powt.)
10.50 Skrzydła bliżej marzeń
11.20 Wspólnota w kulturze: Marek Szczęsny - Trzecia droga
12.00 Biografie: "Lilian Gish: Moje aktorskie życie" - film dok. prod. USA
13.00 Panorama
13.20 "W poszukiwaniu szczęścia" (1/4) (To som elsker hinanden) - serial prod. duńskiej, reż. Annelise Hovmand, wyk.: Benedikte Hansen, Soren Spanning, Soren Pilmark
14.20 "Pieśni Wielkanocne" oraz białoruska muzyka cerkiewna z XVII wieku - wyk.: Państwowy Chór Kameralny Republiki Białorusi p. d. Igora Matiukowa
14.50 Powitanie
15.00 "Orson i Olivia" (3/26) - "Klejnoty rodzinne" - serial anim. prod. franc.
15.25 Akademia zdrowia Dwójki - program sportowo - rekreacyjny (powt.)
15.35 Sportowe hobby
16.00 Dzień trzeźwości
16.15 Prawosławne duszpasterstwo Wojska Polskiego - program wojskowy
16.30 Magazyn piłkarski Gol
16.50 Christos Woskriesie - Wielkanoc w kościele prawosławnym
17.50 Dzień trzeźwości
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
19.05 Koło fortuny - teleturniej
19.30 Krzyżówka 13-latków - program dla dzieci (powt.)
20.00 "M.A.S.H." (1/2) - serial kom. prod. USA, reż. Hy Averback wyk.: Alan Alda, Wayne Rogers, McLean Stevenson
20.25 Dzień trzeźwości
20.35 Auto - magazyn motoryzacyjny
21.00 Panorama
21.30 Sport telegram
21.35 Dzień trzeźwości
21.55 "Odjazd" (1/3) - "Mazury 1933-1944" - film prod. TVP, reż. Magdalena i Piotr Łazarkiewicz, wyk.: Teresa Budzisz-Krzyżanowska, Grażyna Jędras-Woroniecka, Halina Winiarska
22.45 Ogród sztuk - Michel Foucault
23.15 Dzień trzeźwości
24.00 Panorama
0.05 Studio sport: MŚ w hokeju na lodzie
1.05 Zakończenie programu

Wtorek 16 IV

1
6.00 Kawa czy herbata; w tym: Kalendarium XX wieku oraz Najpiękniejsze samochody świata - "Duessenberg Phaeton i Duessenberg Victoria"
7.45 V.I.P. - rozmowa Jedynki
8.00 "Albert - piąty muszkieter" (24/26) - "Historia z poduszką" - serial anim. prod. franc.-kanad.
8.30 Szóstka na szóstkę - teleturniej dla młodych widzów
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja - program dla mamy i trzylatka
9.25 Gimnastyka: Ping-pong
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 "Córeczki milionera" (8/22) - serial prod. USA
10.50 Muzyczna Jedynka
11.00 Giełda pracy, giełda szans
11.20 Savoir-vivre
11.30 Klub Samotnych Serc
11.50 Sto lat - magazyn ubezpieczeń społecznych
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes - rolniczy magazyn informacyjny
12.15 Magazyn Notowań: Nadmorskie specjalności
12.45 Telekomputer
13.00 "Wielkie odkrycia w biologii" (4/13) - "Ludwik Pasteur, Robert Koch i bakteriologia" - serial dok. prod. niem.
13.15 Księga cudów techniki
13.25 Kamienie z tej i nie z tej Ziemi
13.40 Bałtyckie technologie
13.55 Atom, gwiazdy, życie - Wideokonferencje
14.10 Spektrum
14.30 Czym jest... elektromagnetyzm (1)
14.50 Program dnia
15.00 Stajnia - program rozrywkowy
15.30 "Nowe przygody Czarnego Księcia" (41) - serial prod. australijskiej
16.00 Dla młodych widzów: Magazyn harcerski - Pojutrze
16.25 Dla dzieci: Tik-Tak
16.50 Kalendarium XX wieku
17.00 Teleexpress
17.20 Oko w oko
17.50 Indeks
18.05 "Nie z tego świata" (13/48) - serial prod. USA
18.30 Sensacje XX wieku: Największa tajemnica XX wieku (2)
19.00 Wieczorynka: "Pszczółka Maja"
19.30 Wiadomości
20.10 "O czym wiedziała Maisie" (Ce que savait Maisie) - film fab. prod. franc. (1993 r.) reż. Edouard Molinaro, wyk.: Laura Martel, Evelyne Bouix, Catherine Samie
21.50 Puls dnia
22.05 Sejmograf
22.15 Sprawa dla reportera
23.00 Wiadomości
23.20 "Czekoladowa dynastia" - film dok. o rodzie Wedlów
0.10 Książki najlepsze
0.15 Nocne czuwanie bez butelki
1.15 Klub Samotnych Serc (powt.)
1.35 Videofashion (powt.)
1.55 Zakończenie programu

2
7.00 Panorama
7.10 Sport telegram
7.15 Poranny magazyn Dwójki; w tym: Dziennik krajowy
7.50 Akademia zdrowia Dwójki - program sportowo - rekreacyjny
8.00 Program lokalny
8.30 "Opowieść o Józefie Szwejku i jego drodze na froncie" (4) - "U pana Boga i pana wachmistrza" (powt.)
9.00 Świat kobiet
9.30 "Wielkie metropolie" (2) - "Johannesburg" - serial dok. prod. USA
10.00 Salonowe potyczki: Paweł Kukiz - program dla młodzieży

10.25 Familiada - teleturniej (powt.)
10.50 Podróże w czasie i przestrzeni: "Morski jedwabny szlak" (6/12) - "Pieprzowe wybrzeże Indii" - film dok. prod. japońskiej
11.40 Studio sport: NBA Action
12.00 Maraton trzeźwości (powt.)
13.00 Panorama
13.20 "Zakazana miłość" (94/127) - serial prod. wenez.-hiszp.
14.10 Clipol
14.40 Muzyczne nowości Dwójki
14.55 Powitanie
15.00 "Biały Kiel" (15/26) - "Kwestia zaufania" - serial prod. kanad.
15.25 Akademia zdrowia Dwójki (powt.)
15.35 Studio sport: Przed Ligą Mistrzów
16.00 Magazyn historyczny
16.30 "5 x 5 - wygrajmy razem" - teleturniej
17.00 Magazyn przechodnia
17.10 Strzelnica Falandysza
17.25 Cienie życia: Bliźniaki
17.35 W okolice Stwórcy: Poszukiwanie Prawdy
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
19.05 Koło fortuny - teleturniej
19.35 Salonowe potyczki: Paweł Kukiz - program dla młodzieży (powt.)
20.00 Ognisko z Elitą - program kabaretowy
20.50 Podatki od 21 % do 45 % - Zwykły, szary człowiek
21.00 Panorama
21.30 Sport telegram
21.40 Pogotowie ekologiczne Dwójki
21.50 Reporterzy Dwójki przedstawiają
22.15 Akademia Filmu Polskiego: "Zmory" - film fab. prod. polskiej (1978 r.) reż. Wojciech Marczewski, wyk.: Piotr Łysak, Tomasz Hudziec, Bronisław Pawlik
24.00 Panorama
0.05 Studio sport: MŚ w hokeju na lodzie - grupa B: Polska - Łotwa
1.15 Zakończenie programu

Środa 17 IV

1

6.00 Kawa czy herbata; w tym: Kalendarium XX wieku
7.45 V.I.P. - rozmowa Jedynki
8.00 "Moda na sukces" (212) - serial prod. USA
8.30 Małe obracanie groszem
8.45 Dzieci dzieciom
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja - program dla mamy i trzylatka
9.25 Gimnastyka: Wyciągnij się, przeciągnij się
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 "Bony" (1/13) - serial sens. - krym. prod. australijsko-niemiecko-nowozelandzkiej, reż. Mark Callan, wyk.: Cameron Daddo, Mandy Bowden
10.50 Muzyczna Jedynka
11.00 Poradnik petenta
11.15 Akademia zdrowia i urody
11.30 Nasze państwo
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes - rolniczy program informacyjny
12.15 Magazyn Notowań: Rolnictwo i technika
12.40 Chochlikowe psoty, czyli zmagania z gramatyką: Powtórka z przymiotnika
13.00 Kolekcje osobliwe: Magia drzew
13.25 Wszystko jest muzyką: Opera włoska w XIX w.
14.05 Zgadnij! Wykaż się!
14.10 ...swego nie znacie...- Katalog zabytków: Jelenia Góra - Kościół Łaski

TELEWIZJA POLSKA

14.25 Gość dnia
14.30 Historia Polskiego Radia (5)
14.50 Program dnia
15.00 Kraina łagodności - program poetycko - muzyczny
15.30 "Moda na sukces" (212) - serial prod. USA (powt.)
16.00 Dla młodych widzów: Raj
16.25 Dla młodych widzów: Baw się z nami
16.50 Kalendarium XX wieku
17.00 Teleexpress
17.20 Miliard w rozumie - teleturniej
17.45 Z kamerą wśród zwierząt: Jadowite węże
18.05 "Miłość na bocznym torze" (1/4) - serial prod. ang. (1993 r.) reż. Martyn Friend, wyk.: Michael Maloney, Leslie Philips, Maria Aitken
19.00 Wieczorynka: "Madeline"
19.30 Wiadomości
20.10 Studio sport: Liga Mistrzów - finał
22.25 Puls dnia
22.40 Fronda: Austria - heretycy czy reformatorzy
23.15 Wiadomości
23.35 "Moje życie z Billym" (Life with Billy) - film fab. prod. kanad., reż. Paul Donovan, wyk.: Stephen McHattie, Nancy Beatty, Ted Dykstra
1.10 Reportaż
2.00 Zakończenie programu

2

7.00 Panorama
7.10 Sport telegram
7.15 Poranny magazyn Dwójki; w tym: Dziennik krajowy. Gość poranny
7.50 Akademia zdrowia Dwójki - poranny program sportowo - rekreacyjny
8.00 Program lokalny
8.30 "Beztroskie dni" (10/26) - serial prod. USA
9.00 Świat kobiet
9.30 "Podwodne przygody" (3/12) - "Tarpon atlantycki" - serial dok. prod. ang.
10.00 Truskawkowe studio - program dla dzieci
10.25 Artysta i dzieci: Zbigniew Makowski
10.45 Pekin - film dok. Jana Strękowskiego
11.35 The Fool Moon Show, czyli muzyczna podróż po Ameryce z Robbiem Robertsonem (4) - Miami i Karaiby
12.40 Mój mały świat - program Haliny Miroszowej
13.00 Panorama
13.20 "Lato w Lesmonie" (5) - serial prod. niem.
14.10 Clipol
14.40 Muzyczne nowości Dwójki
14.55 Powitanie
15.00 "Tysiąc mil żeglugi z Willym Fogiem" (2/14) - "Nowa wyprawa" - serial anim. prod. hiszp.
15.25 Akademia zdrowia Dwójki (powt.)
15.35 Pejzaże wsi polskiej: Legendy o świętych - św. Jerzy
16.00 Zwierzęta wokół nas - Podaj łapę
16.30 "5 x 5 - wygrajmy razem" - teleturniej
16.55 "Ulica Grodzka" - film dok. Teresy Karbownik
17.25 Jak gałęzie płaczących wierzb - Sława Przybylska
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
19.05 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19.35 Truskawkowe studio - program dla dzieci
20.00 "Z archiwum X" - film fab. prod. USA, reż. Harry Longstreet wyk.: David Duchovny, Gillian Anderson
20.50 Podatki od 21 % do 45 % - Darczyńca
21.00 Panorama
21.35 Ekspress reporterów
22.05 Studio Teatralne Dwójki: Ida Fink "Opis poranka" - reż. Jan Buchwald, wyk.: Beata Fudalej, Wojciech Malajkat
23.00 Studio sport: Liga Mistrzów - półfinał (retransmisja)
24.00 Panorama
0.05 Studio sport: Liga Mistrzów - półfinał (c.d. retransmisji)
0.55 Zakończenie programu

Czwartek 18 IV

1

6.00 Kawa czy herbata; w tym: Kalendarium XX wieku, Sportowa apteka
7.45 V.I.P. - rozmowa Jedynki
8.00 "Różowa pantera" (21/60) - serial anim. prod. USA
8.30 Kolory
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja - program dla mamy i trzylatka
9.25 Gimnastyka buzi i języka
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.05 "Prawnicy z Miasta Aniołów" (36/43) - serial prod. USA
10.50 Muzyczna Jedynka
11.00 Gotowanie na ekranie - magazyn kulinarny
11.20 To jest łatwe: Oczko w prawo... oczko w lewo
11.30 Kwadrans na kawę
11.45 Żyć skutecznie!
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes - rolniczy program informacyjny
12.15 Magazyn Notowań: - Dolnośląska wszechnica
12.40 W rajskim ogrodzie: Kaktusy
13.00 Opowieści bałtyckie: Zatoki
13.20 Mała, wielka, niebieska kula - Kolory nieba
13.40 Ptakolub - Wiosenne obserwacje
14.00 Zwierzęta świata: "Bliskie spojrzenie Kukabura" - film prod. australijskiej
14.30 Przez lądy i morza - "Mustang. Himalajskie księstwo"
14.50 Program dnia
15.00 Dla młodych widzów: Potop popu
15.30 "Max Glick" (19/26) - "Dziwne pary" - serial prod. kanad.
16.00 Dla młodych widzów: Gawęda muzyczna mistrza
16.25 Dla dzieci: Śmieciosztuka
16.50 Kalendarium XX wieku
17.00 Teleexpress
17.20 Filmidło - magazyn filmowy
17.40 Klinika zdrowego człowieka
18.10 "Tata Major" (43/50) - serial kom. prod. USA
18.30 Magazyn katolicki: Szkoły przy klasztornych murach
19.00 Wieczorynka: "Powrót do Wiklinowej Zatoki" - "A ja jestem Antylopa"
19.30 Wiadomości
20.10 "Nietykalni" (18-ost.) - serial prod. USA (emisja z teletekstem)
21.00 Wieczór publicystyczny
22.20 Diariusz - magazyn rządowy
22.30 Pegaz - tygodnik kulturalny
23.00 Wiadomości gospodarcze
23.15 Miniatury: Warszawa 1940-1941 w fotografii dr Hansa Joachima Gerke
23.20 "Sława w XX wieku oczami Clive'a Jamesa" (8) - serial dok. prod. ang.
0.10 "I znów się zaczyna" (Alles auf Anfang) - film fab. prod. niem., reż. Reinhard Munster, wyk.: Christiane Horbiger, Harald Juhnke
1.30 Reportaż
2.00 Zakończenie programu

2

7.00 Panorama
7.10 Sport telegram
7.15 Poranny magazyn Dwójki; w tym: Gość poranny, Dziennik krajowy
7.50 Akademia zdrowia Dwójki - program sportowo - rekreacyjny
8.00 Program lokalny
8.30 "Dzieciaki, kłopoty i my" (39/52) - serial prod. USA
9.00 Świat kobiet - magazyn
9.30 Świat, który nie może zaginąć: "Zatoka Fundy" - serial prod. ang.
9.55 "Pan Magoo" - serial anim. prod. USA
10.00 Klub pana Rysia - program dla dzieci
10.25 Blues-Minus: Jonasz Kofta (2) - wyk.: Jakub Sienkiewicz, Robert Janowski, Czesław Niemen
11.20 "Janusz Hajdun - znajomy z Sopotu" - film dok. Joanny Cichockiej - Guli
11.55 "Opera za trzy grosze" (1) (Dreigroschenoper) - film fab. prod. niem. (1962 r.) reż. Wolfgang Staudte, wyk.: Curd Jurgens, Hildegard Knef, Gert Frobe
13.00 Panorama
13.20 "Opera za trzy grosze" (2) - film fab. prod. niem.
14.15 Clipol
14.45 Muzyczne nowości Dwójki
14.55 Powitanie
15.00 "Pod niebem Afryki" (14/26) - "Dzieci Ziemi" - serial prod. USA
15.25 Akademia zdrowia Dwójki - program sportowo - rekreacyjny (powt.)
15.35 Studio sport: TV moto sport
16.00 Animals
16.30 "5 x 5 - wygrajmy razem" - teleturniej
17.00 Jeden na jeden - program Wł. Szaranowicza
17.30 "Jestem polskim Żydem" - film dok. Jerzego Ridana i Willama Branda
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
19.05 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19.35 Klub pana Rysia- program dla dzieci
20.00 Rzeczpospolita Druga i Pół
20.50 Podatki od 21 % do 45 % - Budujący dom
21.00 Panorama
21.30 Sport telegram
21.40 Halo weekend
21.45 "Trzy kolory: Czerwony" - film fab. prod. franc.-pol. (1994 r.) reż. Krzysztof Kieślowski, wyk.: Irene Jacob, Jean-Louis Trintignant
23.20 Okna: Spełnione małżeństwo
0.05 Panorama
0.10 Studio sport: MŚ w hokeju na lodzie - grupa B: Polska - Szwajcaria
1.10 Zakończenie programu

Redakcja nie odpowiada za zmiany w programie

POLSAT

Piątek 12 IV

7.00 Dzień dobry Polsko
7.55 Poranne informacje
8.00 Polityczne graffiti
8.15 Klub Fitness Woman
8.30 „Webster" (88) - serial kom. USA
9.00 „Dinosaucers" (1) - serial anim. dla dzieci
9.30 Kalambury - program rozrywkowy
10.00 „Za wszelką cenę" (145/146) - brazylijska telenowela
11.00 Tylko dla dam
11.30 Magazyn
12.00 Sztuka sprawiedliwości - magazyn prawniczy
12.30 Ring - magazyn publicystyczny
13.00 I liga żużlowa: Stal Rzeszów - Unia Tarnów
14.00 Sztuka informacji
14.30 Pamiętnik nastolatki - magazyn młodzieżowy
15.00 HALOGRA!MY
15.20 Ye!Ye!Ye! - program muzyczny dla dzieci
15.30 „Czarodziejka z księżyca" (43) - serial anim. dla dzieci
16.00 Informacje
16.15 Kuba zaprasza
16.45 „Alf" (33/100) - serial kom. USA
17.15 Kalambury - program rozrywkowy
17.45 „Grunt to rodzina" (5/15) - serial kom. USA
18.15 Przygody Leona H. - program rozrywkowy
18.45 „Statek miłości" (80) - serial obycz. USA
19.40 Losowania LOTTO
19.50 Informacje
20.05 „Strażnik Teksasu" (50) - serial sens. USA
21.00 „Łowca przygód" (9/13) - serial przyg. USA
21.50 Polityczne graffiti
22.00 Informacje
22.15 Biznes tydzień
22.25 Informator podatkowy (6)
22.30 „Laleczka Chucky II" (Child's Play II) - (USA, 1990 r.) reż. John Lafia, wyk.: Alex Vincent, Jenny Agutter, Gerrit Graham
0.05 Playboy
0.35 Disco Relax
1.35 Pożegnanie

Sobota 13 IV

7.00 „Statek miłości" (80) - serial obycz. USA
8.00 W drodze - magazyn redakcji programów religijnych
8.30 „Moto-myszy z Marsa" (53) - serial anim. dla dzieci
9.00 „Candy-Candy" (29) - serial anim. dla dzieci
9.20 Smakosze rozkosze
9.30 Fashion TV
10.00 „Rajska plaża" (155/156) - serial dla młodzieży
11.00 „Zew chwały" (Call to Glory) - (USA, 1984 r.) reż. Peter Levin, wyk.: Craig Nelson, Cindy Pickett
Splot wydarzeń, które doprowadziły do kryzysu kubańskiego. Bohaterami są lotnicy z bazy szpiegowskich samolotów U-2, śledzących instalacje sowieckie na Kubie.
12.45 „Podróż za jeden uśmiech" - (Polska, 1972 r.) reż. Stanisław Jędryka, wyk.: Henryk Gołębiowski, Filip Łobodziński, Alina Janowska, Edmund Fetting, Jan Machulski
14.30 Oskar - magazyn filmowy
15.00 1000 pytań - teleturniej
16.00 Informacje
16.15 „Wędrówki myśli" (1) - serial dok.
16.45 SOBOTNI KONKURS FILMOWY - telefon: 0-700-710-17 (patrz Telegazeta - TV Polsat - str. 310)
18.45 Disco Polo Live
19.40 Losowania LOTTO
19.50 Informacje
20.05 Wieczór filmowy, film tygodnia: "Nic nie widziałem, nic nie słyszałem" (See No Evil, Hear No Evil) - (USA, 1989 r.) reż. Arthur Hiller, wyk.: Richard Pryor, Gene Wilder, Joan Severance, Kevin Spacey
22.00 „Uświęcone morderstwo" (cz. 1) (Murder Ordained) - (USA, 1987 r.) reż. Mike Robe, wyk.: Keith Carradine, Jo Beth Williams, Guy Boyd, Terence Knox, Ted Kinney
W miasteczku w Kansas znaleziono zwłoki żony szanowanego i lubianego pastora. Wstrząśnięci mieszkańcy szukają winnych wśród „obcych". Tylko lokalny policjant sumiennie badający ślady zaczyna podejrzewać pastora.
23.45 Playboy
0.15 „Piątek 13-tego" (14) - serial prod. USA
1.15 Pożegnanie

Niedziela 14 IV

7.00 Disco Polo Live
8.00 Jesteśmy - magazyn redakcji programów religijnych
8.30 „Opiekuńczy duszek" (26) - serial anim. dla dzieci
9.00 „Candy-Candy" (30) - serial anim. dla dzieci
9.20 Smakosze i rozkosze
9.30 Klip Klaps - najmłodsza lista przebojów
10.00 Disco Relax
11.00 „Młodość Chaplina" (4/6) - serial prod. ang.
11.30 „W pełnym słońcu" (Plein soleil) - (Francja, 1960 r.) reż. Rene Clement, wyk.: Alain Delon, Maurice Ronet, Marie Laforet
13.30 Magazyn
14.30 „Dawni wojownicy - Janczarowie" (12/13) - serial dok.
15.00 „Benny Hill" - serial kom. ang.
15.30 Dyżurny satyryk kraju - program Tadeusza Drozdy
16.00 Informacje
16.15 „Człowiek z gwiazd" (Starman) - (USA, 1984 r.) reż. John Carpenter
18.15 „Koszmarne lata" (1/4) (The Nightmare Years) - (USA, 1990 r.) reż. Anthony Page, wyk.: Sam Waterston, Marthe Keller, Kurtwood Smith, Frances Barber
Początki hitlerowskiej propagandy w Niemczech. Oparta na faktach historia amerykańskiego korespondenta i jego żony, którzy przyjeżdżają do Berlina w 1934 roku, odkrywając ogrom zła kryjącego się za sztandarowymi hasłami nowej III Rzeszy. William i Tess Shirer zdołali wywieźć z nazistowskich Niemiec pamiątki, które stały się kanwą scenariusza "Koszmarnych lat".
19.50 Informacje
20.05 „Charlie Grace" (4/9) - serial sens. USA
21.00 Kino satelitarne: "Bullitt" (Bullitt) - (USA) reż. Peter Yates, wyk.: Steve McQueen, Robert Vaughn, Jacqueline Bisset, Robert Duvall
23.00 Na każdy temat
0.05 Magazyn sportowy: Mecz piłki ręcznej
1.30 Pożegnanie

Poniedziałek 15 IV

7.00 Dzień dobry z Polsatem
7.55 Poranne informacje
8.00 Polityczne graffiti
8.15 Klub Fitnes Woman
8.30 „Grunt to rodzina" (5/15) - serial kom. USA
9.00 „Czarodziejka z księżyca" (43) - serial anim. dla dzieci
9.30 Kalambury - program rozrywkowy
10.00 „Za wszelką cenę" (147/148) - brazylijska telenowela
11.00 Disco Polo Live
11.55 „Zew chwały" - film fab. prod. USA
13.30 Dyżurny satyryk kraju - program Tadeusza Drozdy
14.00 Magazyn
14.30 Przygody Leona H. - program rozrywkowy
15.00 HALOGRA!MY
15.20 Ye!Ye!Ye! - program muzyczny dla dzieci
15.30 „Historie biblijne" (6) - serial anim. dla dzieci
16.00 Informacje
16.15 Twój lekarz - program medyczny
16.45 „Alf" (34/100) - serial kom. USA
17.15 Kalambury - program rozrywkowy
17.45 „Webster" (88) - serial kom. USA
18.15 „Pomoc domowa" (14) - serial kom. USA
18.45 „Prawo Burke'a" (27) - serial sens. USA
19.40 Losowania LOTTO
19.50 Informacje
20.05 Film na telefon: „Wspomnienia" (Meomory of Us) - (USA, 1974 r.) reż. H. Kaye Dyall, wyk.: Ellen Geer, Jon Cypher, Barbara Colby, Bob Hogan
Marzenia żony i pozorne szczęście rodzinne rozsypują się jak domek z kart, kiedy mąż odchodzi do innej kobiety.
"Oczy pełne miłości" (Second Sight: A Love Story) - (USA, 1984 r.) reż. John Corty, wyk.: Elizabeth Montgomery, Barry Newman, Nicholas Pryor, Michael Horton
Wzruszająca opowieść o niewidomej kobiecie, która odnajduje miłość swego życia.
21.50 Polityczne graffiti
22.00 Informacje i biznes informacje
22.25 „Życie jak sen" (61) - serial kom. USA
22.50 Egzamin dojrzałości - program rozrywkowy
23.50 Na każdy temat
0.50 Turbo Trans GRA!MY
1.25 Pożegnanie

Wtorek 16 IV

7.00 Dzień dobry z Polsatem
7.55 Poranne informacje
8.00 Polityczne graffiti
8.15 Klub Fitness Woman
8.30 „Webster" (88) - serial kom. USA
9.00 „Historie biblijne" (6) - serial anim. dla dzieci
9.30 Kalambury - program rozrywkowy
10.00 „Za wszelką cenę" (149/150) - brazylijska telenowela
11.00 Filmoteka Narodowa: "Trędowata" - (Polska, 1936 r.)
12.30 W drodze - program redakcji religijnych
13.00 Kuba zaprasza
13.30 Egzamin dojrzałości - program rozrywkowy
14.30 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
15.00 HALOGRA!MY
15.20 Ye!Ye!Ye! - program muzyczny dla dzieci
15.30 „Dinosaucers" (3) - serial anim. dla dzieci
16.00 Informacje
16.15 Pamiętnik nastolatki - magazyn młodzieżowy
16.45 „Alf" (35/100) - serial kom. USA
17.15 Kalambury - program rozrywkowy
17.45 „Skrzydła" (129) - serial kom. USA
18.15 Magazyn
18.45 „Ziemia 2" (9/20) - serial s-f USA
19.40 Losowania LOTTO
19.50 Informacje
20.05 „Rodzina Monroe" (5/8) - serial prod. USA
21.00 Brygada z Acapulco (16/26) - serial sens. USA
21.50 Polityczne graffiti
22.00 Informacje i biznes informacje
22.25 „Dolina lalek" (59/65) - serial prod. USA
22.50 Magazyn sportowy: Żużel
23.50 „Gdzie jest trzeci król" - (Polska, 1967 r.) reż. Ryszard Ber, wyk.: Andrzej Łapicki, Alicja Wyszyńska, Wieńczysław Gliński, Kalina Jędrusik, Maria Wachowiak
1.20 Pożegnanie

Środa 17 IV

7.00 Dzień dobry z Polsatem
7.55 Poranne informacje
8.00 Polityczne graffiti
8.15 Klub Fitness Woman
8.30 „Skrzydła" (129) - serial kom. USA
9.00 „Dinosaucers" (3) - serial anim. dla dzieci
9.30 Kalambury - program rozrywkowy
10.00 „Za wszelką cenę" (151/152) - brazylijska telenowela
11.00 Disco Relax
12.00 „Gdzie jest trzeci król" - (Polska 1967 r.) reż. Ryszard Ber
13.30 Magazyn
14.30 Klip Klaps - najmłodsza lista przebojów
15.00 HALOGRA!MY
15.20 Ye!Ye!Ye! - program muzyczny dla dzieci
15.30 „Czarodziejka z księżyca" (44) - serial anim. dla dzieci
16.00 Informacje
16.15 Link Journal - magazyn mody
16.45 „Alf" (36/100) - serial kom. USA
17.15 Kalambury - program rozrywkowy
17.45 „Grunt to rodzina" (6/15) - serial kom. USA
18.15 Magazyn
18.45 „Dallas" (115) - serial obycz. USA
19.40 Losowania LOTTO
19.50 Informacje
20.05 „One West Waikiki" (9/21) - serial prod. USA
21.00 „Gliniarz i prokurator" (44) - serial sens. USA
21.50 Polityczne graffiti
22.00 Informacje i biznes informacje
22.25 „Dolina lalek" (60/65) - serial prod. USA
22.50 Ring - program publicystyczny
23.20 Sztuka sprawiedliwości - magazyn prawniczy
23.50 Motowiadomości
0.20 PEMS - Polsat Europe Music Show - muzyczny show na żywo z udziałem gwiazd - telefon: 0-700-71-112
1.20 Pożegnanie

Czwartek 18 IV

7.00 Dzień dobry z Polsatem
7.55 Poranne informacje
8.00 Polityczne graffiti
8.15 Klub Fitness Woman
8.30 „Grunt to rodzina" (5/15) - serial kom. USA
9.00 „Czarodziejka z księżyca" (44) - serial anim. dla dzieci
9.30 Kalambury - program rozrywkowy
10.00 „Za wszelką cenę" (153/154) - brazylijska telenowela
11.00 Magazyn
12.00 Twój lekarz - magazyn medyczny
12.30 Jesteśmy - magazyn redakcji programów religijnych
13.00 Ring - program publicystyczny
13.30 Motowiadomości
14.00 Oskar - magazyn filmowy
14.30 Link Journal - magazyn mody
15.00 HALOGRA!MY
15.20 Ye!Ye!Ye! - program muzyczny dla dzieci
15.30 „Dinosaucers" (4) - serial anim. dla dzieci
16.00 Informacje
16.15 Tylko dla dam
16.45 „Alf" (37/100) - serial kom. USA
17.15 Kalambury - program rozrywkowy
17.45 „Webster" (89) - serial kom. USA
18.15 Sztuka informacji
18.45 „Ziemia 2" (10/20) - serial s-f USA
19.40 Losowania LOTTO
19.50 Informacje
20.05 „Nieustraszony" (30/44) - serial sens. USA
21.00 „Capital City" (10/23) - serial prod. USA
21.50 Polityczne graffiti
22.00 Informacje i biznes informacje
22.25 „Życie jak sen" (62) - serial kom. USA
22.50 Ring - program publicystyczny
23.20 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
23.50 Gillette World Sport Special
0.20 Prosto z Hollywood
0.50 Turbo Trans GRA!MY
1.25 Pożegnanie

Redakcja nie odpowiada za zmiany w programie

Budowniczy kościołów

SŁAWOMIR LEITGEBER

Dokończenie z poprzedniego numeru

Według projektu inż. architekta Kowalczyka powstało także w Jarocinie Mauzoleum Żołnierzy Armii Czerwonej poległych w 1945 r., którego projekt również powstał w 1946 r., a budowa trwała przez okres 1946-47. Usytuowane zostało na cmentarzu. Jego autor dziś jeszcze jest dumny z tego, że udało mu się uniknąć niemal nieodzownego w tamtych latach emblematu, który w zasadzie powinien był dominować nad mauzoleum, w postaci widocznej z dala czerwonej, sowieckiej gwiazdy. Prawdziwym majstersztykiem sztuki budowlanej była powojenna rekonstrukcja kościoła parafialnego w Gołuchowie. To również należy do osiągnięć inż. Kowalczyka. Dokonano wówczas odwrócenia miejscowego kościoła o 1800, gdyż jego usytuowanie przeszkadzało w przeprowadzeniu nowej trasy dróg publicznych. Na starym miejscu i starym fundamencie pozostała jedynie wieża kościelna, jednakże do dziś pozostała ona nie ukończona. Pierwotna zabytkowa budowla powstała już w 1612, lecz odbudowana została w skromniejszej szacie. Projektant przewidział jednak wkomponowanie do wnętrza odbudowanej świątyni zachowanych reliktów ze starego kościoła. Wróciły więc do kościoła rokokowa balustrada, barokowy krucyfiks i dwie rzeźby aniołków.

W Witaszycach inż. Kowalczyk zaprojektował rekonstrukcję wnętrza starego kościoła oraz wykonał projekt aranżacji nowego cmentarza wraz z kaplicą cmentarną z ozdobnym sgrafittem, dziełem Franciszka Wawrzyniaka, przy czym własnym dziełem inż. Kowalczyka jest także rzeźbiony fryz obiegający górny gzyms. Trudno tu cytować całą litanię kościołów jego autorstwa, wspomnę więc tylko o tym, że architekt Kowalczyk zaprojektował zrealizowane pod jego autorskim nadzorem kościoły: w Dębnicy, leżącej za Ostrowem Wlkp., w Kępicach, Sowinie. Zaprojektował również adaptację kościoła i jego rozbudowę w Gnieźnie-Winiarach. Jest także architekt Kowalczyk mistrzem w projektowaniu mniejszych form jak np. projekt bramy prowadzącej do kościoła poklasztornego w Woźnikach (gdzie w krypcie pod kościołem spoczywają członkowie rodów Raczyńskich i Mielżyńskich). Brama została w swojej postaci ściśle dostosowana do architektury zabytkowego, barokowego kościoła. Już wcześniej miał architekt Kowalczyk podobne osiągnięcia, jak m. in. projekt odbudowy sklepień kościoła pocysterskiego w Wągrowcu, wykonany w 1956 r., a zrealizowany w latach 1956-57, czy projekt koncepcyjny odbudowy prastarego opactwa oo. Benedyktynów w Lubiniu koło Gostynia.

Dużym zamierzeniem na terenie Jarocina, zrealizowanym według projektu arch. Kowalczyka była odbudowa pałacu rodu Radolińskich, czyli późniejszych książąt Radolinów. Był to powstały w XIX wieku pałac - wielkopańska rezydencja w stylu angielskiego neogotyku, obiekt eklektyczny. Od wielkiego pożaru, który strawił niemałą część założenia pałacowego, książę Jan Hugo Radolin i jego rodzina użytkowała jedynie jedno odbudowane skrzydło pałacu. Pałac ten jest dziełem znanego niemieckiego architekta, Fryderyka Augusta Stüllera (1847-53), przy czym jego boczne skrzydła powstały później, w latach 1911-13. Według projektu inż. Kowalczyka odbudowano cały gmach (z niezbędną oczywiście adaptacją wnętrz dla nowych potrzeb), lokując tu jedyny w Polsce Państwowy Ośrodek Kształcenia Bibliotekarzy. Przy tej odbudowie pałacu ogromnie dużo pracy włożył i niemało serca wykazał delegat Ministerstwa Oświaty, reprezentujący także Ministerstwo Kultury i Sztuki - Franciszek Sedlaczek. Odbudowa pałacu trwała w okresie 1946-48.

Nie sposób omówić prac pomniejszych, jak chociażby budowy oryginalnego pomnika nauczycieli pomordowanych za rządów gauleitera Greisera w Środzie Wlkp., gdzie powstał on z chodnikowych płyt granitowych ułożonych na kształt książki, symbolizującej oświatę. Gmachem o monumentalnej bryle i imponującej kubaturze, zbudowanym wg projektu arch. Kowalczyka jest też nowe Seminarium Duchowne w Gnieźnie. Jest to z rozmachem zaprojektowany gmach dydaktyczno-mieszkalny, przeznaczony dla alumnów i profesorów. Do tego kompleksu należy aula, kaplica i inne obiekty.

Arch. Kowalczyk miał ponadto, nigdy nie zrealizowaną, wizję przebudowy centrum miasta Poznania. Przedstawił jury swój projekt opracowany wspólnie z architektem Jackiem Najgrakowskim. Został on zaprezentowany na konkursie rozpisanym w 1972 r. Nagrody I na nim nie przyznano nikomu, oni dwaj natomiast otrzymali II nagrodę, przyznaną im „ex aequo". Projekt ten przewidywał zmodernizowaną zabudowę rejonu ulic Św. Marcin, Kantaka, 27 Grudnia, Mielżyńskiego, 3 Maja i placu Ratajskiego. Projektanci przewidzieli m. in. zmianę charakteru użytkowego popularnego „Okrąglaka", który na dom towarowy się nie nadaje. Mieli natomiast wizję nowych, z rozmachem zaprogramowanych Domów Towarowych „Centrum" z podziemną komunikacją i dostawą towarów nie kolidującą z ruchem ulicznym, i tak już nadmiernie natężonym w sercu miasta. Projekt przewidywał także obwodnice odciążające arterie komunikacyjne śródmieścia. Na konkursach późniejszych, wyróżnienie zyskały koncepcje architekta Kowalczyka na Centrum Prasowe RSW Prasa w Poznaniu (w. 1974 r.), również we współpracy z J. Najgrakowskim, budowy nowego gmachu Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej w 1975 r. - opracowana wspólnie z H. Wiercińskim, następnie na osiedle mieszkaniowe w Śremie w 1977 r. i znów z arch. Jackiem Najgrakowskim, i wreszcie w 1981 r. na budowę Ośrodka Parafialnego z kościołem parafialnym w Łodzi-Dąbrowie.

Dziś, będąc już na emeryturze, arch. Kowalczyk snuje jeszcze jedną, na dużą skalę zakrojoną wizję - jest nią przebudowa otoczenia „matki kościołów polskich" - katedry gnieźnieńskiej. Jest to także kompleksowa wizja uporządkowania zabudowy całego Wzgórza Lecha w tym mieście. Wiązać by się to miało z budową dróg objazdowych i traktów pieszych, lecz akcentem zasadniczym byłaby budowa monumentalnych schodów i tarasów. Koncepcja ta zbliżona byłaby do Ostrej Bramy w Wilnie, co nasuwa podobne jak tam usytuowanie tego miejsca. Skoro straciliśmy, rozumuje Tadeusz Kowalczyk, drogie sercu każdego Polaka Sanktuarium Maryjne w Wilnie, Ostrą Bramę, moglibyśmy realizując konieczną przecież przebudowę otoczenia gnieźnieńskiej katedry, stamtąd właśnie zaczerpnąć natchnienie. Wówczas katedra w Gnieźnie zyskałaby, godną sanktuarium tysiąclecia chrześcijaństwa w Polsce, oprawę. Według tej koncepcji zniknąć by miały z powierzchni ziemi szpecące tę dzielnicę stare i brzydkie rudery.

Według projektu inż. architekta Tadeusza Kowalczyka powstało także Mauzoleum Żołnierzy Armii Czerwonej w Jarocinie. Autor do dziś jest dumny z tego, że udało mu się uniknąć umieszczenia na pomniku czerwonej, sowieckiej gwiazdy. FOTO Stachowiak

SONY
ELEMIX
OSTRÓW Wlkp.
ul. Wolności 28, tel. (0-64) 36-22-37

Raport o stanie ozonu

Zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią informujemy o skażeniu powietrza ozonem przygruntowym, którego obecność wykrywano przy pomocy specjalnych odmian tytoniu w czasie trwania kampanii ozonowej w 1995.

O tym, że niektóre rośliny (tytoń, koniczyna) reagują na obecność ozonu przygruntowego dowiedziano się z badań naukowych prowadzonych już na początku lat sześćdziesiąstych. Jednak wykrywanie agresywnej cząsteczki trójatomowego tlenu rozpoczęto w Anglii w 1986 roku. W Polsce po raz pierwszy kampania ozonowa została przeprowadzona w 1994 roku z wykorzystaniem odmian tytoniu (Nicotiana tabacum Bel - W3 i Bel - B). W roku ubiegłym kampania została powtórzona. Stało się to możliwe dzięki wydatnej pomocy działaczy i organizacji ekologicznych w Niemczech. Uczestniczyły w niej szkoły różnych typów, instytucje badawcze oraz osoby prywatne, które prowadziły obserwacje na wyhodowanych przez siebie roślinkach w każdą środę od 31 maja do 5 lipca 1995 r. Zapisywano stopnie uszkodzenia liści tytoniu w skali od 1 do 7 wykorzystując wzorcowe tabele. Niektórzy uczestnicy wykonali dodatkowo dokumentalne fotografie barwne ilustrujące prowadzone prace oraz stopnie uszkodzenia liści widoczne w postaci brunatnych plamek. Na podstawie przesłanej dokumentacji do Polskiego Towarzystwa Geofizycznego w Warszawie opracowano raport dla całego kraju. Ze względu na potrzebę ujawnienia tzw. białych plam zrezygnowano z dotychczasowego podziału wojewódzkiego wprowadzając siatkę kartograficzną.

Z ogólnych danych wynika, że największe skażenie ozonowe wystąpiło w rejonach o dużej koncentracji przemysłu i przy trasach komunikacyjnych. Jednakże ze względu na przemieszczanie się zanieczyszczeń jego obecność stwierdzano również na terenach dziewiczych.

Przypomnijmy, że ozon przygruntowy powoduje podrażnienie oczu i błon śluzowych jamy nosowej i gardła, przyczynia się do powstawania kaszlu i bólów głowy oraz zmniejsza plonowanie roślin. Coraz częściej jest on nazywany niewidzialnym wrogiem oraz letnim smogiem.

Na terenie Ziemi Jarocińskiej również odnotowano skażenie ozonowe. Do opracowania raportu wykorzystano wyniki badań ze **Szkoły Podstawowej w Witaszycach, w Klęce** i **w Żegocinie** przedstawione przez 9 grup pomiarowych. Ze względu na przebiegający równoleżnik 52 stopnie szerokości geograficznej wschodniej na południe od Witaszyc, nasz teren został podzielony na dwie części (północną i południową), dla których opracowano odmienne wyniki. W 22-im tygodniu (środa, 31 maja 1995 r.) średnia krajowa stopnia uszkodzenia liści wynosiła 1,70, a na naszym terenie na północy 1,60 i na południu **2,10.** W środę 7 czerwca średnia krajowa wynosiła 1,97 stopnia a na terenie Ziemi Jarocińskiej 1,87 po stronie północnej i **2,23** po stronie południowej. W dniu 14 czerwca średni wskaźnik uszkodzenia liści wynosił 2,38, a na naszym terenie na północy 1,85 i na południu **2,92.** W środę 21 czerwca 1995 r. średni krajowy wskaźnik uszkodzenia liści wynosił 2,55, a u nas na północy 2,14 i 2,44 na południu. W dniu 28 czerwca ub. r. średnia uszkodzenia liści wynosiła 2,72, a na terenie Ziemi Jarocińskiej odpowiednio 2,42 i 2,50. W ostatnim tygodniu pomiarów 5 lipca średni wskaźnik uszkodzenia liści wynosił 2,73, a na naszym terenie odpowiednio 2,49 na północy i 2,40 na południu.

Przedstawione informacje obejmujące gminy Jarocin, Nowe Miasto, Jaraczewo, Żerków i Kotlin nie napawają optymizmem, tym bardziej, że na południowych obszarach stężenie zanieczyszczenia powietrza ozonem przygruntowym było przez trzy tygodnie wyższe od średniej krajowej. Potwierdza to również fakt, że w czerwcu nasi mieszkańcy najczęściej narzekali na podrażnienie (łzawienie i pieczenie) oczu i nosa. W tym przypadku warto uświadomić, że występujące dolegliwości niekoniecznie są związane z uczuleniem na pyłki kwiatowe.

O tym, czy skażenie ozonowe będzie postępowało dalej zależy od nas samych. Bowiem reakcje fotochemiczne powodujące powstawanie tlenu cząsteczkowego trójatomowego są zależne od zanieczyszczenia powietrza spalinami, szkodliwymi substancjami przemysłowymi, freonem itd. Ze względów organizacyjnych i finansowych kolejna kampania ozonowa w Polsce ma być przeprowadzona w 1997 roku. Tymczasem zainteresowane osoby mogą już teraz wysyłać swoje karty zgłoszeniowe na adres: Marcin Herbst - koordynator Kampanii "OZON", IMGW ul. Podleśna 61, 01-673 Warszawa.

LESZEK BAJDA

Zakład Produkcyjno - Handlowy

"POLWOS"

ul. Zatorze 18, Witaszyce (przy głównej bramie "Lenwitu")
tel. (0-62) 47-27-09

Oferujemy materiały budowlane m.in.:

• **ETERNIT** ("IZOPOL" S.A. - Trzemeszno)
• **WYROBY STALOWE W PEŁNYM ASORTYMENCIE**
• **CEMENT I WAPNO**
Przedstawiciel Zakładów Cementowo-Wapienniczych "GÓRAŻDŻE" S.A.
(przykładowa cena: cement portland 350 z dodatkami - 134,00 zł)

Polecamy:

• **SZEROKI ASORTYMENT NAWOZÓW**
w cenach fabrycznych, z Zakładów: HYDRO, PUŁAWY, TARNÓW

W sprzedaży również:

• **BOGATY ASORTYMENT WĘGLA**
wysokokalorycznego o małej zawartości popiołu i siarki

FILM

Bez strzałów

Władysław Pasikowski zauważył zapewne, że widzom coraz mniej zależy na krwawych, brutalnych filmach. By nie zostać ostatecznie „zaszufladkowanym" stworzył zupełnie coś innego. Jego najnowszy film pt. „Słodko gorzki" bardzo różni się od poprzednich dokonań. Jedyne, co przypomina nam, że to ciągle jednak Pasikowski, to obsada, ilość wulgaryzmów i sposób, w jaki reżyser ukazał kobiety.

Akcja filmu toczy się w środowisku licealistów, w szkole i poza nią. Jeden z chłopaków o przezwisku Bąbel powiesił się, ale nie wzrusza to nikogo oprócz jego kolegi Mateusza (Rafał Mohr), który usiłuje dojść przyczyn tragedii. I to ma mniej więcej uchodzić za fabułę tego filmu. Władysław Pasikowski jest na pewno dobrym reżyserem, ale pisanie scenariuszy powinien rzucić już po „Psach II". Ma wyraźne problemy z sensownym poprowadzeniem akcji i z takim samym jej zakończeniem. Główny wątek filmu - zagadka śmierci Bąbla rozwiązuje się prawie sam, przy pomocy wielu zbiegów okoliczności. Drugim, prawie równorzędnym wątkiem, jest miłość Mateusza do pięknej Pauliny (Anita Werner), która jednak okazuje się nie być wzorem wierności. W ogóle całemu towarzystwu brakuje jakichkolwiek hamulców moralnych. Przyjaciel Mateusza (Rafał Olbrychski) tak często zmienia dziewczyny, że trudno się zorientować, z którą właśnie jest, a jego wulgaryzmy trudniej policzyć, niż pozostałe części wypowiedzi. Jak zawsze w filmach Pasikowskiego najgorzej wypadają kobiety. Sądzę, że żeńska część widowni powinna w końcu obrazić się na reżysera. Obraz polskiej młodzieży, jaki ukazał reżyser w tym filmie, nie nastraja optymistycznie. Jeśli tak miałaby wyglądać sytuacja w całej Polsce, to już nic dobrego nas nie czeka. Obserwujemy młodych, niedojrzałych ludzi, którzy zdążyli pobrudzić się życiem, cierpią na całkowite zobojętnienie i właściwie trudno im odnaleźć sens życia.

Ciekawostką jest, że takie znakomitości polskiego kina jak Bogusław Linda, Marek Kondrat, Cezary Pazura czy Olaf Lubaszenko występują w drugoplanowych rolach, oddając pole do popisu młodzieży. Muzykę do filmu napisali Tomek Lipiński i Marcin Pospieszalski. Ich twórczość adresowana jest raczej do bardziej wyrafinowanych słuchaczy, ale wszystko jest kwestią gustu. Jednak „wstawki" Tomka Lipińskiego w środku filmu, który gra i śpiewa w pustym pokoju, mają się nijak do całości i sprawiają wrażenie „zapchajdziur". Na dodatek są strasznie nudne.

Pomimo problemów z fabułą, film jest ciekawy i na pewno zabawny, widz może się nudzić jedynie w czasie „występów" Lipińskiego. Na plus należy także zaliczyć dobrą grę młodych aktorów.

PIOTR CHMURA

„Słodko gorzki". Reż. Władysław Pasikowski; wyst.: Rafał Mohr, Rafał Olbrychski, Anita Werner, Marek Kondrat, Bogusław Linda, Cezary Pazura, Olaf Lubaszenko. Prod. Polska 1996.

MUZYKA

Słodko - gorzka muzyka

„Słodko gorzki" to najnowsza produkcja Władysława Pasikowskiego. Tytuł chyba jednak nie miał najkrócej charakteryzować muzyki do obrazu. A jej autorów i wykonawców było wielu. Tzw. „muzyka ilustracyjna" to utwory Marcina Pospieszalskiego, wykonywane przez niego samego z towarzyszeniem kilku innych muzyków i... Sinfonii Varsovii, pod dyrekcją Jerzego Koska. Może trochę egzotyczne połączenie, ale zarówno Pospieszalski, jak i Sinfonia Varsovia miały już wiele do czynienia z muzyką filmową.

Fragmenty, z tytułami bezpośrednio nawiązującymi do filmu - „Miasto", „Plaża i ślub" czy „Emocje pierwsze", pobudzając wyobraźnię doskonale malują kolejne sceny. W większości to krótkie utwory, chwilami trochę jazzowe. Na odważniejsze jazzowanie Marcin Pospieszalski zdecydował się zwłaszcza w „Tribute to M.", „Jazz na przyjęciu", „Jazz drugi", kompozycjach odgrywanych wspólnie z Przyjaciółmi. Mocno wyeksponowanej perkusji (Michał Dąbrówka) towarzyszy nieustannie pobrzmiewająca raz w oddali, innym razem bardziej „z przodu", trąbka Roberta Majewskiego.

Wydaje się, że to normalna muzyka filmowa. Ale na ścieżce dźwiękowej do „Słodko gorzkiego" znajdują się też piosenki Tomka Lipińskiego, Rafała Olbrychskiego oraz wytwory wyobraźni i syntezatorów Roberta Brylewskiego. Lipiński nawiązuje przede wszystkim do swoich słodko smęcących kompozycji, z miłosną poezją (jeśli nie brzmi to zbyt poważnie), które umieścił na solowej płycie?????. „To akurat wiem" chyba nie wyróżniałaby się zbytnio, gdyby uzupełniła album Brygady Kryzys „Cosmopolis". Piosenka Rafała Olbrychskiego „Słodko gorzki" bliska jest temu, co muzyk robił z zespołem Reds. Tego samego nie można już powiedzieć o „Duecie (Postmoderian Mix)" z dyskotekowym rytmem. Płytę zamykają dwa eksperymenty muzyczne Roberta Maksymiliana Brylewskiego - „Papa Mobile" i „Pope - Core - Dance". Chyba lepsze wrażenie pozostawiłaby „Słodko gorzka" muzyka, gdyby techno, industrialne, dance'owe produkty RMB podarowano sobie. A tak, utrzymana prawie do końca słodko - gorzka równowaga, została zachwiana i po dodaniu mikstury Brylewskiego zaczyna trochę mylić.

ROBERT KAŹMIERCZAK

RÓŻNI WYKONAWCY „Słodko gorzki - muzyka z filmu Władysława Pasikowskiego"; PolyGram Polska: *Miasto; Wyżej niż na szczycie, głębiej niż na dnie; Słodko - gorzki; Czołówka; Plaża i ślub; To akurat wiem; Tak bym chciał; Star F.; Jak zrozumieć że...; Emocje pierwsze; Emocje drugie; Jazz na przyjęciu; Jazz drugi; Trąbka pierwsza; Trąbka druga; Tribute to M.; Jakby nie stało się nic; Duet (Postmoderian Mix); Orient; Taxi; Papa Mobile; Pope - Core - Dance.*

Płyta jest dostępna w Sklepie Muzycznym „U Wojtka" (Jarocin, ul. Mickiewicza).

KSIĄŻKA

Nie kochać poezji

„Nikt prawie nie lubi wierszy" - twierdzi Witold Gombrowicz. Jego wyznanie, że „wiersze nie podobają mu się, a nawet cokolwiek go nudzą zaintrygować może nie tylko miłośników poezji.

Dlaczego światowej sławy pisarz krytykuje poezję? Co powoduje jego znudzenie tym rodzajem literatury? Czy można mówić o braku ładu i niekomunikatywności poezji? Na te pytania daje odpowiedź niewielki tomik Witolda Gombrowicza zatytułowany „Przeciw poetom".

Znaczna część tej książki pisana jest w formie rozmowy. Dyskutantami i partnerami dialogu o poezji są dwaj pisarze rodem z Polski: wspominany Witold Gombrowicz i Czesław Miłosz. I, co ciekawe, mają oni sobie a zarazem czytelnikowi, niemało w tej kwestii do powiedzenia.

Uważny czytelnik z łatwością odkryje, kim był Gombrowicz, jakie było jego nastawienie do twórczości i do czego zmierzał poprzez ostrą krytykę postawy poety. A może tylko przeniósł w obecne stulecie znaną od wieków zjadliwą krytykę poezji podjętą w „Państwie" przez Platona?

TERESA SZYMCZAK

Witold Gombrowicz: Przeciw poetom, Wyd. ZNAK, Kraków 1995.

SKLEP MUZYCZNY „U WOJTKA"

Jarocin, ul. Mickiewicza

1. OASIS „(What's The Story) Morning Glory?"
2. JOAN OSBORNE „Relish"
3. CELINE DION „Falling Into You"
4. MARK KNOPFLER „Golden Heart"
5. MINISTRY „Filthp-Pic"
6. Melodie z ulubionych seriali 1964 - 1988 (vol. 2)
7. CZERWONY TULIPAN „Jedyne co mam"
8. SŁODKO GORZKI - muzyka z filmu W. Pasikowskiego
9. MAANAM „Kolekcjoner"
10. FIREBIRDS „Kolory"
11. JUSTYNA STECZKOWSKA „Dziewczyna szamana"
12. LIONEL RICHIE „Louder Than Words"
13. JOHN McLAUGHLIN „The Promise"
14. URSZULA „Biała droga"

KSIĘGARNIA „MIX"

Jarocin, ul. Paderwskiego 11

1. Harper Lee „Zabić drozda"
2. Karen Blixen „Siedem niesamowitych opowieści"
3. Elliott Leyton „Polowanie na ludzi"
4. William Whorton „Dom na Sekwanie"
5. Robert Mendelsohn „Konflikt honoru"
6. Winston Groom „Gumpizmy czyli mądrości Forresta Gumpa"
7. Robert Krupa „Samouczek komputerowy"
8. Jan Tomkowski „Literatura powszechna"
9. Steve Erickson „Dni między stacjami"
10. Andre Norton „Skrzyżowanie światów"
11. Artur Hutnikiewicz „Młoda Polska"
12. Valerie Martin „Współczesna męczennica"
13. Roman Góral „Kodeks karny z najnowszymi zmianami"
14. Susanna Kaysen „Przerwana lekcja muzyki"
15. A. Dybkowska, J. Żaryn, M. Żaryn „Polskie dzieje od czasów najdawniejszych do współczesności"
16. „Katalog samochody świata"

KINO „ECHO"

Jarocin, ul. Gołębia 1

„Ace Ventura II - Zew natury"
16 i 17 kwietnia - godz. 17.00
Cena biletu 5 zł (50.000 zł)
„Seven"
16 i 17 kwietnia - godz. 19.00
Cena biletu 5 zł (50.000 zł)

WYPOŻYCZALNIA KASET

(Kino „Echo")

6934 „Wodny świat" - przyg.
6925 „Samotny tygrys" - karate
6924 „Eksplozja - ostatnie cięcie" - sens.
6926 „Kiedy kule łamią kości" - sens.
6930 „Bezlitosna rzeka" - sens.
6937 „Martwy kwiat" - sens.
6927 „Martwa cisza II" - thriller
6932 „W paszczy szaleństwa" - thriller
6933 „Tajemnica Lizy" - thriller
6928 „Naiwniak" - kom.
6929 „Japończycy są lepszymi kochankami" - kom.
6931 „Kochanie, zwiększyłem dzieciaka" - kom.
6162 „Mortal Kombat" - bajka anim.

SPRZEDAŻ

Sprzedam tapczan 1-osobowy. Adres: Jarocin, os. Konstytucji 3 Maja 5/36. (1043/R/96)

Sprzedam kurki odchowane, 8-tygodniowe. Mieszków, ul. Jarocińska 29, tel. 24. (1158/R/96)

Sprzedam dachówkę witaszycką z rozbiórki. Żerków, tel. 173. (1175/R/96)

Sprzedam rower męski, **maszynę do pisania, perkusję** elektryczną. Tel. 47-28-47. (1186/R/96)

Sprzedam: Polonez 1.5, 1985 r., **zbiornik hydroforowy** 2,5 m³. Lisew 36. (1188/R/96)

Sprzedam suknię ślubną - rozmiar średni. Witaszyce, ul. Zakrzewska 10. (1193/R/96)

KUPNO

Skup - renowacja staroci: meble, zegary, obrazy, porcelana, lampy, militaria, wagi, żelazka, młynki itp. Mogą być zniszczone. Jarocin, ul. Wodna 17.

Kupię skrzypce lutnicze. Informacja - tel. (0-61) 798-744. (1116/R/96)

MOTORYZACYJNE

Polonez Caro w cenach fabrycznych. Ul. Wrocławska 78. (132/96)

Tłumiki do wszystkich samochodów. Ul. Wrocławska 78. (132/96)

Sprzedam: Peugeot 309, kolor morski, 116.000 km, rok 1987, poj. 1.300 cm³. Bieżdziadów 7, gm. Żerków. (944/R/96)

Sprzedam: Renault 19 - 1993 r., **Fiat 126p** - 1992 r. Tel. (0-667) 22-650. (1068/R/96)

Sprzedam Fiata 126p, rok prod. 1983. Komorze 17, gm. Nowe Miasto n/W. (16/RNM/96)

Sprzedam: Ford Escort, roczn. 1977, poj. 1300. Jarocin, ul. Wrocławska 56/7. (1143/R/96)

Odsprzedam wpłaty na samochód Polonez - system konsorcjum. Jaraczewo, tel. 57. (1145/R/96)

Sprzedam sam. Ford Sierra kombi, poj. 1.8, rok prod. 1988. Orzechowo, ul. Świerkowa 10. (1148/R/96)

Sprzedam CZ 350, 1989 r. Szczonów 13, gm. Żerków. (1149/R/96)

Sprzedam części karoserii do: Łada 1300, 1500 - komplet drzwi, przedni pas, tylne błotniki. Dobieszczyzna 112. (1150/R/96)

Sprzedam: Fiat 126p, rok 1991. Jarocin, ul. T. Kościuszki 8, tel. 47-26-77. (1154/R/96)

Sprzedam Poloneza, 88 rok. Orzechowo, ul. Grabowa 7. (17/RNM/96)

Sprzedam Dację, 91 rok, przebieg 53.000 km. Nowe Miasto, pl. 700-lecia 1, tel. 2 (18/RNM/96)

Sprzedam Fiata 126p, 83 rok. Nowe Miasto, ul. Sosnowa 11. (19/RNM/96)

Sprzedam MZ ETZ 251E, 1990, stan b. dobry, gwarancja akumulatora. Sucha 8, gm. Żerków. (1159/R/96)

Sprzedam samochód Ford E. 1.6D. Zakrzew 92c. (1165/R/96)

Sprzedam samochód zaporożec, rok 1989, stan dobry; tanio. Lisew 41. (1167/R/96)

Sprzedam motocykl Jawa 350 Lux, rok prod. 1989, mały przebieg, bardzo ładny wygląd. Jarocin, ul. Wojska Polskiego 113A. (1169/R/96)

Sprzedam Fiata 126p, 1987 r., stan dobry. Wolica Nowa 8/m.7; po godz. 16.00, tel. 34. (1171/R/96)

Sprzedam F 126p, rok 1993 listopad, k. morski, przebieg 25 tys., I właściciel. Dębno 21/1, gm. Nowe Miasto. (1172/R/96)

Sprzedam tanio motocykl MZ ETZ 251, rok 91. Żerniki 15.

Sprzedam: Fiat 126p, rocznik 1987. Żerków, Rynek 1. (1173/R/96)

Sprzedam: Fiat 126p, rok 1980 - tanio. Tel. (0-63) 768-487. (1178/R/96)

Opel Ascona, 1984 r., poj. 1600, szyberdach, RM (87 mil.). Grab 38, gm. Czermin. (1181/R/96)

Sprzedam samochód osobowy Fiat 126p, wersja inwalidzka, rok prod. 1992, kolor czerwony. 63-242 Mieszków, ul. Rynek 28. (1183/R/96)

Sprzedam Opla Corsę 1.2i, rok produkcji 1991, wtrysk, katalizator, przebieg 67.000 km, pełna dokumentacja. 63-040 Nowe Miasto, Strzelecka 22a; po godz. 15.00. (1184/R/96)

Sprzedam samochód mar. Fiat 126, rok 78, stan dobry, cena 10 mln zł. Suchorzewko 28/2. (1185/R/96)

Sprzedam Fiata 126p, 1983 rok. Cielcza, ul. Poznańska 50. (1187/R/96)

Sprzedam Jawę 350 TS, rok 87 (460 zł); **Jawę 350**, 82 r. (220 zł), **CZ**, 85 r. (150 zł). Jarocin, Zajęcza 7. (1190/R/96)

Sprzedam Cinquecento, rocznik - XII '93. Telef. (0-62) 47-25-84. (1198/R/96)

Polonez 1500, rok 1991 - sprzedam. Jarocin, ul. Wrocławska 56/4. (1199/R/96)

NIERUCHOMOŚCI

Sprzedam **dom** mieszkalny, gospodarczy - na działce o powierzchni 2400 m². Chocicza, ul. Śremska 38. (12/RNM/96)

Sprzedam dom jednorodzinny z zabudowaniem gospodarczym oraz **1 ha ziemi**. Jan Zakrzewski, Szczodrzejewo 10 k/Czeszewa, gm. Miłosław. (1142/R/96)

Poszukuję mieszk. 1- lub 2-pokojowego, w Jarocinie lub okolicy. Może być stare budownictwo. Tel. 42-25-14; do godz. 15.00. (1162/R/96)

Sprzedam kawalerkę w Pleszewie. Oferty składać w biurze ogłoszeń.

Sprzedam pół bliźniaka w Jarocinie. Adres w biurze ogłoszeń. (1174/R/96)

Wydzierżawię umeblowane mieszkanie - 85 m², w Jarocinie, z garażem i telefonem; na okres 5 lat - płatne z góry. Telefon w biurze ogłoszeń. (1196/R/96)

Sklep firmowy
63-200 Jarocin, ul. Rynek 6, tel. 47-21-40
oferuje w ciągłej sprzedaży:
✔ *artykuły elektrotechniczne*
✔ *artykuły papiernicze i biurowe*
W sprzedaży hurtowej:
✔ *przewody instalacyjne (krajowe)*
✔ *kanały instalacyjne (Kleinhuis)*
✔ *osprzęt siłowy (Mennekes)*
✔ *gniazda, wyłączniki (Jung)*
✔ *rurki instalacyjne (Frankische)*
Polecamy:
oprawy oświetleniowe z masy perłowej, żarówki energooszczędne, wyłączniki czasowe i inne

OKNA, DRZWI PCV i ALUM.
Jarocin, ul. Dąbrowskiego 6, tel. 0-62/473-937
ROLETY, PARAPETY
OKNA DACHOWE
BRAMY GARAŻOWE

Z.U.H.E. "ZURTECH"
ul. Wrocławska 16, Jarocin, tel. (0-62) 47-25-88
SPRZEDAŻ - SERWIS
anten satelitarnych, telewizorów, video radiomagnetofonów, wież itp. renomowanych firm

Najtańszy system sprzedaży ratalnej bez żyrantów - rabaty przy zakupie gotówkowym
ZAPRASZAMY
od 9⁰⁰ do 17⁰⁰, sobota od 10⁰⁰ do 14⁰⁰

SYSTEMY ALARMOWE
sklepy, hurtownie
biura, budynki mieszkalne
AUTOALARMY SYSTEMY WYKRYWANIA GAZU
Specjalna oferta dla dzierżawców pomieszczeń handlowych i właścicieli małych sklepów
NISKIE CENY!
ADLER - TEL. 47-35-29
(1200/R/96)

ROWERY
Sprzedaż za gotówkę i na raty
Sklep Motoryzacyjny
"USZCZELKA"
63-200 Jarocin, ul. Targowa 12
Czynne codziennie od 9.00 do 18.00
wszystkie soboty od 9.00 do 14.00
(87/96)

BLACHARSTWO DEKARSTWO
Rafał Welbliński
Jaraczewo, ul. Gostyńska 9
Gwarancja robót do 10 lat
(40/RJ/96)

Nowo otwarty sklep
OFERUJE TRUMNY
dębowe, sosnowe
wraz z dowozem
Żerków, ul. Kolejowa 3a
(1141/R/96)

Sprzedam
ŻWIR - PIASEK
z transportem
Jarosław Roguszczak
Wola Książęca 95, 63-220 Kotlin
Wystawiam faktury VAT
(1179/R/96)

ROLNICZE

Skupuję ziemniaki jadalne, **warzywa**. Stęgosz 116. (879/R/96)

Sprzedam nasiona kukurydzy na zielonkę w cenie 2,00 zł za 1 kg. K. Wojciechowski, Wola Książęca 55, gm. Kotlin. (894/R/96)

Sprzedam tanio młocarnię MSC 7, **prasę** na dwa sznurki. Parzew 20, gmina Kotlin. (991/R/96)

Sprzedam nasiona kukurydzy - 1 zł/kg. Strzydzew 20, k/Czermina. (1018/R/96)

Sprzedam siewnik zbożowy Poznaniak 2,7 m. Strzyżew 24, 63-330 Dobrzyca. (1026/R/96)

Sprzedam sadzeniaki wczesne i średniowczesne. Zalesie 32. (1117/R/96)

Sprzedam sadzeniaki Bryza, **mieszankę** do siewu, **ćwiklę**. Kotlin, ul. Sienkiewicza 1. (1118/R/96)

Sprzedam przyczepę D47 i ziemniaki **sadzeniaki** - Lotos i Irga. Chwałkowo Kościelne 22, gm. Książ. (1139/R/96)

Sprzedam ziemię - 2 ha + **łąkę**. Cielcza, ul. Sienkiewicza nr 49. (1144/R/96)

Sprzedam marchew jadalną (7 ton). Racendów 1, gm. Kotlin. (1147/R/96)

Sprzedam śrutownik bijakowy. Jarocin, Chrobrego 18. (1151/R/96)

Sprzedam: młocarnię MSC 7, **prasę** PS 1A, **snopowiązałkę** "Warta", **silnik** 7,5 kW. Nosków, ul. Okrężna 22. (1152/R/96)

Sprzedam jałówkę wysoko cielną. Siedlemin, ul. Główna 34. (1153/R/96)

Sprzedam dojarkę Alfa-Lawal, **pług** 2-skibowy. Suchorzewko 37. (1156/R/96)

Sprzedam ziemię - 5,5 ha obsiane żytem i jęczmieniem, położone w Niedźwiadach, w jednym kawałku. Ługi 9, gm. Książ. (1157/R/96)

Sprzedam ziemniaki - sadzeniaki odmiany: Irga, Lotos. Zalesie 59. (1160/R/96)

Sprzedam ciągnik C-360. Golina, ul. Wolności 11. (1161/R/96)

Sprzedam kombajn zbożowy, zachodni, stan b. dobry. Feliks Grzesiak, Wieczyn 52, tel. 417-628. (1164/R/96)

Sprzedam 1500 szt. kurczaków - brojlerów (na ubój). Kupię każdą ilość **ziemniaków** jadalnych. Skoraczew 11, gm. Nowe Miasto n/Wartą (koło Chwałkowa Kościelnego). (1168/R/96)

Sprzedam krowę cielną, na czwartym wycieleniu. Żerniki 15.

Sprzedam dwuosiowy rozrzutnik obornika, pług dwuskibowy i pięcioskibowy podorywkowy, **bronę** wahadłową. Chwałów, gm. Żerków, tel. Żerków 415. (1176/R/96)

Sprzedam siano, śrutownik, agregat uprawowy, pług podorywkowy. Brzostów 15. (1177/R/96)

Sprzedam ziarno kukurydzy. Jan Bernard, Stęgosz 55, tel. 271 Żerków. (1180/R/96)

Sprzedam: Ursus C-355/360, obsypnik do ziemniaków, dmuchawa do słomy pionowa. Raszewy 32. (1189/R/96)

Sprzedam ziemniaki - sadzeniaki "Irga". Wilkowyja, Powst. Wlkp. 42. (1191/R/96)

RÓŻNE

Komputeropisanie, laminowanie, identyfikatory. Kalisz, Skalmierzycka 10, pok. 13, 53-41-51 (11.00 - 16.00)

Czyszczenie dywanów, wykładzin, mebli tapicerowanych i samochodów. Jarocin 47-30-64, 47-33-86. (912/R/96)

Zespół muzyczny "Omega" - wesela, wieczorki. Golina, ul. 1 Maja 17. (979/R/96)

"REKAS", Jarocin, ul. Bałtycka 11 - regeneracja kaset do drukarek, maszyn do pisania, kalkulatorów oraz **wymiana** wkładów. (155/96)

Videofilmowanie. Jarocin, ul. Barwickiego 2, tel. 47-36-04. (1104/R/96)

Skup butelek wszelkiego rodzaju. Książ Wlkp., ul. Świerczewskiego 29 albo Marian Wawrzyniak, Porąba 28 k/Wojciechowa, gm. Jaraczewo.

Videofilmowanie. 63-230 Witaszyce, ul. Cukrownicza 1a. (1155/R/96)

PRACA

Przyjmę uczniа w zawodzie murarz. Zakrzew 42a. (1065/R/96)

Potrzebuję młodych osób, do atrakcyjnej pracy, które chcą zarobić w wolnym czasie. 63-200 Jarocin, ul. Wrocławska 77/9. (1146/R/96)

Przyjmę stolarza z praktyką, może być rencista lub emeryt. Wiadomość: tel. 47-35-61. (1182/R/96)

MATRYMONIALNE

Pan zapozna panią do lat 45, może być z dzieckiem. Posiadam mieszkanie. Adres w biurze ogłoszeń. (1179/R/96)

LEKARSKIE

Iwona Udzik, lek. med. położnik-ginekolog, przyjmuje w każdy poniedziałek i czwartek w godz. 17.00 - 19.00. Gabinet: Jarocin, os. Konstytucji 3 Maja 18 (pierwsze wejście od ul. Wrocławskiej). Możliwa rejestracja telefoniczna: codziennie w godz. 20.00 - 22.00, **tel. 47-24-81**.

SPECJALISTYCZNY GABINET GINEKOLOGICZNY - USG - lek. med. Andrzej Pajdowski, specjalista ginekolog-położnik. Przyjęcia: poniedziałek, środa i czwartek 16.00 - 20.00, soboty 8.15 - 10.00. Rejestracja telefoniczna: 47-28-35. Badania **USG - ciąży, ginekologiczne** głowicą dopochwową z pustym pęcherzem moczowym **(w ramach wizyty ginekologicznej - bez dodatkowej opłaty)**, również ocena jajeczkowania w niepłodności, piersi, szyi i tarczycy, jamy brzusznej, jąder (dokumentacja zdjęciowa badań). **PRACOWNIA USG i GABINET GINEKOLOGICZNY** czynne także codziennie rano od poniedziałku do soboty - bez wcześniejszej rejestracji - od 8.15 do 10.00. Jarocin, ul. Parkowa 1/20 (od ul. św. Ducha). **PORADY LEKARSKIE TELEFONICZNE** - codziennie w godz. 8.15 - 10.00.

GABINET DERMATOLOGICZNY, lek. med. Anna Pajdowska - dermatolog-wenerolog, przyjmuje wtorki i piątki od godz. 16.00 do 18.00. Zabiegi dermatologiczne - elektrokoagulacje, leczenie ciekłym azotem. Jarocin, ul. Parkowa 1/20, tel. 47-28-35.

MAMMOGRAFIA i USG, diagnostyka i leczenie chorób sutka, lek. med. Maria Siuda - Fizek, specj. radiolog; lek. med. Tomasz Schreiber (lekarze Wielkopolskiego Centrum Onkologii w Poznaniu), lek. med. Andrzej Pajdowski - biopsje piersi pod kontrolą USG - przyjęcia (bez rejestracji): środy od 14.00 do 16.00, soboty od 11.00 do 12.00. Cena badania: mammografia - 50 zł + USG - 20 zł; Jarocin, ul. Zaciszna (Przychodnia OTL). Informacje telefoniczne 47-28-35.

OSTEOPOROZA - DENSYTOMETRIA. Od kwietnia rozpoczyna działalność **pierwsza w Jarocinie** pracownia diagnozująca osteoporozę (stopień odwapnienia kości). Badania wykonuje się aparatem ultradźwiękowym (USG) Achilles Plus - opracowane komputerowo wyniki wydawane są po badaniu. Przyjęcia: **Gabinet Lekarski - lek. med. Andrzej Pajdowski**, soboty od 11.00; Jarocin, ul. Parkowa 1/20. Rejestracja telefoniczna 47-28-35.

BADANIA OKRESOWE PRACOWNIKÓW i KIEROWCÓW, lekarz uprawniony, S. ELLMANN, specj. med. pracy - zam.: Jarocin, os. Kościuszki 5/16; przyjmuje w środy: Przychodnia, ul. Hallera, pok. 35, 1 p., godz. 15.00 - 16.00. (928/R/96)

Lek. med. A. SHARIEI - specjalista w rehabilitacji chorób narządu ruchu, chirurg. Jarocin, ul. Siewna 2 (os. Polna); przyjęcia: poniedziałki, czwartki 16.00 - 17.00. (976/R/96)

GABINET LEKARSKI - lek. med. ALEKSANDRA FLORCZYK, lekarz chorób wewnętrznych, schorzenia reumatyczne, leczenie osteoporozy, badania EKG, wizyty domowe. Jarocin, ul. Malinowskiego 2; przyjęcia: wtorki od 16.00 do 19.00, tel. gabinetu 47-31-30, tel. domowy: 47-34-42. (980/R/96)

GABINET LEKARSKI, lek. med. Konrad Link, anestezjolog. Porady ogólne, EKG - także w domu pacjenta, wizyty domowe. Przyjęcia: Jaraczewo, Ośr. Zdr. - wtorek 18.00 - 19.00; Jarocin, ul. Wiosenna 16 - piątek 18.00 - 19.00. Tel. 47-20-43. (1082/R/96)

RADOSŁAW BAHŁAJ - internista, EKG, wizyty domowe. Przyjęcia: środy 17.00 - 19.00. Jarocin, ul. Siedlemińska 4; tel. dom. 47-12-10, gab. 47-34-51. (1091/R/96)

GABINET OKULISTYCZNY, dobieranie soczewek kontaktowych, lek. med. Hanna Marczuk - Zielińska, okulista. Przyjęcia: wtorki i czwartki 16.00 - 18.00, piątki 16.00 - 17.00. Jarocin, ul. Słoneczna 8. (1192/R/96)

Lek. med. GRZEGORZ SZYMCZAK - SPECJALISTA CHIRURG; gabinet: al. Niepodległości 6, wtorki 16.30 - 17.30. Wizyty domowe: zgłoszenia tel. 47-36-00. **GASTROSKOPIA** (badanie przełyku, żołądka i dwunastnicy), czwartki 16.00 - 18.00; ul. Hallera 9, pokój 7; rejestracja do gastroskopii: tel. 47-36-00. (1195/R/96)

Lek. med. Ryszard Baranowski
specjalista chorób wewnętrznych
GASTROENTEROLOG
Jarocin, ul. ks. kard. Wyszyńskiego 4
poniedziałki, g. 9.00 - 12.00
tel. 47-32-91 wew. 40

★ **Porady** z chorób wewnętrznych a szczególnie chorób przewodu pokarmowego
★ **Diagnostyka** chorób piersi, gruczołu krokowego i tarczycy
★ **USG** jamy brzusznej, tarczycy, piersi, jąder, stercza i narządu rodnego
★ **Gastroskopia, rektoskopia, kolonoskopia**
★ **Laboratorium** - pobieranie krwi w poniedziałki g. 7.00 - 9.00 (140/96)

SPECJALISTYCZNY GABINET LEKARSKI
specjaliści szpitali poznańskich
Jarocin, ul. Wrocławska 92B
(wejście od strony osiedla)
Ginekolog - położnik (USG)
lek. med. Andrzej CHOJNICKI
piątek 16.00 - 18.00
Dermatolog
lek. med. Alfred HESS
wtorek 16.00 - 17.00
Neurolog
dr med. Marek PIETRZAK
czwartek 16.00 - 17.00
Urolog
lek. med. Artur KUŁAKOWSKI
poniedziałek 15.00 - 16.30
Chirurg - onkolog
lek. med. Grzegorz URBAŃSKI
II i IV sobota m-ca 13.00 - 14.00
Reumatolog
lek. med. Ireneusz Kizer
środa 16.00 - 17.00
(981/R/96)

SPECJALISTYCZNE GABINETY LEKARSKIE
JAROCIN
UL. SIENKIEWICZA 14
(50 m od dworca PKS)
Przyjmują specjaliści z klinik poznańskich w zakresie:

- chorób wewnętrznych i kardiologii
  poniedziałek 15.30 - 17.30
  dr med. Andrzej TYKARSKI
- chorób uszu, nosa, gardła i krtani
  poniedziałek 15.30 - 17.30
  lek. med. Ryszard PRZYBYLCZAK
- ginekologii i położnictwa, onkologii
  wtorek 15.30 - 18.30
  sobota:
  telefoniczne uzgodnienie 47-28-17
  dr med. Ewa NOWAK-MARKWITZ
- chirurgii dziecięcej
  wtorek 17.00 - 18.00
  lek. med. Jerzy HARASYMCZUK
  lub
  lek. med. Mirosław MARKWITZ
- ortopedii dziecięcej i dorosłych
  środa 15.30 - 17.30
  dr med. Jacek KACZMARCZYK
- chirurgii ogólnej, żył i tętnic
  I i III środa miesiąca 15.30 - 17.30
  dr med. Grzegorz OSZKINIS
- chorób oczu
  czwartek 15.30 - 17.30
  dr med. Andrzej STYSZYŃSKI
- chorób skóry dzieci i dorosłych
  piątek 15.30 - 17.00
  lek. med. Małgorzata LULA
- chorób nerek, pęcherza, prostaty i jąder
  piątek 15.30 - 17.00
  lek. med. Jacek LULA

(1070/R/96)

To się opłaca

Oferta kredytowa WBK SA
dla Ciebie i Twojej Rodziny

Kredyt Konsumpcyjny

do 12 miesięcy - 14,08 %
do 24 miesięcy - 14,06 %

Powyższe wielkości podane są według oprocentowania efektywnego. Wynikają z podzielenia sumy odsetek zapłaconych w ciągu roku przez kwotę udzielonego kredytu.

WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA

Oddział, ul. Kilińskiego 2a, 63-200 JAROCIN, fax (62) 472458, tel. (62) 472721

DRZWI OKNA Z PCV

P.H.U. MONOPLAST
63-200 JAROCIN
Ks. St. Wyszyńskiego 4
II piętro, pokój 15
pn. - pt. 9⁰⁰- 16⁰⁰
tel. (0-62) 47-32-91 w. 45
62-320 MIŁOSŁAW
Dz. Miłosławskich 2
tel. (0-66) 38-24-31

Gwarancja Montaż Transport
Sprzedaż na raty

ALARMY GAZOWE!!!

Zabezpiecz swój dom przed wybuchem!

Wykrywacze nieszczelności instalacji gazowych:

- ☐ polskie
- ☐ duńskie
- ☐ włoskie

z polskimi atestami

proponuje:

P.W. „OLMAX" sc
ul. Zaciszna 2, 63-200 Jarocin
tel./fax (0-62) 47-38-50

Zakup upoważnia do ulgi podatkowej

(138/96)

HARDBIT
Autoryzowany Dealer
OPTIMUS®

Krotoszyn - Jarocin

KOMPUTERY
OPROGRAMOWANIE
KASY FISKALNE

LEASING RATY

KURSY KOMPUTEROWE

ODDZIAŁ
JAROCIN
ul. Śródmiejska 14
tel: **47-23-65**

KOMPLEKSOWA KOMPUTERYZACJA PRZEDSIĘBIORSTW
INSTALACJA SIECI KOMPUTEROWYCH

KOMPUTERY MULTIMEDIALNE DLA DOMU

HURTOWNIA PAPIERNICZA

F.H.P.U. **"VISATOS"** s.c.
63-200 JAROCIN, ul. Wrocławska 46
tel. (0-62) 47-26-48

ARTYKUŁY:

- ✎ DLA BIUR
- ✎ DLA SKLEPÓW I KIOSKÓW
- ✎ DLA SZKÓŁ

✦ TANIO ✦ SOLIDNIE ✦ MIŁO ✦

Ośrodek Szkolenia Kierowców

zaprasza na

ROZPOCZĘCIE KURSU

na prawo jazdy kat. A i B

w dniu 24.04.96 r. o godz. 18.00
w JOK-u Jarocin, Plac Młodych 1
Badania lekarskie na miejscu
Zapisy:
Jarocin, ul. Wrocławska 251,
tel. 47-27-90
oraz w dniu rozpoczęcia kursu

(1140/R/96)

CZĘŚCI REGENEROWANE

do samochodów ciężarowych

i autobusów

Gwarancja

PPHU „Regena"

Macew 37, 63-322 Goluchów
Tel. (0-62) 617-041
lub po godz. 15-tej 645-283

(163/96)

METALPLAST KALISZ

"METALPLAST KALISZ" Sp. z o.o.

62-800 KALISZ, UL. NIECAŁA 12

telefony:
centrala: (062) 67 20 61 do 66, zbyt (062) 57 29 01
zaopatrzenie (062) 57 63 56, fax (062) 57 47 72
telex 0462203 METALPLAST KALISZ PL

OFERUJEMY OKNA Z PCV W SYSTEMIE **SPRZEDAŻY RATALNEJ**

- ❑ OKNA I DRZWI Z PCV W TRZECH SYSTEMACH PANORAMA, TROCAL, POLTROCAL
- ❑ OKNA, DRZWI, WITRYNY Z ALUMINIOWYCH PROFILI IZOLOWANYCH TERMICZNIE W BOGATEJ GAMIE KOLORYSTYCZNEJ
- ❑ SZYBY ZESPOLONE
- ❑ PŁYTY FALISTE POLIESTROWO - SZKLANE
- ❑ WYROBY Z TWORZYW TERMOPLASTYCZNYCH DO WYPOSAŻENIA WNĘTRZ DLA BUDOWNICTWA

ZAPRASZAMY RÓWNIEŻ DO SKLEPU FIRMOWEGO

Kalisz, ul. Niecała 6, tel. 57 15 23

STOSUJEMY BONIFIKATĘ WIOSENNĄ DO 11%

CHV POLZITO

Prestartery
Pasze
Koncentraty
Preparat mlekozastępczy dla cieląt

Sprzedaż:
Potarzyca, ul. Wyzwolenia 22
pon. - sob. 15.00 - 20.00

(1163/R/96)

Za progiem wiosna, ale Ty pomyśl już o przyszłej zimie

Centrum Grzejnictwa

MIGRO

proponuje

PEŁEN ZESTAW URZĄDZEŃ DO EKONOMICZNEGO OGRZANIA TWOJEGO DOMU, MIESZKANIA

Ponadto od września oprócz stałego asortymentu dodatkowo w sprzedaży

aluminiowe grzejniki produkcji włoskiej „Modex"

Jarocin, ul. Moniuszki 14 (Dom Usług, II piętro), tel. 47-33-40
Poniedziałek - piątek 9.00 - 16.00, sobota 9.00 - 13.00

Zapraszamy

P.W. TELMAX

zaprasza do sklepu
przy ul. **Staszica 20**
w Jarocinie
polecamy sprzęt:

RTV AGD TV-SAT

RATY BEZ ŻYRANTÓW
GOTÓWKA - RABAT

Sklep chemiczny MAL-ROB

oferuje

FARBY, LAKIERY, KLEJE, SZPACHLE SAMOCHODOWE

Duży wybór - najniższe ceny

Jarocin, ul. Wrocławska 23
(wejście z bramy pomiędzy dawnymi sklepami milicyjnymi)

Serdecznie zapraszamy

od pon. do pt. w godz. 9.00 - 18.00, w soboty 9.00 - 14.00

F.H.U. "MADOS"

poleca:
- ***żaluzje aluminiowe w kilkunastu kolorach***
- ***verticale (żaluzje pionowe) szeroka gama wzorów i kolorów***
- ***rolety zewnętrzne***

Krótkie terminy realizacji zamówień
Fachowa obsługa
Wystawiamy faktury VAT

Os. T. Kościuszki 6/40
63-200 Jarocin, tel. 47-38-85

Grzegorz Genderka
Osiek 2, 63-242 Mieszków

OFERUJE DO SPRZEDAŻY:

- styropian - cena 1 m^3 90 zł 7% VAT
- siatka Rapitza i Leduchowskiego
- siatka z włókna szklanego
- kołki do styropianu
- tynki szlachetne

(157/96)

Nasza przyszłość wymaga wykwalifikowanych pracowników

Jesteśmy znaczącym producentem herbat spożywczych i ziołowych.
Firma zatrudnia 500 osób i jest spółką polsko-niemiecką z Martin Bauer Gruppe.

Zatrudnimy jeszcze następujące osoby:

- ***dyrektora ekonomicznego***
- ***specjalistę ds. controlingu***
- ***specjalistę ds. finansowych***
- ***kierownika działu handlowego***
- ***specjalistę ds. logistyki***
- ***księgową***
- ***farmaceutę***
- ***technologa spożywczego***
- ***zmianowych kierowników produkcji***
- ***inżyniera budowlanego***
- ***tłumacza j. niemieckiego***
- ***kierownika drukarni offsetowej***
- ***grafika do przygotowalni DTP ze znajomością programów graficznych***

Wymagamy: zaangażowania, praktycznych kwalifikacji. Wskazana znajomość języka niemieckiego lub angielskiego oraz umiejętność obsługi komputera

Oferujemy: dobrze przygotowane miejsca pracy oraz atrakcyjne warunki zatrudnienia

Interesujące? Jeśli tak to prosimy przesłać:
- życiorys
- opis przebiegu pracy zawodowej
- odpisy świadectw i dyplomów
- swoje wyobrażenie o wynagrodzeniu i list motywacyjny

w ciągu 14 dni

VITAX Dobrzyca

Vitax Sp. z o.o.
ul. Parkowa 5, 63-330 Dobrzyca
tel. 062/422-687, 090/602-368

STOP WYSPRZEDAŻ ODZIEŻY

Cena jest super!

BEZPOŚREDNI IMPORTER Z CHIN I Z INDII

HURT-DETAL

Jackpot

(160/96)

JAROCIN, BARWICKIEGO 11 - PASAŻ

Informujemy, że skład materiałów budowlanych

PRYZMA SA

w Jarocinie
jako dealer Zakładów Stolarki Budowlanej
STOLBUD - GORZÓW
oferuje

NAJTAŃSZE WYROBY STOLARKI: DRZWI I OKNA ORAZ INNE MATERIAŁY BUDOWLANE

Zapraszamy
codziennie od 7^{00} do 15^{00}, w soboty od 7^{00} do 12^{00}
Jarocin, ul. Węglowa 23, tel. 47-22-67

SPECJALNA OFERTA
KARTA STAŁEGO KLIENTA Z 6 % BONIFIKATĄ

Masarnia w Solcu Wlkp.

ul. Sportowa 8

przyjmie do pracy

MASARZY i UBOJOWCÓW

(również do przyuczenia)

Kontakt: tel. (0-667) 515-60

Elektryczność w łazience

Od stycznia 1993 roku obowiązują w Polsce zaostrzone - w stosunku do poprzednich uregulowań - przepisy o ochronie przeciwpożarowej w łazience. Przygotowano je wzorując się na standardach europejskich. We wszystkich budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej, które są nowo budowane lub modernizuje się w nich instalacje, instalacja elektryczna w łazience powinna być wykonana zgodnie z tymi przepisami.

Jakie były poprzednie uregulowania?

Do grudnia 1992 roku w łazience wyróżniano dwie strefy ochronne o łącznym zasięgu 0,6 m od krawędzi wanny lub brodzika:

★ wewnętrzną, która obejmowała wnętrze wanny lub brodzika oraz przestrzeń nad nimi i sięgała od podłogi do wysokości 2,25 m;

★ zewnętrzną, szerokości 0,6 m i wysokości 2,25 m, otaczającą przestrzeń wewnętrzną.

Stosownie do tego podziału, w danej strefie ochronnej można było instalować jedynie ściśle określone wyposażenie elektryczne. W strefie wewnętrznej - tylko warniki elektryczne (podgrzewacze wody) I lub II klasy ochronności oraz przewody zasilające warnik. W strefie zewnętrznej - dodatkowo oprawy oświetleniowe zasilane z transformatora separacyjnego. Urządzenia I klasy ochronności są wyposażane w zacisk ochronny oznaczony barwą zielono-żółtą lub symbolem - trzy poziome kreski i ponad nimi prostopadła do nich pionowa. Urządzenia II klasy ochronności - symbolem kwadrat w kwadracie.

Jakie są obowiązujące przepisy?

Obecnie, zgodnie z nową normą, strefa ochronna została poszerzona z 0,6 m - do 3 m od krawędzi wanny lub brodzika. A ponieważ powierzchnia większości łazienek nie przekracza 4 - 5 m2, w praktyce oznacza to, że ochroną zostaje objęta niemal cała przestrzeń w łazience. Jednocześnie dokonano nowego podziału przestrzeni ochronnej wyznaczając cztery strefy:

★ **strefa 0** - przestrzeń wewnątrz wanny lub basenu natryskowego. W strefie tej wolno używać wyłącznie odbiorników zasilanych napięciem do 12 V i przeznaczonych do stosowania w wannie lub brodziku. Źródło zasilania tych urządzeń powinno się znajdować poza tą strefą, a stopień ochrony sprzętu i osprzętu nie może być mniejszy od IP X7 (ochrona przed zalaniem):

★ **strefa 1** - przestrzeń nad wanną lub brodzikiem zawarta między płaszczyzną poziomą, znajdującą się na wysokości 2,25 m od podłogi, i pionową, biegnącą wzdłuż zewnętrznych krawędzi wanny lub brodzika (jeśli jest tylko zraszacz - w odległości 0,6 m od zraszacza). W strefie 1 można instalować jedynie podgrzewacze wody. Wymagane jest również, by stopień ochrony sprzętu i osprzętu był równy co najmniej IP X5 (ochrona przed strugami wody);

★ **strefa 2** - znajduje się na zewnątrz strefy 1. Ograniczają ją płaszczyzna pionowa wyznaczona w odległości 0,6 m od krawędzi wanny lub brodzika i płaszczyzna pozioma - na wysokości 2,25 m od podłogi. W strefie 2 dozwolone jest instalowanie opraw oświetleniowych II klasy ochronności oraz, tak jak w strefie 1, podgrzewaczy wody. W łazienkach domowych stopień ochrony sprzętu i osprzętu powinien wynosić IP X4 (ochrona przed bryzgami wody), a w łazienkach publicznych - IP X5.

★ **strefa 3** - otacza poprzednio wymienione strefy i ograniczona jest płaszczyzną pionową znajdującą się w odległości 3 m na zewnątrz od krawędzi wanny lub brodzika oraz płaszczyzną poziomą wyznaczoną na wysokości 2,25 m od podłogi. Do końca 1994 roku obowiązywały przepisy przejściowe, zgodnie z którymi można było w tej strefie instalować gniazda wtyczkowe, pod warunkiem zastosowania dodatkowej ochrony przeciwporażeniowej - zerowania, uziemienia lub wyłączników przeciwporażeniowych. Obecnie gniazda wtyczkowe muszą być zasilane z transformatora separacyjnego lub zabezpieczone wyłącznikami przeciwporażeniowymi różnicowo-prądowymi, w których prąd wyzwalający nie jest większy od 30 mA. Sprzęt i osprzęt stosowane w strefie 3 powinny mieć stopień ochrony co najmniej IP X1 (ochrona przed kroplami wody padającej pionowo), a jeśli łazienka jest przeznaczona do użytku publicznego - IP X5.

Instalacja elektryczna

W łazience nie wolno układać przewodów z zewnętrzną powłoką metalową. Zaleca się tam stosować przewody jednożyłowe ze wzmocnioną izolacją lub wielożyłowe izolowane, z dodatkową powłoką izolacyjną.

Ponadto w strefach 0, 1 i 2 można układać tylko te przewody, które są niezbędne do zasilania znajdujących się tam odbiorników. Nie wolno w tych strefach instalować puszek, rozgałęźników, odgałęźników ani urządzeń rozdzielczych i sprzętu łączeniowego.

Lokalne połączenia wyrównawcze

Nowe przepisy zobowiązują do wykonywania w łazience lokalnych połączeń wyrównawczych (od stycznia 1995 roku). Przewodem wyrównawczym należy połączyć ze sobą przewody ochronne (PE) i wszystkie części przewodzące obce znajdujące się w strefach 1, 2 i 3, takie jak: metalowa obudowa wanny, metalowe rury c.o., gazowe i wodociągowe. Połączeniami wyrównawczymi muszą być także objęte metalowa siatka lub blacha, które pokrywają przewody ogrzewania podłogowego. Ogrzewanie podłogowe można instalować na całej powierzchni łazienki.

Materiał opracowany przez specjalistów miesięcznika MURATOR - al. Wyzwolenia 6, lok. 43, 00-570 Warszawa, tel. (0-2) 625-17-42. Copyright by MURATOR

Ponętne usta

Pięknie wymalowane, wyraziste usta niewątpliwie przyciągają uwagę. Obecnie wybór pomadek do ust jest ogromny. Wzrok przyciągają przepiękne pomadki w wielu odcieniach i atrakcyjnych opakowaniach. Warto wiedzieć jakie są rodzaje pomadek i jakie mają właściwości.

Pomadki woskowo - tłuszczowe zawierają barwniki, środki pielęgnacyjne i kompozycje zapachowe. Upiększają usta, a także chronią je przed wysuszeniem i szkodliwym działaniem pogody. **Pomadki kremowe** zawierają dużo tłuszczu, dobrze kryją, a także długo utrzymują się na ustach. **Pomadki transparentne** właściwie nie zmieniają koloru ust, ale intensyfikują ich barwę i nie są tak trwałe jak kremowe. Natomiast szminki **perłowe** dzięki zawartości mikroskopijnych cząstek pigmentu nadają ustom połysk. Podobny efekt można uzyskać stosując błyszczyk. Usta sprawiają wrażenie naturalności i świeżości, a przy tym są chronione przed mrozem, słońcem i wiatrem. Jeśli błyszczyk jest w pojemniczku, wówczas nakładamy go na usta czubkiem palca, często można spotkać błyszczyk w opakowaniu typu roll-on, bądź z aplikatorem.

Idealny kształt ust można uzyskać stosując **konturówkę**. Jeśli chcemy usta powiększyć - kontur zaznaczamy tuż nad wargą, a jeśli chcemy pomniejszyć - obrysowujemy kontur po wewnętrznej krawędzi.

Pięknie wymalowane usta przyciągają uwagę *Fot. R. Kaźmierczak*

Prawidłowo wykonany makijaż ust powinien rozpocząć się od nałożenia na wargi niewielkiej ilości podkładu. Następnie konturówką obrysowujemy zarys warg. Kolor konturówki może być o ton ciemniejszy lub w kolorze pomadki. Jeśli chcemy uzyskać matowy odcień szminki, pudrujemy usta przez cienką bibułę. Jeśli zależy nam na połysku - możemy zastosować błyszczyk.

(ap)

Parzenie herbaty

Obecnie w sklepach istnieje ogromny wybór herbat ze wszystkich stron świata. Przepis na ich zaparzanie powinien znajdować się w każdym opakowaniu. Nie wszyscy potrafią ją jednak dobrze przygotować. Każdemu przyda się więc krótki kurs parzenia herbaty.

Czajnik na wodę powinien być aluminiowy lub emaliowany. Porcelanowy czajniczek na esensję wyparzamy gotującą wodą. Sypiemy do niego herbatę (1 łyżeczka na osobę) i zalewamy małą ilością wrzątku. Naczynie stawiamy na gorącej płycie kuchennej lub na czajniku. Po kilku minutach dolewamy gorącej wody i odstawiamy na chwilę, aby herbata naciągnęła. Na koniec rozlewamy esensję do wyparzonych szklanek lub filiżanek, dolewamy gorącej wody i podajemy na stół. Tak zaparzona herbata na pewno wszystkim przypadnie do gustu. **(mh)**

Opakowania

Opakowania foliowe i plastikowe stały się ostatnio bardzo modne. Są wygodne, ale nie zawsze zdrowe.

Nie powinno się więc używać ich zbyt często. Pieczywo sprzedawane w plastikowych torebkach wcale nie jest trwalsze, a w produktach szybciej rozwija się pleśń. Do przechowywania pieczywa najbardziej nadają się lniane woreczki. Folia plastikowa lub aluminiowa nie dorównuje papierowi śniadaniowemu. Mięso, sery i inne produkty zawierające tłuszcz również nie powinny być pakowane w folie. Tłuszcz może bowiem rozpuścić niektóre substancje stosowane do wyrobu tworzyw sztucznych. Szczelnie pakowane warzywa liściaste szybciej wytwarzają rakotwórcze azotyny.

Najbardziej polecane są naczynia szklane, emaliowane, z porcelitu i kamionki. Od niedawna modny duralex uważany jest za jeden z najlepszych produktów. **(mh)**

Radio Jarocin 96,80 MHz 71,09 MHz

Jarocin, Koźmin Wlkp.
Krotoszyn, Pleszew
Środa Wlkp.

Wszędzie tam będzie słychać
Twoją reklamę

TAK WIELE
ZA TAK NIEWIELE

Biuro Reklamy:
JA-Radio, ul. Kościuszki 8B, 63-200 Jarocin, tel. (0-62) 47-15-31
czynne od 9⁰⁰ do 16⁰⁰

ZAKŁAD KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
w Jarocinie ul. Przemysłowa 3
ORGANIZUJE KURSY:

- Podstawowej obsługi komputera PC
- Komputerowej edycji tekstu
- Obsługi wózków podnośnikowych
- Spawania elektrodami otulonymi oraz w osłonach gazowych
- Hotelarstwa z praktyką zagraniczną

◆ Zapraszamy ◆

Informacji udziela ZKZ-ul. Przemysłowa 3 w godz. 8⁰⁰ - 16⁰⁰ tel. (062) 47-32-61

Krawiectwo
Konfekcyjne i Miarowe
„Hanna"
Jarocin, ul. Podchorążych 4
poleca
SZYCIE NA ZAMÓWIENIE KLIENTA
- sukienek ślubnych
- garsonek, sukienek wizytowych
- spodni damskich
Materiały w cenach hurtowych
Krótkie terminy, ceny konkurencyjne
Zapraszamy od pon. do pt.
w godz. 10.00 - 18.00

ELMONT
inż. Wiesław Jaśkowiak
63-200 Jarocin, ul. Żwirki i Wigury 3
tel./fax (0-62) 47-30-47
tel. kom. 090-607-350

Canon
MATERIAŁY EKSPLOATACYJNE
infotec

SPRZEDAŻ ✦ SERWIS ✦ NAPRAWA

FAKSY LASEROWE OD 2.100,-
FAKSY NA PAPIER TERMICZNY OD 850,-
FAKSY NA PAPIER ZWYKŁY OD 2.800,-
★ ★ ★
TELEFONY BEZPRZEWODOWE
AUTOMATYCZNE SEKRETARKI
CENTRALE TELEFONICZNE

Zakład Blacharsko-Dekarski Marceli Kaczmarek
63-200 Jarocin, ul. Poniatowskiego nr 7

PRZYJMIE UCZNIÓW W ZAWODZIE BLACHARZA-DEKARZA

Najlepszym uczniom po zakończeniu zapewniam zatrudnienie.
Zakład wykonuje blacharstwo budowlane, naczyniowe oraz wszelkiego rodzaju pokrycia dachowe.
Wykonujemy i montujemy wkłady kominowe przeciwwilgociowe z blach nierdzewnych, przy ogrzewaniu gazowym

63-200 Jarocin
ul. T. Kościuszki 8A
tel. 47-17-47
Radio Jarocin 96,80 MHz 71,09 MHz

Poniedziałek - Piątek

Wiadomości od 10.00 do 18.00 co godzinę Piosenka dnia - zawsze po wiadomościach

9.00 - 14.00 **MOJE PRZEDPOŁUDNIE**, 9.20 Horoskop, 9.40 Przegląd prasy, 10.40 Kursy walut, 11.10 Konkurs z JA-Radiem, 12.45 "Z drogi" - informacje dla kierowców, 13.10 - 14.00 "Imprcza" - informator kulturalny, 14.00 - 16.00 **SŁUCHAJ UCHEM A NIE BRZUCHEM**, 14.15 Ryzyk-fizyk - informacje z giełdy, kursy walut, 16.00 - 19.00 **JA-GRAM - TWOJE RADIO** - informacje i muzyka

Poniedziałek

15.00 - 16.00 **Młodzieżowe JA- Radio** - program dla nastolatków prowadzony przez nastolatków
18.00 - 19.00 **Muzyczna Eksplozja** - wszystko o muzyce polskiej

Wtorek

17.00 - 19.00 **Znacie to posłuchajcie** - audycja Sławka Mikołajczaka

Czwartek

18.00 - 19.00 **Wieczór rockowy Pawła Michaliszyna** - KANSAS "Freaks of Nature"

Piątek

18.00 - 19.00 **Co powiedzą ludzie?** - O przeszczepach narządów - audycja Beaty Frąckowiak i Konrada Dziennika

Sobota

9.00 - 16.00 **B.I.G.O.S. - Bardzo Interesująca Generalnie Odlotowa Sobota**, 12.10 - 13.00 **Zatańcz w kuchni** - gotuj razem z nami, 13.10 - 14.00 **Taśma** - informacje i muzyka filmowa, 16.00 - 17.00 **Na żywca** - muzyka live - audycja Hieronima Ścigacza, 17.00 - 19.00 **Radiowa lista przebojów** - prowadzą Hieronim Ścigacz i Adam Martuzalski

Niedziela

9.00 - 13.00 **NIEDZIELNE PRZEBUDZANKI**, 10.00 - 11.00 **Złota Magia** - Miłosz Szczeciński o astrologii, numerologii, tarocie... 11.15 - 11.30 **Zwierzyniec domowy** - o zwierzętach opowiada Piotr Owczarek, 12.00 - 13.00 **JA-Radełko** - radio dla dzieci, 14.00 - 16.00 **Koncert życzeń**, 16.00 - 18.00 PLN - **Popołudniowe Leniuchowanie Niedzielne** - audycja Agnieszki Walczak i Mariusza Gryski, 18.00 - 19.00 **Sportowe JA** - informacje sportowe - audycja Sławka Włoszczyka i Artura Pachali

Konkurs
LITERKA-CYFERKA

Zasady naszej gry są bardzo proste. Wystarczy kupić "Gazetę Jarocińską" i słuchać w piątki JA-Radia. Co tydzień w "Gazecie" będziemy zamieszczać nasz "szyfrogram". Każdej cyfrze będzie odpowiadać dana litera np. A-1, B-3, C-5 itd. W piątek w JA-Radiu będziemy podawać co jakiś czas cyfry. Trzeba będzie zamienić je na odpowiednie litery i ukaże się hasło. Przykładowo podamy, że hasło tworzą cyfry: 1,3,3,1. Hasło brzmi ABBA. Kiedy już odczytacie Państwo hasło dzwońcie natychmiast do radia. Ten, kto pierwszy zadzwoni i poda prawidłowe hasło, wygra atrakcyjną nagrodę.

Szyfrogram na piątek: 12 kwietnia

A-31, B-29, C-9, D-20, E-13, F-23, G-10, H-3, I-27, J-18, K-28, L-19, Ł-32, M-7, N-21, Ń-1, O-22, P-0, R-24, S-15, T-26, U-2, W-12, Y-4, Z-30, Ź-25, Ż-6

JA-Radiowa Lista Przebojów

notowanie 8 z 6 kwietnia 1996 r.

1.	**PRAWIE DO NIEBA** - Robert Chojnacki	4/3
2.	**OSTATNI** - Edyta Bartosiewicz	5/6
3.	**WŁADZA** - Closterkeller	2/21
4.	**HARRY** - Firebirds	2/22
5.	**HOOKY WOOKY** - Lou Reed	3/13
6.	**OKO ZA OKO** - Justyna Steczkowska	3/12
7.	**ONE OF US** - Joan Osborne	7/1
8.	**DARLING PRETTY** - Mark Knopfler	2/20
9.	**CZERWONE TANGO** - Pudelsi	5/8
10.	**SAUVAGE ET BEAU** - Vangelis	3/4
11.	**TWIST** - Maanam	8/7
12.	**CAN'T GET YOU OFF MY MIND** - Lenny Kravitz	4/14
13.	**U CIOCI NA IMIENINACH** - Szwagierkolaska	7/10
14.	**SOMETIMES I FEEL LIKE SCREAMING** - Deep Purple	4/15
15.	**AEROPLANE** - Red Hot Chili Peppe	4/2
16.	**KOCHAJ MNIE A BĘDĘ TWOJĄ** - Kult & Violetta Villas	1/0
17.	**YOU DON'T FOOL ME** - Queen	2/24
18.	**CWANY** - O.N.A.	2/16
19.	**BIRIBOMBA** - Blenders	5/5
20.	**A PROMISE** - Levellers	8/17
21.	**BUZIACZKI** - For Dee	3/18
22.	**LET YOUR SOUL BE YOUR PILOT** - Sting	1/0
23.	**SUFIT** - Raz Dwa Trzy	1/0
24.	**TOO HOT** - Coolio	8/11
25.	**1996** - T.Love	1/0

JA-Radiowa Lista Przebojów prezentowana jest w każdą sobotę między 17⁰⁰ a 19⁰⁰. (liczby podane z prawej strony oznaczają kolejno: miejsce w poprzednim tygodniu i liczbę tygodni na liście). Słuchaj nas na 96.8 MHz lub 71.09 MHz.

Korespondencję, głosy do JA-Radiowej Listy Przebojów prosimy kierować na załączonym kuponie (najlepiej naklejonym na kartce pocztowej) na adres redakcji: JA-Radio, ul. Kościuszki 8B, 63-200 Jarocin, lub składać na kartce pocztowej w "Czytelni pod Ratuszem".

Głosować można również telefonicznie, pod nr (0-62) 47-15-31 - **w piątki w godz. 15⁰⁰ do 16⁰⁰**.

Głosy mogą być oddawane tylko na piosenki prezentowane w JA-Radio (sorry!).

UWAGA! Głosować można anonimowo, ale lepiej wpisać swoje nazwisko i adres, bo w trakcie listy będziemy losować nagrody.

Do JA-Radiowej Listy Przebojów typuję:

✔ .....
(tytuł)
.....
(wykonawca)

✔ .....
(tytuł)
.....
(wykonawca)

✔ .....
(tytuł)
.....
(wykonawca)

Głosujący:
.....
imię i nazwisko
.....
.....
adres

Lista odkurzonych przebojów JA-Radia Jarocin

1. **WHISKY IN THE JAR** - Thin Lizzy
2. **LAYLA** - Eric Clapton
3. **ZIELONE WZGÓRZA NAD SOLINĄ** - Wojciech Gąssowski
4. **GDYBYŚ KOCHAŁ, HEJ!** - Breakout
5. **SMOKE ON THE WATER** - Deep Purple
6. **WE ARE THE CHAMPIONS** - Queen
7. **SAMBA PA TI** - Santana
8. **AUGUSTOWSKIE NOCE** - Maria Koterbska
9. **WHITE A LITTLE HELP FROM MY FRIENDS** - Joe Cocker
10. **I CAN'T GET NO SATYSFACTION** - Rolling Stones

Głosować można telefonicznie - (0-62) 47-17-47, w piątki od godz. 12⁰⁰ do 15⁰⁰ lub przesyłając swoje typy na kartkach pocztowych na adres redakcji:
JA-Radio Jarocin ul. T. Kościuszki 8B

HOROSKOP

BARAN (21 III - 19 IV)

Działania pewnych Planet sprawią, że będziesz w tym tygodniu w nie najlepszym nastroju. W połowie tygodnia wiadomość, która sprawi, że będziesz musiał poważnie skorygować plany na najbliższe dni. Sprawa urzędowa, na rozwiązaniu której tak bardzo Ci zależy, nieco się przeciągnie. Przyjazny Koziorożec. Pomyślny dzień - środa.

BYK (20 IV - 20 V)

Dobre dni, dużo towarzyskich spotkań i miłych chwil spędzonych w gronie wypróbowanych przyjaciół. Gwiazdy sprawią, że usłyszysz wiele miłych słów pod swoim adresem. Zdecydowane działanie poparte odrobiną fantazji doprowadzi do uregulowania sporu rodzinnego. W sprawach uczuciowych musisz ustąpić. Pomyślny dzień - piątek.

BLIŹNIĘTA (21 V - 20 VI)

Tydzień relaksowy, ale już w czwartek otrzymasz zadanie, które na pierwszy rzut oka będzie przerastało Twoje możliwości. Nie zrażaj się trudnościami i staraj się uzyskać dokładne informacje, które pozwolą lepiej poznać dany temat. Przyjaciel pomoże wyjść z kłopotliwej sytuacji. Sobota spędzona w miłym towarzystwie doda Ci sił i energii do dalszej pracy. Pomyślny dzień - niedziela.

RAK (21 VI - 22 VII)

Spokojne dni, dużo rozmów z rodziną i planów dotyczących modernizacji mieszkania. Staraj się nie brać na siebie wszystkich domowych spraw, bo po prostu nie dasz rady. Rozdziel pomiędzy domowników poszczególne zadania i nadzoruj ich wykonanie. Ryba pomoże Ci w zawodowych zmaganiach. Pomyślny dzień - poniedziałek.

LEW (23 VII - 22 VIII)

Komplikacje związane z przyjazdem kogoś z rodziny, niespodziewane wydatki. Za to w pracy niespodzianka, która sprawi, że będziesz starał się zgromadzić pewną sumę potrzebnych pieniędzy na modernizację mieszkania. Druga połowa tygodnia korzystna dla wygrania niespodziewanych pieniędzy. Pomyślny dzień - sobota.

PANNA (23 VIII - 22 IX)

Dobre dni, szczególnie do zawodowych spotkań. Plany, których nie udało Ci się zrealizować do tej pory, zostaną wreszcie wykonane. Napięte terminy w pracy wprowadzą Cię w nerwowy nastrój. Spokojnie wszystko uda się jednak załatwić! Zaufaj Bykowi. Wbrew pozorom - jest zawsze Ci życzliwy. Pomyślny dzień - środa.

WAGA (23 IX - 22 X)

Już na samym początku w Twoim otoczeniu zaistnieje spór, a Ty Wago będziesz proszona o jego załagodzenie. Musisz jednak wyraźnie opowiedzieć się po czyjejś stronie, co nie będzie dla Ciebie łatwe. Wyraźnie zastanów się nad swoim stanowiskiem, dopiero później udzielaj rad. W weekend wybierz się na spacer do lasu i po prostu odpręż się. Pomyślny dzień - czwartek.

SKORPION (23 X - 21 XI)

Na pewno na zawodowe trudności ciągnące się od ubiegłego tygodnia spojrzysz teraz inaczej. Baran pomoże uporać się z zaległościami w pracy. Zamiast denerwować się nieustannie, spróbuj spokojnie rozwiązać problemy powstałe w wyniku spiętrzenia ważnych spraw. Pomyślny dzień - niedziela.

STRZELEC (22 XI - 21 XII)

Planety sprawią, że poczujesz się niepewnie i przeżyjesz huśtawkę różnych nastrojów. Najbliższe dni będą wymagały skupienia w pracy i tolerancji dla najbliższych w domu. Czwartek przyniesie Ci ważną wiadomość dotyczącą korzystnego ulokowania Twych oszczędności. Pomyślny dzień - środa.

KOZIOROŻEC (22 XII - 19 I)

Rozterki, wątpliwości, sentymentalny nastrój. Nie jest tak źle, to tylko Twa wyobraźnia podsuwa Ci ten ponury scenariusz. Tydzień wymaga skupienia i rzetelnego podejścia do obowiązków służbowych. Koziorożce z III dekady otrzymają niespodziewaną nagrodę lub premię. Pozostałych ucieszy drobny pr zent - niespodzianka. Pomyślny dzi - piątek.

WODNIK (20 I - 18 II)

Kondycja fizyczna nie najlepsza. P staraj się zadbać o swe zdrowie. Wskaz ny relaks i oderwanie się od skomplik wanych spraw zawodowych. Zrozu wreszcie, że nie wszystkie sprawy zale od Ciebie, a na niektóre z nich nie ma po prostu wpływu. Zacznij myśleć ba dziej pozytywnie. Pomyślny dzień - p niedziałek.

RYBY (19 II - 20 III)

Dobra passa trwa, chwilami miewa wrażenie, że możesz przenosić góry. T mczasem pomożesz bardzo swym prz jaciołom dobrą radą. W pogoni za su cesem zawodowym staraj się zauważ także piękne strony życia, wspania przyrodę, ciekawych ludzi. Zaplanuj o poczynek w sobotę. Pomyślny dzień czwartek.

MERKURY i WENU

KRZYŻÓWKA NR 253

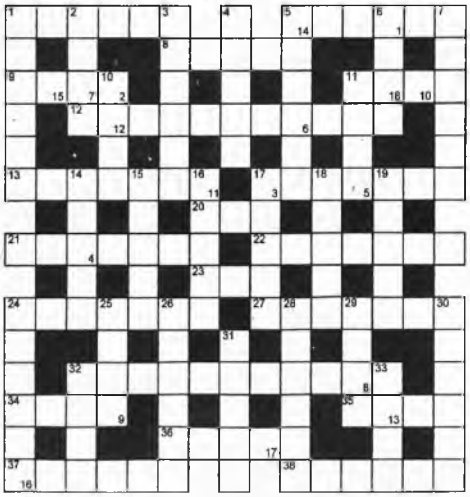

Poziomo: 4) żarłok, smakosz, 7) kraj podległy władzy emira, 9) pierwszy komputer, 10) adiutant atamana, 11) strój zakonnika, 12) najlepsze prosto od krowy, 15) tłuszcz wieloryba, 18) uroczysty strój męski, 20) polska osada w Turcji, 21) włókno otrzymane z łodyg ketmi, 22) dawniej miłość, namiętność, 23) ćwiczenie, zaprawa sportowa, 24) połowica, magnifika, 26) rasowy koń, 29) koczownik, tułacz, 32) buddyjski duchowny w Chinach i Japonii, 33) gra w karty, 34) zębate narzędzie ręczne, 35) papla, plotkarz, 36) dawniej brat zakonny.

Pionowo: 1) prawo korzystania z wynalazku, 2) państwo w Ameryce Południowej, 3) marynarz, pomocnik żeglarski, 5) ostrzeżenie, 6) kask, 7) oddźwięk, odbicie dźwięku, 8) aromatyczna przyprawa, 13) konny pastuch w Kolumbii i Wenezueli, 14) niewielka budowla sakralna, 16) typ skrzyżowania, 17) olej skalny, 18) sztandar, 19) szeroka ulica wysadzana drzewami, 24) utrzymuje się z jałmużny, 25) amerykański krewniak strusia, 27) w niej rysuneczek lub obrazek, 28) pęk kwiatów, 29) część kościoła, 30) wzór, wzorzec, 31) zboczenie statku z kursu, znos.

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu, napisane od 1 do 15, utworzą rozwiązanie - przysłowie polskie.

Oprac. PIOTR WARCZYŃSKI

Rozwiązanie krzyżówki prosimy prz słać lub przynieść wraz z kuponem biura ogłoszeń (Jarocin, Rynek - R tusz) do 12 kwietnia. Spośród prawi łowych rozwiązań wylosowane zostat dwie nagrody pieniężne (25 i 10 zł) i dw nagrody rzeczowe (kawa).

"G.J." 15 (289)

Gazeta Jarocińska

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR 251

Hasło: *Zapas - biedy nie czyni.*

Nagrody wylosowali: A. Włos czyk, Radlin 56 (25 zł), Edward Jat kowski, Jarocin, os. Konstytuc 3 Maja 23/8 (10 zł), Renata Rosiejk Mieszków, ul. Radlińska 40 (kawa Łukasz Świderski, Jarocin, os. T. Ko ciuszki 6/46 (kawa).

Po odbiór nagród prosimy się zgl sić do biura ogłoszeń (Jarocin, Ryn - Ratusz) w ciągu dwóch tygodni.

Gazeta Jarocińska
TYGODNIK ZIEMI JAROCIŃSKIEJ

ADRES REDAKCJI: 63-200 Jarocin, ul. T. Kościuszki 8B tel./fax (0-62) 47-37-60, 47-15-31

REDAGUJE ZESPÓŁ: Beata Frąckowiak, Jacek Kaliszan (sekretarz redakcji), Robert Kaźmierczak, Aleksandra Pilarczyk (z-ca redaktora naczelnego), Piotr Piotrowicz (redaktor naczelny), Bogdan Udzik

STALE WSPÓŁPRACUJĄ: Leszek Bajda, Izabela Bukowska, Iwona Cieślak, Grażyna Cychnerska (Kotlin), Halina Czarny (Nowe Miasto), Mariusz Gryska, Przemysław Jankowski, Iwona Kasprzak, Anna Konieczna, Anna Kopras - Fijołek, Justyna Napierał, Agnieszka Pilarczyk, Jerzy Stachowiak, Andrzej Stasiak (Jaraczewo), Franciszek Tomczak (Nowe Miasto), Paweł Witwicki, Renata Zawal

REDAKTOR TECHNICZNY: Marek Olejniczak

WYDAWCA: Agencja Reklamowo-Wydawnicza "ALDUS", Jarocin, ul Marcinkowskiego 17

DRUK: Drukarnia Poznańska Sp z o o, 60-164 Poznań, ul. Ziębicka 16, skr. poczt. 186, 60-969 Poznań 2, tel. (0-61) 689-517

BIURO OGŁOSZEŃ: 63-200 Jarocin, Rynek, Ratusz, tel 47-23-14, kierownik: Regina Błaszak. Czynne codziennie 10.00 - 16.00, sobota: 10.00 - 12.00

PUNKTY PRZYJMOWANIA OGŁOSZEŃ: Jaraczewo, ul Kaliska 4a, tel. 3A, czynne cały dzień; Nowe Miasto, ul Poznańska 40, tel. 76A, pon 10.00 - 13.00, pt. 13.00 - 18.00

OBSŁUGA KOMPUTEROWA: Dariusz Fijołek

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, rubryk "Listy" i "Halo, Gazeta". Anonimów nie publikujemy. Materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów